Chemarea vremii

Joi 12 Septembrie 1940, An. XIV-Seria II-Nr. 15

Director
Prof. Ion Sân Giorgiu
Şef redactor
D. I. Cucu

Săptămânal de actualitate
Inscris sub Nr. 53/940 in reg. pub. periodice al trib. Ilfov, S. I com.

Exemplarul 5 Lei

ABONAMENTE

Pentru susţinători	2000 lei
Instituţii	1000 lei
Particulari	250 lei

BIROURILE
Str. Belvedere 6, Et. V
(Palatul „Curentul")
Telefon 4.79.95.

In sfârşit!

Am urmărit de departe, din Germania, evenimentele care au pus capăt celei mai scandaloase epoci din viaţa Statului românesc. Şi am putut constata impresia de uşurare pe care fapta neuitată a Generalului Antonescu a produs-o în această ţară aspră, eroică şi morală şi în rândurile pribegilor legionari, care timp de doi ani, surghiuniţi şi condamnaţi în contumacie, au mâncat pâinea străinătăţii.

A fost pretutindeni un sentiment de uşurare, ca după un coşmar sângeros şi caraghios totodată, o eliberare dintr'o strâmbătură caricaturală, care a fost răspunsul cinic dat iubirei, credinţei şi devotamentului, oferite fără precupeţire mediocră unei domnii aşteptate cu drag. Cred că in ţară, unde n'am asistat la renaşterea protestară a demnităţii naţionale şi unde n'am avut bucuria să aud cântecele de izbândă ale eliberatorilor, a fost dela un capăt la altul un singur suspin de uşurare „In sfârşit!".

In sfârşit nu mai există undeva intr'o cameră a Palatului inchizitorul parfumat şi cinic, al cărui nume — Urdărianu, mă rog, dela urdă — mi-e scârbă să-l rostesc.

In sfârşit nu mai există undeva o clică de profitori odioşi având in frunte pe celalt mare inchizitor, de astă dată financiar, pe Malaxa, cavaler de industrie care jucând odiosul rol de samsar al alcovurilor înalte, a isbutit să terorizeze o lume intreagă. Pe cine oare nu a cumpărat acest gangster fără geniu, care pusese mână pe bugetul căilor ferate spre a plăti din el complicităţi odioase? Nu cred că există zece oameni politici în această ţară, care să nu fi primit dela el banul păcătos al conrupătorului. Şi nu există un singur ministru de comunicaţie care să fi fost numit în ultimii ani fără ştirea sa, pentru a deveni complicele şi poate tovarăşul său de prevaricări.

In sfârşit s'a închis o epocă nenorocită a politicei noastre interne, pe care aşi caracteriza-o printr'un adevărat triumf al lichelismului recompensat şi a necruţătoare sancţionare a caracterelor integre, a puţinelor caractere integre care n'au voit să se plece..

In sfârşit vom putea spune deacum înainte tot adevărul şi nu vom fi chinuiţi să scriem gândul nostru curat travestit în haina ticăloasă a minciunei şi a prefăcătoriei.

In sfârşit politica externă a ţării va eşi din echivoc şi va intra pe linia dreaptă a adevăratelor interese şi realizări naţionale. Nu vom mai avea în fruntea guvernelor noastre Tătăraşti cu spinarea încovoiată până la pământ, nici comice apariţii gen I. P. Gigurtu, care după ce-au atacat timp de cinci ani de zile politica lui Adolf Hitler, s'au erijat în moştenitori ai politicei lui Octavian Goga —a avut cinismul acest I. P. Gigurtu să numească la Mica în locul lui Goga pe Urdărianu, fapt care explică întreaga ascensiune grotescă — şi au provocat aşa dar o adâncă dar mută neincredere a Berlinului şi a Romei.

In sfârşit danţul miliardelor jucat de toţi saltimbancii ticăloşi, sau numai inconştienţi pe socoteala mizeriei noastre naţionale a încetat...

In sfârşit bunul plac care domnea de sus până jos în aşa zisul nostru Stat autoritar va face loc meritului, capacităţii şi muncii.

In sfârşit un Rege tânăr şi cuminte va şti să respecte inima şi demnitatea poporului asupra căruia este chemat să domnească, lăsând răspunderea marilor aleşi ai ţării.

In sfârşit tineretul legionar va putea da statului anarhizat de profitorii care au fost luaţi de guler, acel dinamism creator, pe care ţara îl aşteaptă dela moştenitorii aureolaţi de jertfă şi suferinţă ai lui Corneliu Zelea Codreanu.

In sfârşit un om de covârşitoare autoritate morală ca generalul Antonescu, va reda ţării prestigiul călcat în picioare de usurpatorii pe care el a ştiut să-i alunge cu adevărată mână de maestru...

In sfârşit Grajdul lui Augias a fost curăţit de murdăriile care s'au adunat în ultimii ani nenorociţi şi sângeroşi! In sfârşit!

Berlin 5 Septembrie 1940

Ion Sân-Giorgiu

Oglinda zilei

Constituţia din Februarie 1938 a fost anulată... România descătuşată respiră liber

Peste dărâmături...

de Toma Vlădescu

Poate încă nu este momentul potrivit, poate încă nu avem perspectivă destulă să judecăm această adevărată cascadă de evenimente în care trăim de câteva zile şi care au schimbat fundamental toate aşezările noastre.

După ultima durere a graniţelor dela Vest — şi care nu se va termina decât în ziua Dreptăţii — am văzut un Rege care s'a prăbuşit cu tot ce făcea aparatul lui destul de greoi, destul de aspru, de artificial şi de şubred, iar în ceasul acesta chiar o ordine nouă începe să se ridice peste atâtea lucruri dărâmate de mult sau care trebue să se dărâme acum.

Pe unde-o mai fi proectatul monument al criminalului Armand Călinescu, dar „Straja Ţării", dar diversele servicii „Sociale" sau altfel, dar atâtea fronturi şi partide „totalitare" — pe unde-or mai fi! Ce mai face şi ce mai drege astăzi Gheorghe Tătărescu de pildă — marele vinovat pentru crimă de neam al unui proces care va trebui deschis! —, cum se mai află Ghelmegeanu (pardon de expresie), atâţia diverşi Andrei sau celălalt criminal, Iamandi? Toţi ăştia unde mai trăesc, cum respiră, şi cum tremură azi?... Simt probabil apropiindu-se, lângă spinarea lor de data asta, un bici justiţiar, — altul, desigur decât acela pe care ei l-au mânuit, nu de mult, fără drept şi cu atâta cruzime! Chiar palatele lor sunt în dezordine, chiar buzunarele lor sunt în panică... Vor trebui, fireşte fotografiaţi — dacă, evident, va mai fi rămas încă ceva, cât de puţin, din acele figuri atât de grase, atâta de sigure mai ales, pe care le ştim! Din toţi ăştia mai rămăsese numai o voluminoasă şi mirositoare umbră undeva, într'un colţ de redacţie, un bun prieten al ucigaşului Victor Iamandi, şi pe care soarta l-a blestemat să se cheme „Cezar" — nume glorios desigur, dar şi nume de câine care se bucură la toate farfuriile şi la toate ospeţele! Asta a fost „Cezar" al nostru, *Petrescu*... Niciun om serios, desigur, nu acordă acestui „Vasile Pop" nici o valoare. Kilogramele lui de literatură, scrisului, constitue cea mai inutilă maculatură din câte cunosc! Nici n'ar fi putut fi altfel... Nefericitul nu are nici o credinţă! Nici măcar în „nimic", nu crede... Un şmecher gras care scrie orice, oricum mai ales, şi oriunde desigur,

(Continuare în pag. III)

ŢINE MINTE

de I. U. SORICU

Calificativul şi l-au dat cu mândrie strămoşii noştri: **Populus Romanus qui solet memor esse.** Noi l-am păstrat în dictonul: **Românul ţine minte.** Străinii, cari au trăit împreună cu noi şi ne-au cunoscut de buni şi de răi, ne-au schimbat în poreclă această însuşire, dând o peiorativă nuanţă de cutremur în faţa răspunderei pentru nedreptate: ŢIGNE MINCHE.

Spoiala ticăloaselor forme importate în toate manifestările noastre de viaţă a aşezat pospaiul superficialităţei peste cele mai bărbăteşti virtuţi româneşti, proclamând uitarea drept deviză a vieţei superioare.

Uitarea! **Calitatea inconştienţei** şi a degenerescenţei. Calitatea mişeliei şi a decrepitudinei, care consideră **drept povară ţinerea** de minte. Pentru că această ţinere de minte determină recunoştinţa Binelui. Şi laşul n'are bărbăţia mulţămirei. Ţinerea de minte a Răului cheamă preocupările la găsirea prilejului şi a modului de a răsplăti, de a-ţi „săra inima".

Becisnicul **preocupat** însă numai de gândul de a ajunge, uită ori-ce, calcă peste ori-ce considerente, **numai să se poată vedea** sus.

Concepţia bărbătească a vieţei Românului detestă lipsa de ţinere de minte. In sufletul românesc n'a sălăşluit şi nu va sălăşlui nici odată uitarea. Când generozitatea lui îl face să treacă cu vederea veninoasa muşcătură de odată, Românul are altă virtute, pe care o face să lumineze: **Iertarea.** Activarea acestei virtuţi o vedem, în toată concretizarea sufletului românesc, alături de **Ţine Minte.**

Lesne-i, bade, de-a ierta,
Anevoie-i de-a uita,

mărturiseşte doina noastră.

In sufletul curat, încălzit de bună credinţă, fapta bună sau rea lasă urmă cum lasă pristolnicul în aluatul sfintei prescuri, cum lasă râtul porcului în stratul de flori, pe care-l râmă. Sensibilitatea sufletului adevărat românesc nu uită. In cântecul zămislit în vâlvătaia marelui război, ostaşul român, păstrătorul de veacuri al bărbăteştilor virtuţi cânta:

Cât oi fi nu voi uita
Pe sora Italia,
Ca ţinui cu ţara mea!

In cântecul nostru bătrânesc, cele mai multe fapte ale vitejilor, sunt dictate de ţinerea de minte, care, ca o sfântă putere, vine să restabilească echilibrul eticei turburat de răutate.

Căpitan Gheorghiţă colindă ţara întreagă, până când din tânăr fără musteaţă ajunge cu barbă creaţă, purtând în sufletu-i arzător după dreptate focul ţinerei de minte al dinţilor răutăţei, care, pe vremuri au muşcat din trupul lui tânăr. Şi e fericit, când dă peste fătul răului. Inainte de a'l pedepsi, îi aduce aminte de cruzimea, cu care l-a tratat odată: Adu-ţi aminte că

Mă aplecam să beau apă,
Mă pişai cu cisma'n ceafă,
Mă dai cu dinţii de peatră,
De beam apă 'nsângerată.

Voinicul din alt cântec, după ani de căutare, îşi găseşte duşmanul pe malul Nistrului, dormind. Nu-l loveşte în somn. Ci-l deşteaptă, ca să'şi aducă aminte de ticăloşia lui. „Ca să ştie de ce moare". Feciorul popei din Rodnoul Năsăudului furat mişeleşte a prins în „Flacări potolite" sufletul lui **Ţine Minte**, care douăzeci de ani poartă cu el cuţitul care avea menirea să plătească o lovitură primită în tinereţe.

Ţine Minte nu-şi duce cu el în mormânt setea de „plată şi răsplată". Bătrânul Nour îşi creşte din leagăn nepotul în cultul gândului de răzbunare. Şi moare fericit, când vede, la hotar, flăcările aprinse pe pământ duşman de nepotul ce răzbună moartea tatălui său. Nu. Gândul de întoarcere „cu săbii şi [illegible]" a răului rămâne şi după moarte la urmaşi. „Nici o faptă fără plată" este mărgean din filosofia vieţii Românului, care şi pe Dumnezeu îl concepe aşa: Răbdând, dar însemnând în sfânta-i carte fapta, pe care o aşteaptă cu răspiătirea până la ziua judecăţei de apoi.

Opt veacuri a adunat Românul în sufletul lui amarul tuturor nedreptăţilor şi năpăstuirilor, până când, dintre munţii cuprinşi de flacăra răzbunărei, Horia şi-a ridicat cuvântul de arhanghel răzbunător.

Este **acelaş Român**, care se lasă flămând pe sine şi pe ai lui, ca să dea flămânzilor bucata de pâne întru aducerea aminte de cei buni şi dragi. Ţinerea de minte îi împleteşte în cuvânt binecuvântarea, ca şi blestemul. Iubirea, ca şi ura. Cine atinge pragul de sus, îl vede şi **pe cel de jos. Cine** cunoaşte mierea iubirei, ştie şi fierea urei.

Cel mai autentic tălmăcitor al **sufletului românesc**, poetul năzuinţelor spre lumină ale unui neam fără de noroc, **profetul** care a avut durerosa viziune că „Ardealul n'are Dumnezeu", care a cerut valurilor Oltului să-i mute osemintele în altă ţară, el, pe care brazda plugului blestemat îl lasă pe sfânt pământ cotropit de haite flămânde, a cerut în cea dintâi a lui rugăciune:

Desleagă minţei mele taina
Şi legea farmecelor firii,
Sădeşte'n braţul meu de-apururi
Tăria urii şi-a iubirii!...

E **Ţine Minte** care vorbeşte în graiul vulturului care abia prinsese aripi. Pe **Ţine Minte** îl vede el în fătul bălan, ce adumbrit de spice a adormit pe-un aşternut de glugă, prin care, odată se va trezi din somnul lui pământul.

S'or ridica, ei cari au fost străjerii
Amarului şi-ai morţii şi-ai durerii
Cu braţul greu de GREUL
RASPLATIRII.

In mii de forme a exprimat graiul adâncul sufletului românesc pătruns de acest principiu al răsplătirei cât de târzie. Al răsplătirei Binelui ca şi al Răului. Numai **Ţine Minte** putea formula acest adevăr: **Păcatul vechiu aduce osândă nouă. Vine ea şi la moara mea apă. Nu uita, că te uită Dumnezeu.**

Că de te-oi fi uitat eu,
Să mă bată Dumnezeu,
Iar de mă-i fi uitat tu,
Să te 'nghită pământu!

Şi acum necunoscătorii sufletului românesc au aruncat peste acest suflet jeratecul aprins al nedreptăţei. Imi vine în minte povestea lui Făt-Frumos, căruia tovarăşii îi tae funia care avea să-l scoată depe celălalt târâm. Din trupul lui tae bucăţi de carne şi dă pajurei numai să'l scoată la lumină, ca să plătească „după cum se cuvine" păcatul.

Un popor, care a modelat asemenea simboluri, singurul dintre neamurile pământului, care, în decursul istoriei, prin atitudinea lui, a dovedit că a moştenit ţinerea de minte a celor alăptaţi de lupoaica pe malul Tibrului, va putea să uite lovitura?

Din milioane de piepturi izbucneşte indignarea. Fiecare suflet **românesc este** crater, din care se revarsă fierbinte **blestemul. Ţine Minte**, cu văpaia ochilor lui obidiţi îşi **scrie pe tăria cerului** jurământul că va **plăti „cui ce se cuvine"**. Că Dreptatea întinată o va polei în foc de soare.

Ce puţin au cunoscut, **ce puţin** cunosc adevăratul suflet românesc **nelegiuiţii dintre hotare**, ca şi cei din afară de hotarele pământului nostru! Acest popor, care înseteaza după bunătate, care a formulat simţul lui de recunoştinţă în vorbele:

Cin' mi-a spus o vorbă bună
Mi-a fost şi tată şi mumă

a fost osândit să îndure josnicia, a fost siluit să îndure batjocura, înlăuntru, ca şi în afară a celei mai abjecte nelegiuiri.

De ce nu s'au gândit la **Ţine Minte?**

De ce nu s'au apropiat toţi cu umană înţelegere spre el, spre cel mai omenos, cel mai îngăduitor, cel mai îndelung răbdător? Spre el, care, când i s'a spus că ţara îi cere, şi-a jertfit fără de murmur supremul bun: Libertăţile, pentru cari a murit Bălcescu şi generaţia lui.

Ţine Minte trăeşte. **Ţine Minte** ştie că sfânta Dreptate va învia. Şi în fie-care **freamăt de codru**, în fie-care **adiere de vânt**, în fie-care murmur de **izvor a împletit** o tresărire din **adâncurile sufletului** lui generos.

Voi toţi cari **aţi huzurit lângă** noi şi nu v'aţi dat **osteneala să** ne cunoaşteţi, ticăloşi **dinlăuntru** şi din afară, aflaţi că **fie-care sân** duios de mamă **laptează un Ţine Minte. In** fie-care **leagăn gungu**neşte **Făt-frumosul, care va plăti** şi binele şi răul. Căci **suntem nea**mul lui **Ţine Minte!**

Generaţia jertfită

Intr'un spaţiu românesc, micşorat, generaţiei noui îi revine rolul de a conduce mai ***departe*** *destinele naţiei.*

Celor de astăzi, părinţii lor, le-au lăsat moştenire o ţară mândră, românească, ce se impunea ***Europei, din ce în ce mai viguros.***

Ce avem noi?

Avem de reparat greşelile trecutului?

Dar oare ***greşelile unei*** *conduceri, la început* ***masonice****, mai pe urmă, zisă* ***naţională****, trebue să cadă pe umerii* ***generaţiei noui****?*

Cu ce-a păcătuit generaţia tânără, faţă de idealul naţiei, ca să fie aşa de crunt lovită? Căci nu e uşor lucru, să reclădeşti o casă distrusă de focul pus, din cauză că tu, tânăr fiind, ai arătat părintelui tău, cum trebuia s'o construiască pentru ca să nu ia foc.

Ei bine, în situaţia aceasta se găseşte tineretul, cari ori de câte ori şi-a afirmat voinţa unei aşezări temeinice româneşti, bazată pe spiritul dreptăţii naţionale şi a creerii omului nou în antiteză cu cel de eri, lipsit de virtuţi, a fost crucificat, jertfit, pus la stâlpul infamiei ridicat de cei infami.

Şi acum noi avem rolul de a duce din nou naţia românească la apogeul ei de desvoltare?

Privind în trecut, printre scrâşnet de dinţi, întrebăm, acuzăm: ***de ce n'au ţinut seama, conducătorii de douăzeci de ani încoace****, căci vina este a lor, cum pe bună dreptate îi demască d. prof. Mihail Manoilescu, de cele ce-au preconizat, generaţii după generaţii de luptători naţionalişti, dela 1922 şi până în 1938?*

Dar generaţiile jertfite trec cu seninătate pe faţă şi durere în suflet pe lângă casa mâcinată de incendiu.

Ei sunt încununaţi cu laurii unei victorii sufleteşti; ei au arătat cu pericolul vieţii lor, adevărul.

Ceilalţi, conducătorii, au spus despre ei: „Ce să-i ascultăm, ei n'au minte! sunt tineri".

Poate au avut dreptate. Noi n'avem minte, dar avem intuiţie. Şi dacă uneori raţiunea te poate înşela, intuiţia tân[illegible] nu poate da greş niciodată.

Şi noi am intuit, am strigat zădarnic în pustie, realitatea crudă începutul sfârşitului, dar ceilalţi n'au avut urechi de ascultat. Strigătul nostru îşi repeta ecoul, lovindu-se de loje şi se întorcea greoiu, din nou în sufletele noastre amărite.

Timpul ne-a dat dreptate.

Generaţia tânără priveşte cu lacrimi în ochi, şi revoltă, cum se rupe din trupul ţării, pământ stropit cu sângele lui Avram Iancu, a lui Horia, a luptătorilor lui Ştefan cel Mare, a lui Şiancu, şi se întreabă: dece am ajuns aici? dece, când totul putea să fie altfel?

Dar, ea va face iarăşi scut de apărare, din piepturile-i oţelite de lupte, Patriei.

Şt. Verşescu-Sandomir

A apărut în Colecţia „Universul Literar"
A DOUA PRIMAVARA
SONETE
de ION SAN-GIORGIU

Culmi şi abise

Unealta iudeo-democraţiei

Gelos de trista gloriolă a generalului De Gaule, fostul ***ministru*** *al României* ***la Londra, d. V. V. Tilea****, destituit din funcţie de fostul guvern, n'a mai venit în ţară. D. V. V. Tilea a rămas în capitala Angliei. Asta n'ar fi fost nimic. Liber omul să-şi caute culcuş cum vrea. Dar d. V. V. Tilea a rămas la Londra nu din snobism, sau din imposibilitatea de a găsi cale sigură de întoarcere acasă; d. V. V. Tilea a rămas fiindcă se socoteşte totuş, deşi destituit de autoritatea dela Bucureşti, în misiune. Exact ca trădătorul general francez De Gaule. De la cine misiunea şi pentru ce? De la cine misiunea, ne fi ştiind d. V. V. Tilea; dar pentru ce, ne dăm cu socoteala după ce i-am auzit glasul la Radio-Londra. Fostul ministru al României îşi continuă rolul de agent al Angliei pentru războiul iudeo-democraţiilor contra Germaniei antisemite. Aşa dar, misiunea se explică. Şi în această privinţă sperăm să putem produce, în curind, o serie de fapte sdrobitoare, care să demaşte toată treaba nemernică şi tot răul făcut României de către acest personaj odios al politicei dela noi. Deocamdată ne mărginim, să constatăm faptul brut, că d. V. V. Tilea a fost şi a rămas unealta iudeo-democraţiei universale.*

Masonii dela Culte şi Arte

Dispoziţia ministerului Cultelor şi Artelor de a cere tuturor celor din subordine să-şi prezinte demisiile în cazul că au avut sau continuă să aibă legături cu masoneria, a produs o excelentă impresie în public şi consternare la cei vizaţi. Nu cunoaştem încă rezultatele acestei drastice măsuri. Ea va da cele mai surprinzătoare revelaţiuni. Vor ieşi masonii pocăiţi de prin birourile ministerului, din teatru şi de la Operă, de la Filarmonica şi comisiile de artă. Vor scoate obraze ruşinate chiar unele feţe bisericeşti, mai mari şi mai mici, cari au dat mâna cu Satana, ca să-şi ogoiască mizerabile vanităţi. Şi vom şti, cu cine avem afacere, deocamdată în acest sector al organizaţiei de stat.

Dar se mai poate obţine un lucru. Oamenii aceştia ştiu ce se petrece la Loje şi nu trebuie să li se îngăduie să păstreze secretul. Ei ştiu, că desfiinţarea masoneriei în România din ordinul lui Armand Călinescu, a fost o farsă, o perfidă aparenţă de satisfacţie aruncată opiniei publice ostile acestei agenturi iudaice în România. Mărturia lor poate fi salvarea lor şi salvarea ţării dintr'un pericol cu atât mai mare cu cât e nevăzut. Mărturia lor va servi autorităţii pentru o reală interdicţie a spurcatelor practici dela Loje, şi ea nu trebuie neglijată.

Un atentat

Intre puţinele nemernicii, cari au încercat să târască în josnicie durerea noastră a tuturor pentru pierderea Ardealului cedat Ungariei, cea săvârşită de un ziar pretins naţionalist e, fără îndoială, cea mai scandaloasă. A ataca pe d. Mihail Manoilescu, aşa cum a fost atacat într'o aşa zisă scrisoare deschisă, este nu numai o măgărie, peste care se trece cu desgust, ci e pur şi simplu un atentat. Ministrul nostru de Externe n'a săvârşit la Viena un act personal, ministrul nostru de Externe s'a supus eroic unui inflexibil comandament de disciplină naţională şi nimeni n'are dreptul să ridice piatra contra omului, care nu se poate apăra, fiindcă aşa sunt regulele şi care dacă n'ar fi fost acolo să acopere cu prestigiul său personal, una din cele mai grele situaţii pe care le-a avut vreodată România, totul ar fi fost pierdut.

Demagogia n'are ce căuta în naţionalism. Ori autorul mizerabilei scrisori deschise de care e vorba se conformă în naţionalism cu toate năravurile fostului agent electoral iudeo-ţărănist din culoarea de Negru a Capitalei. Şi asta nu mai merge!

A apărut
Der Rumänische Wirtschaftsraum
(Spaţiul comercial românesc)
de
PANT. M. SITESCU
De vânzare la toate librăriile şi la autor, în Str. Ştirbey-Vodă 20, Bucureşti
Preţul 300 lei

DOMNII CITITORI CARI PRIMESC NUMERELE DE PROBA ŞI DORESC SA SE ABONEZE LA REVISTA NOASTRA, SUNT RUGAŢI A NE TRIMITE BANII PRIN MANDAT POŞTAL PE ADRESA AD-STRAŢIEI ZIARULUI.

Revizuiri şi demascări

de D. I. CUCU

Despre răspunderile guvernărilor democrate la noi, în general şi de cele ale d-lui Tătărescu în special

Publicăm azi acest articol scris acum trei săptămâni, dar care n'a putut fi tipărit, fiindcă coaliţia vinovăţiilor mai avea atunci puteri să ţină ţara în întuneric:

Tentativa d-lui Gh. Tătărescu de a explica tristul final al ultimei sale guvernări deschide, pe neaşteptate procesul răspunderilor, pe care ţara socotise încă necesar să-l ţină în rezervă. Broşura pe care o publică d-sa de curând e o pledoarie, cum se spune la Curţile cu juraţi, **non coupable**. O pledoarie pe cât de şubredă, pe atât de imprudentă.

D. Gh. Tătărescu susţine, că niciunul din guvernele cari s'au succedat la noi după 1919 nu putea să urmeze altă politică externă, decât cea rezultată „din urmările războiului mondial şi reclamată de situaţiile create prin victoria comună a aliaţilor".

Afirmaţia poate fi valabilă pentru primii ani de după războiul mondial; e însă complect gratuită şi lipsită de sens referită la evenimentele petrecute în Europa în ultimii cinci ani. Şi e cu atât mai absurdă, cu cât d. Gh. Tătărescu îi dă caracterul unei inevitabile fatalităţi. Ciugulind în textele a o duzină de mesaje şi declaraţii ministeriale, d-sa îşi închipuie că a produs dovada inexorabilei „invariabilităţi a politicei noastre externe".

Din ce decurge această anchiloză diplomatică a trecutului nu prea îndepărtat? După textul d-lui Gh. Tătărescu e greu de lămurit. Dialetica d-sale se împotmoleşte în lamentabile confuzii şi nu izbuteşte să se salveze în retorism. Drept consecinţă a păcii din 1919, Europa se împărţise în două câmpuri, ne explică d-sa. Deoparte ţările „a căror politică urmărea să sfarme noua ordine creată de victoria aliaţilor", de cealaltă parte popoarele cari aveau interese să păstreze ceeace obţinuseră în 1919 în comun.

TACERILE ŞI LIMBUŢIILE VOITE ALE D-LUI GH. TATARESCU

Până aci e simplu şi limpede. Dar d. Gh. Tătărescu agravează chestiunea când recunoaşte singur, că se putea naşte totuş şi eventualitatea unor modificări în repartiţia acestor grupe de forţe politice. D-sa spune:

„De aceea, România era silită de consecinţele războiului la care participase să se ralieze la politica de apărare şi de conservare şi fără nici o năzuinţă agresivă, să se asocieze la organizarea barajului ridicat împotriva politicei popoarelor revizioniste. Apăruse limpede tuturor guvernelor, că atât timp cât ordinea nouă europeană va fi apărată de forţe cari vor impune respectarea ei, niciо primejdie nu poate ameninţa existenţa statului român întregit şi că, dimpotrivă, în ziua în care această ordine va fi dărâmată sau slăbită, se vor ridica grave probleme în directă atingere cu ordinea noastră teritorială."

Ce s'a făcut spre a se evita, din timp, consecinţele grave despre care face amintire d. Gh. Tătărescu? Nimic. Care a fost acţiunea diplomatică a guvernelor noastre faţă de semnele de slăbiciune ale barajului antirevizionist? D. Gh. Tătărescu, care a guvernat din 1934 până la sfârşitul lunei Decembrie 1937, care a fost ambasadorul României la Paris în perioada premergătoare războiului din 1939 şi a revenit la guvern după deslănţuirea lui, tace. Tace chitic şi ştim de ce tace. In locul explicaţiilor limpezi şi a dovezilor formale, d-sa se retranşează într'o arguţie ieftină:

„Pe această linie generală s'a desfăşurat până în preziua izbucnirii conflictului european din 1939 politica noastră externă, călăuzită de aceleaş directive permanente urmărind fără nicio abatere aceleaş scopuri şi executată în continuu cu adeziunea neşovăitoare a întregii naţiuni."

POLITICA DE CLICA IMPOTRIVA SENTIMENTELOR ŢARII

Ori tocmai această inexplicabilă permanenţă în eroare constituie principalul cap de acuzare împotriva clasei dirigente incapabilă şi de rea credinţă din care face parte d. Gh. Tătărescu cu grele răspunderi personale. Constatarea pe care o înregistram nu de mult aici pentru clasa conducătoare din Franţa, care n'a făcut politica Franţei, ci politica iudeo-democraţiei, politica dominaţiei iudaice universale, se aplică perfect valabilă la clasa diriguitoare dela noi, angajată şi angrenată cu interese personale în sistemul democrat, până la ignorarea intereselor vitale ale neamului românesc.

Şi e falsă afirmaţiunea d-lui Gh. Tătărescu, că această politică a diferitelor echipe ministeriale dela noi puse orbeşte în slujba iudeo-democraţiei a avut adeziunea — şi încă unanimă? — a maselor populare româneşti. D. Gh. Tătărescu are mai puţin decât oricine dreptul să vorbească astfel. La alegerile din Decembrie 1937 prezidate de d-sa, partidul său n'a întrunit nici măcar procentul de 40 la sută al zestrei guvernamentale. Incă de atunci îşi striga naţiunea sentimentul ei deplin, de hotărîtă desolidarizare faţă de politica sancţiunilor contra Italiei şi a aservirii noastre la Geneva, la Paris şi la Londra. SA NU SE UITE, CA IN ACELE ALEGERI „GARDA DE FIER" A INTRAT ŞI A AVUT UNUL DINTRE CELE MAI PUTERNICE SUCCESE DE MASE CU LOZINCA: „POLITICA EXTERNA IMEDIAT IN ALIANŢA CU PUTERILE AXEI". Să nu se uite, că guvernul Goga-Cuza, care a urmat, a fost torpilat şi răsturnat după 40 de zile de conspiraţia tuturor partidelor democrate dela noi, patronată de d. Adrien Thierry, ginerele lui Rotschild şi fostul reprezentant în România al Franţei iudeo-democrate, pentru că schiţase un început de politică în spiritul Axei.

Ţara n'a intrat cu nimic în acest joc al politicianilor cu interese limitate şi, când a avut posibilitatea să o facă, a desavuat şi a desaprobat cu energie inerţia vinovată a guvernelor credincioase unei politici d sinucidere. Naţiunea a presimţit intuitiv, elementar, pericolul; clasa dirigentă, pe care d. Gh. Tătărescu încearcă zadarnic acum să o salveze dela o aspră şi definitivă lichidare, s'a opus prin toate puterile ei de intrigă oricăror soluţii de salvare la timp.

DE CE AM RAMAS IZOLAŢI

Am mers astfel orbeşte la dezastru şi am rămas singuri în clipe grele, fiindcă n'am căutat prietenie acolo unde ne duceau înclinaţiile fireşti ale aşezării noastre geografice şi ale poziţiei noastre economice. Inceputul de colaborare româno-italiană, făcut de mareşalul Averescu în 1927 n'a avut urmare, fiindcă în concepţia guvernelor democrate ce i-au succedat, prima permanenţa servilismului la curtea iudeo-democraţiei dela Paris. Ce ar fi însemnat azi prietenia pe care am respins-o atunci, nu e greu să ne imaginăm. In schimb, d. Gh. Tătărescu a ascultat îndemnurile d-lui N. Titulescu în spiritul politicei iudaice dela Geneva, patronând sancţiunile economice contra Italiei, în 1936 şi aruncând revizionismului maghiar, compromis la Londra, această nesperată punte de salvare.

Căci încăodată e falsă asserţiunea d-lui Gh. Tătărescu că „în cadrul acestei politici conservatoare şi antirevizioniste, care formează un tot indivizibil, nu se putea concepe în trecut o alianţă cu niciuna din puterile revizioniste". E falsă pentrucă, mai întâi, Italia care ca şi noi a făcut războiul alăturea de aliaţi şi a fost, mai mult decât noi, membră al Consiliului Suprem pentru conferinţa de pace dela Paris, nu s'a considerat deloc obligată să rămână la remorca societăţii anonime iudeo-democrate, care îşi arogase dreptul de a acapara toate beneficiile create de noua ordine europeană de atunci. Din potrivă, Italia fascistă a devenit o ţară revizionistă, ca şi Germania naţional-socialistă mai târziu, dar revizionismul acesta nu ne atingea pe noi. Revizionismul de la Roma şi de la Berlin avea o altă structură decât cel de la Budapesta. El se formula ca o acţiune de ordin moral şi real umanitar, împotriva acaparărilor de îmbuibare ale clicei plutocrate iudeo-democrate de la Paris şi de la Londra.

Până la sancţiuni, revizionismul maghiar şi-a găsit sprijin larg la Londra tocmai fiindcă avea un caracter imperialist de dominaţiune plutocrată în revendicările lui. Cele 307 familii nobile maghiare, de origine jidănească sau iudaizate prin alianţă (vezi cartea d-lui Klaus Schickert: „Die Judenfrage in Ungarn") găsiseră la cele 320 de familii nobile engleze încuscrite cu jidanii finanţei internaţionale din City o familiară bunăvoinţă pentru năzuinţele lor medievale.

Aşa dar, Ungaria reclama un privilegiu, pe când Axa susţinea un principiu de drept perfect îndreptăţit. Confuzie nu putea fi pentru a ne crea în ambianţa Germaniei şi a Italiei durabile şi sănătoase puncte de contact. Echipele noastre democrate au preferat totuş să nu vadă nimic, să nu mişte nimic, să nu înţeleagă nimic. Până în ultima clipă a prăbuşirii acestei politici năuce, creaturile democraţiei de la noi au rămas aceleaşi, oarbe la toate semnele, surde la toate avertismentele. D. Gh. Tătărescu nu face excepţie. Din potrivă, Ambasador al României la Paris, d-sa a cunoscut, ca şi d. V. V. Tilea de la Londra, toată urzeala de intrigi premergătoare războiului din Septembrie 1939 şi rolul ce ni se rezerva în planul de încercuire a Germaniei.

Cum a încercat d-sa să semnaleze la Bucureşti primejdia ce ne ameninţa? Să publice un singur document, care să demonstreze o reală grijă de soarta ţării pentru eventualitatea că aliaţii pierd războiul şi va fi absolvit de orice răspundere. Polonia a căzut din vina unui om, care n'a vrut să ţină seamă de informaţia d-lui Lukasiewicz de la Paris, care scria la 29 Martie 1939 guvernului său:

„E de o copilărească naivitate şi, în plus, foarte puţin corect să se propună unui stat, aflându-se în condiţiunile Poloniei, să-şi compromită relaţiunile cu un vecin puternic ca Germania şi să expună omenirea la catastrofa unui războiu, numai ca să se conformeze necesităţilor de politică internă ale d-lui Chamberlain. Şi ar fi încă şi mai naiv să se creadă, că guvernul polon nu sesizează adevăratul sens al acestei manevre şi consecinţele ei."

D. Gh. Tătărescu frecventa la acea epocă pe ambasadorul Poloniei la Paris şi în virtutea alianţei ce unea ţările noastre a cunoscut, probabil, şi această sdrobitoare opinie a d-lui Lukasiewicz despre valoarea angajamentelor anglo-franceze, pe care o reproducem în traducere după textul aceluiaş raport din 29 Martie 1939, publicat în a treia Carte Albă germană:

„După experienţele ultimilor douăzeci de ani, în cursul cărora Anglia şi Franţa nu numai că nu şi-au respectat niciodată obligaţiunile internaţionale, dar nici n'au fost în stare să-şi apere convenabil propriile lor interese, este absolut imposibil să se creadă că se va găsi o singură ţară din Europa Centrală sau Orientală — nici măcar atât cât partea adversă Berlin-Roma — care să ia în serios nu importă ce propunere engleză, fără ca Anglia să se angajeze formal şi să săvârşească acte denotând în mod neîndoios şi fără desminţire hotărîrea ei de a renunţa la relaţiile sale cu Germania."

Ambasadorul Poloniei îşi făcea datoria de diplomat şi de polon. D. Gh. Tătărescu şi-a făcut datoria sa de român şi de diplomat al României? Să producă dovada.

Dar d. Gh. Tătărescu nu poate produce o asemenea dovadă şi îşi închipuie, că va scăpa de răspundere cântându-ne aria de flaşnetă a „prevederilor neprevăzute" şi a „credinţelor spulberate de evoluţia fulgerătoare dincolo de marginile oricărei închipuiri a evenimentelor din luna Maiu şi luna Iunie 1940". Ori la noi nu poate fi vorba, ca în Polonia, de vina unui om, ci de vina tuturor celor ce au guvernat ca d. Gh. Tătărescu şi au ascuns ţării şi cui trebuie, adevărul; e vina celor ce n'au informat, n'au relevat şi n'au sfătuit cum se cuvine din laşa socoteală egoistă, că vor pierde situaţiile dobândite târându-se şi din năroada convingere, că tăria e tot la Paris şi la Londra.

Dar pentru cazul special al d-lui Gh. Tătărescu mai avem.

Peste dărâmături...

(Continuare din pag. 1)

ca să „câştige" şi să se îngraşe mai mult! Atâta e tot... A schimbat uşor toate culorile — „Adevărul" „Timpul", „Răsăritul" (antisemit!), „România", însfârşit, — dar când a încercat să se facă şi „verde", atunci nu a mai mers: individul a fost prins de cravată, de a doua zi chiar, şi sperăm că va fi trecut, aşa cum trebue, în lotul lui Iamandi, tovarăşul lui Călinescu... Aceeaşi familie!

Toate astea, aşa dar, au trecut... E aproape sigur că au trecut definitiv!

Să ne înţelegem, însă... Noi nu vrem să dăm nimănui „lovitura măgarului" şi cu atât mai puţin ne-am gândi s'o facem când e vorba de acela care a fost Regele ţării şi care rămâne părintele Regelui nostru de azi.

Dacă am spus Iamandi, Călinescu, Tătărescu sau Cezar Petrescu, a fost numai fiindcă e vorba să dăm la o parte gunoiul, — tot gunoiul! Şi ţara să respire un timp mai salubru...

Dar Regele, e altceva! Va fi fost el atâta de rău? Instituţiile lui vor fi fost toate atât de zadarnice şi atâta de inutile? Ne-ar durea s'o credem! Şi noi o spunem cu autoritatea pe care ne-o dă faptul de a fi avut să suportăm o cumplită ostracizare a vechiului regim. N'am beneficiat de niciuna din instituţiile regale, n'am fost solicitaţi — e drept că nici nu am solicitat — şi nu am fost primiţi nicăieri! Dar credem că oamenii din jurul Regelui au fost cei dintâi vinovaţi! Toţi ăştia pe cari i-am pomenit, şi atâţia de cari vom mai avea să vorbim, — ei au lucrat să strâmbe destinele acestui nefericit monarh.

Să lăsăm astfel în pace pe Regele care s'a dus, cu toate păcatele lui desigur, cu tristeţea lui [illegible] fără îndoială, dar şi cu a noastră... E sigur că n'ar mai fi putut să rămână!

Dar să vedem acum pe vinovaţi, pe adevăraţii vinovaţi...

Acesta e cel dintâi gând pe care ni-l dau atâtea triste locuri dărâmate unde pe vim...

Toma Vlădescu

Cronica literară

Ardealul și spiritualitatea românească

de G. C. Nicolescu

In drumul obișnuitelor noastre însemnări săptămânale pe marginea cărților recent apărute, după popasul pentru a privi cum se profilează pe zarea literaturii românești figura lui Vasile Alecsandri, atunci când se împlineau 50 de ani dela moartea lui, în fața dramei zguduitoare pe care o trăește țara noastră, ni se impune o nouă clipă de reculegere pentru Ardeal.

Zonă după zonă, după cum anunță comunicatele oficiale, pe fiecare zi o nouă fâșie din pământul sfânt al Ardealului nostru, al Ardealului tuturor inițiativelor și tuturor energiilor, se rupe din inima fiecăruia din noi și intră în stăpânire străină. Și totuși durerea noastră nu poate crește pe fiecare zi. Sufletul nostru nu poate fi mai îndurerat în clipa când evacuarea tuturor zonelor se va fi terminat decât în tragica zi a aflării verdictului de la Viena. Am suferit din clipa dintâi tot atât de mult cât vom suferi, cât va trebui să suferim necontenit, câțiva ani sau câteva secole, de-a-lungul vieții noastre vremelnice și neînsemnate sau de-a-lungul unui șir întreg de generații. Crunt lovit de pintenul care intră în trupul țării până la munții Buzăului, ca un cuțit până la inima trupului, sufletul nostru românesc este neclintit în credința, de care au fost animați și pentru care au murit rânduri multe de străbuni, că odată, de vreme sau târziu, mutilarea va înceta, dreptatea va răsări și inima țării nu va mai sângera.

Acum însă tot ce este românesc sângerează, dreptatea este îngropată adânc, undeva de unde noi îi auzim glasul, iar mutilarea ne doare cumplit. Nimic nu ne poate alina cumplita noastră suferință de acum, nici speranța într'un viitor mai bun și mai drept, nici gândul că o parte din Ardeal va rămâne totuși mai departe în hotarele noastre. Mai ales aceasta din urmă ne poate fi o consolare pentru noi.

Ardealul nu este pentru România o ficțiune geografică. Privim harta care arată hotarele dinspre miazănoapte și apus ale țării noastre și nu știm să citim pe ea, nu putem desluși noul hotar și nu vrem să înțelegem nimic. Pentru noi Ardealul este UNUL și TOT. In inima noastră, în cugetul nostru, în cântecele noastre, nu găsim decât *Ardealul* și nu-l putem concepe decât așa cum l-am conceput totdeauna: dârz, românesc, unitar.

Cum am putea despărți în inima noastră o parte de alta a Ardealului? Noi niciodată n'am localizat din ce parte anume era cineva. Era suficient că era din Ardeal. Pretutindeni, acolo, se află Români, pretutindeni găsim urmele martirilor noștri pentru o patrie comună, realizată o clipă, pierdută prea repede. Morminte, închisori, locuri de supliciu, locuri de judecată, biblioteci cu manuscrise ale apostolilor scrisului și idealului românesc, școale cu veche tradiție, episcopate, atâtea înseamnă existența noastră chinuită dar veșnic trează din Ardealul românesc, Ardealul care nu ne-a uitat, Ardealul unitar pe care nu-l vom uita niciodată.

Nu ne putem despărți de Ardeal și nu-l putem renega. Nu înțelegem și nu putem citi harta cea nouă a Ardealului. Pentru noi el rămâne necontenit așa cum a fost, așa cum l-am cunoscut. Tot Ardealul a fost românesc, tot Ardealul a luptat pentru românism în conștiința vie a legăturii lui cu cei de peste Carpați. Istoria noastră, cultura noastră, literatura noastră nici nu pot împărți Ardealul, nici nu pot uita o parte din el. Contribuția sa la spiritualitatea românească este prea însemnată ca să nu fi fost de totdeauna, în întregul lui, legat de frații de dincoace de Carpați, chiar când aceștia nu reprezentau realități politice de sine stătătoare.

Legătura spirituală dintre Ardeal și restul României este cea mai însemnată, cea mai vie dintre toate legăturile. Ea a fost cea dintâi, ea rămâne cea din urmă, pentrucă ea este cea permanentă. Spiritualitatea Ardealului, care este o realitate de care nu se poate face abstracție, în cea românească se integrează și nu în alta. Faptul că de acolo ne-au venit multe idei și multe inițiative să nu măgulească pe nimeni din profitorii de astăzi. Fenomenul nu se datorește alăturării de cultura maghiară, ci condițiunilor, pe care nu le avea cultura românească de la sudul și răsăritul Carpaților, în care spiritualitatea ardeleană se desvolta, putând să se îndrepte spre izvoare de cultură mai înalte și mai adânci, la care mergea și cultura maghiară. Nu datorăm nimic culturii maghiare. Datorăm însă mai tot ce este temeinic în cultura noastră Ardelenilor, care au avut norocul să aibă respirația liberă spre un Apus care nouă celor de aici ne-a fost multă vreme interzis.

In Ardeal s'au tipărit întâiele cărți în limba română, tot acolo a păstorit Simion Ștefan, cel care dorea cartea scrisă într'o limbă românească de toți înțeleasă. In acest Ardeal întreg s'au tipărit în românește nenumărate biblii, psaltiri, cazanii, catehisme, molitvetnice, ohtoihuri, liturghiere, bucoavne, calendare, pravile pentru Românii care s'au aflat acolo, pentru cei de pretutindeni.

In Ardeal s'au născut Samuil Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior, cei mai de seamă reprezentanți ai școalei latiniste, cei fără de care renașterea noastră națională ar fi întârzit încă mult. Tot acolo s'a născut și a trăit episcopul Samuil Vulcan, tot de acolo a plecat Budai-Deleanu, spre Lembergul în care avea să creeze unul din cele mai însemnate monumente ale literaturii noastre, și Gheorghe Lazăr, tânărul arhanghel al culturii muntene. Ardealul ne-a dat de asemenea pe gramaticii Radu Tempea, C. Diaconovici-Loga, P. Iorgovici, pe fabulistul D. Țichindeal, pe scriitorii popularizatori, fiecare în domeniul său, Ion Molnar, Ion Barac și, mai târziu, Ion Pop-Reteganul.

Tot în această parte a pământului românesc, unde a fost regatul lui Decebal și voevodatul liber al lui Gelu, s'au făcut primele încercări de a avea o presă românească. La 1879, s'a încercat scoaterea unui ziar pentru țărani, la 1893, de către Ion Molnar, un alt ziar, la 1895, de către o „Societate filosofească a neamului românesc în mare prinților Ardealului", un altul. După epoca încercărilor, căreia i-a urmat cea a încercărilor și a realizărilor din Țara Românească și din Moldova, prin Heliade Rădulescu și G. Asaki, vine epoca ziarelor și revistelor care-și creează o adevărată tradiție: *Gazeta de Transilvania* durând dela 1838, zeci de ani, *Foaia pentru minte, inimă și literatură*, aproape trei decenii, *Familia* lui Iosif Vulcan, la care a scris Eminescu, *Tribuna*, *Luceafărul*, *Țara Noastră*, ca să nu amintesc decât pe cele ce-mi vin mai de grabă în minte. Toate scrise în românește, cu sentimente, gânduri și idealuri românești, răspândite nu numai în Ardeal, dar și la noi. Dealtfel, un permanent contact a existat între aceste periodice și scriitori din Moldova și Muntenia. V. Alecsandri, Heliade Rădulescu, Ion Ghica și atâția alții se găsesc printre colaboratori. Un veșnic contact personal a existat între Ardeal și cei de dincoace de Carpați. Cine nu-și amintește de atâți profesori ardeleni, începând cu Lazăr și V. Fabian, care au adus flacăra patriotismului și o solidă cultură de peste munți, cine nu-și amintește de popasurile lui Alecsandri, ale lui Bălcescu, ale lui Eminescu, ale lui Duiliu Zamfirescu în Ardealul atât de iubit?

Din Ardeal ne-au venit profesori, ne-au venit filologi, ne-au venit istorici. Laurian, Cipariu, Papiu Ilarian, Aron Densușianu, Simion Bărnuț, Ion Maiorescu, părintele marelui critic, întemeietorul unei noi concepții în cultura noastră a lui Titu Maiorescu, de acolo sunt. De acolo am avut scriitori, mai mari sau mai mici, dar iubindu-și cu pasiune țara lor și având o conștiință limpede a romanității din care se adăpau, spre unitatea căreia năzuiau. Ardealul ne-a dat pe autorul celebrului „Deșteaptă-te Române din somnul cel de moarte", vers care va trebui neapărat reactualizat, pe Andrei Mureșeanu. Tot Ardealul ne-a dat pe Andrei Bârseanu, pe G. Coșbuc, cu *Nunta Zamfirei*, cu *Moartea lui Fulger* și cu atâtea altele, pe I. Slavici, cu *Moara cu noroc*, cu *Popa Tanda*, cu *Scormon*, pe Zaharia Bârsan, cu *Trandafirii roșii*, pe Ion Bârseanul, pe Șt. O. Iosif, pe neuitatul Octavian Goga, pe Agârbiceanu, pe Liviu Rebreanu, fără de care nu concepem romanul românesc, pe criticul Ilarie Chendi, pe istoricul literar și profesorul G. Bogdan-Duică. Ardealul ne-a dat pe Blaga, Cotruș, Soricu, și pe atâți alții pe care condeiul nostru grăbit fără vrere a uitat să-i amintească.

Nu poate fi vorba în aceste câteva rânduri de a spune tot ce s'ar putea spune și ce va trebui spus cândva pe larg în această chestiune. Ceea ce este însemnat însă trebue să apară ca o mustrare și ca un „*memento*". TOT Ardealul a fost și este românesc, tot Ardealul deopotrivă a jucat un rol extrem de important în complexa formațiune a culturii românești. De aceea noi nu putem împărți Ardealul în inima noastră și nu putem părăsi sufletește ceea ce material și vremelnic ni se ia. Ardealul nostru este Ardealul viu, Ardealul patriotismului, Ardealul școalei latiniste, al istoricilor, al poeților, al nuveliștilor și romancierilor. Un Ardeal care pulsează și care, dacă ar putea fi tăiat în două în inima noastră ar însemna că sau el sau noi nu mai pulsăm, suntem lucru mort, fără simțire, fără glas.

Și nici noi, nici Ardealul n'am murit. Tăietura făcută în trupul Ardealului tocmai de aceea ne doare cumplit.

Nu știu cum va părea ochiului celor mai vârstnici harta actualei Românii. Poate că lipsa celor două pitorești dar cam aside județe din Sudul Dobrogei, pe care la 1916 le aveam, să fie compensate (dacă în această materie pot încăpea compensațiuni) de teritoriul din Ardeal cu care depășim Carpații, cu cel din Bucovina sfâșiată. Dar pentru noi, cei ce suntem în jurul vârstei de 30 de ani, cei ce am trăit numai cu realitatea unei României Mari, când privim astăzi noua hartă a țării noastre și vedem că Năsăudul lui Coșbuc, Prislopul lui Rebreanu și Ciucea cu mormântul lui Goga rămân dincolo de hotarele noastre politice, ne dăm seama, cuprinși de adâncă jale, de imensitatea pierderii, care depășește valoarea materială a lucrurilor.

Biblioteca „Chemarea Vremii"

Primirea excepțional de bună, pe care intelectualitatea română a făcut-o revistei noastre, ne obligă să lărgim activitatea noastră, prin publicarea unor cărți și broșuri cu caracter teoretic și doctrinar naționalist, precum și cu o serie de publicații care să desbată problemele culturale de actualitate.

Oricât de mari vor fi sacrificiile pe care le cer tipăritul și difuzatul unor lucrări de dimensiuni variate cu tiraj ridicat, noua editură „Chemarea Vremii" ia astăzi ființă și va căuta să răspundă așteptărilor pe care lumea intelectuală are dreptul să și le pună în ea.

***Vor apărea mai întâi câteva broșuri, cuprinzând nuvela lui* Heinrich Zillich: Concediul *un studiu al d-lui* Ion Sân-Georgiu: România între Balcani și Europa Centrală, *iar apoi câteva lucrări mari datorite d-lor* Mihail Manoilescu, Ion Sân-Giorgiu *și* D. I. Cucu.**

Editura „Chemarea Vremii" își va deschide astfel un drum de sine stătător în viața culturală a României.

Agenda

Să ne fie îngăduit, din pricina bucuriei care gâlgâie în noi ca o sevă proaspătă, să eșim de astădată din matca strâmtă a acestei agende informative. Cu emoție ne închinăm acum, la un început de drum luminos, în fața amintirii scriitorilor legionari, a căror pană nu va mai însemna niciodată pentru noi gândurile lor curate, nădejdiile și îndemnurile lor: Neculai Totu, Mihail Polihroniade, Bănică Dobre, Valeriu Cârdu, Al. Cristian Tell și atâția alții, atâția alții.. Totodată ne întoarcem gândul către ceilalți scriitori, pe lângă care zarul asvârlit de mâna de călău a celui care crezuse că a luat locul destinului, a trecut numai ca o amenințare: Radu Gyr, Horia Stamatu, Gabriel Bălănescu. Le mărturisim dragostea și le așteptăm scrisul descătușat. Fiindcă odată cu sfârșitul unei ere politice, se'ncheie și o epocă literară. Se va cunoaște, nu numai de inițiați, pentru care lucrul acesta nu e străin, dar de toată lumea, ce a însemnat epoca aceasta în cultura noastră, dominată de editurile jidovești, de o Fundație Regală, care nu alegea niciodată între un Adrian Maniu și un Geo Bogza. Se va vedea atunci ce au însemnat în realitate curentele care au scos tot nămolul din sufletele bolnave ale atâtora tulburând apa limpede, apa vie a poeziei. Suprarealismul, dadaismul, ermetismul chiar, în ceea ce a avut el anarhic, vor apărea sub înfățișarea lor de elucubrațiuni, pe care numai niște minți sdruncinate le puteau socoti poezie.

Acum literatura noastră își găsește făgașul adevărat, din care nici-o anarhie nu a isbutit s'o scoată cu totul. Dar nu numai atât. Așteptăm, în literatura nouă, care va trebui să vină, mai multă vigoare, mai multă încredere în viață. Trebuie să dispară desnădejdea, dorința prematură de moarte, jelania blazaților înainte de vreme. Nu vom condamna aici atitudinea celor mai mulți dintre liricii noștri cei mai tineri, atitudine de oboseală, de tristețe fără vindecare. Nu o vom condamna, fiindcă nu a fost decât uneori afectare. Noi n'am avut copilărie, tinerețea noastră a fost o agonie, așteptarea unui sfârșit, pe care-l simțeam aproape. Luminile entuziasmului nostru au avut, sărace și efemere, sclipirea nesigură a unui opaiț gata să se stingă. Am suferit mai mult decât oricare altă generație. Toate forțele care ar fi putut distruge și bruma de îndrăzneală din noi s'au coalizat într'o vreme când aveam mai mult ca oricând nevoie de încurajări și nu s'a lăsat laoparte nici-un mijloc de a stirpi eroismul celor mai buni dintre noi. Nu ne lamentăm. Dar acestea sunt explicații, pe care nimeni nu le poate contesta, pentru tristețea noastră aproape bolnavă și pentru lașitatea incrustată în literatura chiar a celor mai tineri. A urmat prăbușirea hotarelor, ciuntirea țării. Prevederile noastre nemărturisite, spaima aceea de ceva nespus de dureros, s'a împlinit deci. Nu a fost o obsesie fără motiv. Astăzi, însă, durerea se închide ca o rană stropită cu apă vie de zâna din poveste. Brațele, cu urmele cătușelor, se simt tari, libere, gratiile închisorilor nu mai fragmentează cerul nostru vast, cerul nostru românesc. De-acum înainte, tinerețea noastră poate irumpe nestânjenită către culmi. Să trecem repede de convalescență. Ne trebuie un efort. Să-l facem. Viața e acum a noastră. Nu mai avem de ce să ne purtăm frunțile plecate prin versurile putrede de prezența morții. Suntem la un început de drum luminos. Durerea fragmentării noastre ca nație nu trebuie să ne covârșească. Dar nici nu vom uita știrbirea hotarelor; pentru marea bucurie a regăsirii tinereții noastre. Cineva explica odată scepticismul generației lui prin lipsa unui ideal național. Unirea se făcuse, ce mai puteau dori? Ciudată explicație. Dar cu siguranță, idealul reîntregirii noastre trebue să ne dea puteri noi. Deci, nu tristețe, nu cântecul de lebădă a unei tinereți care-și așteaptă moartea, ci bucuria de viață, în fața viitorului mai bun, pe care trebuie să-l pregătim, alături de luptătorii politici, cu aceeaș grije și cu aceeași vigoare, și noi, modeștii mânuitori ai condeiului.

Ion Roman

Dacă profesorul A. C. Cuza a fost creatorul doctrinei naționalismului totalitar român, Corneliu Zelea Codreanu a creat dinamica legionară, cu formele ei grandioase de technică a faptei naționaliste. Cartea lui: „Pentru Legionari", pe care până mai deunăzi, o vânau, spre a o pune la popreală, agenții netrebnicei guvernante, este evanghelia unei noui înțelegeri a rosturilor noastre în comunitatea românească. Reproducem din ea capitolele (p. 414—427) de luminoasă și dreaptă orientare cari alcătuesc de aici înainte, în noua viață a României, însești temeiurile nădejdilor noastre de mâine:

Structura statului naționalist în concepția Căpitanului mișcării legionare Corneliu Zelea Codreanu

Elecțiune, selecțiune și ereditate

Poporul nu se conduce după voința lui: Democrația. Nici după voința unei persoane: Dictatura. Ci după *legi*. Nu e vorba de legile făcute de oameni.

Sunt norme, legi naturale de viață și norme, legi *naturale* de moarte. *Legile vieții și ale morții*. O națiune merge la viață sau la moarte după cum respectă pe unele sau pe altele din aceste legi.

★

Rămâne un lucru de stabilit: Cine, din mijlocul unei națiuni poate înțelege sau intui aceste norme? Poporul? Mulțimea? Cred că i se cere prea mult. Mulțimea nu înțelege nici alte legi mai mărunte. Nu numai că nu le poate prinde ea din văzduh, dar trebue să i se explice multă vreme, să i se repete în mod insistent, să fie chiar pedepsită, pentru a le putea înțelege.

Iată câteva legi imediat necesare vieții ei, pe care le înțelege cu greu: că în caz de boală infecțioasă, trebue izolarea bolnavului și desinfecție generală; că în casă e nevoie să intre soarele, deci trebue ferestre mari; că vitele, dacă sunt îngrijite și hrănite mai bine, dau mai mult, pentru hrana omului etc.

Dacă mulțimea nu poate înțelege sau înțelege cu greu câteva legi imediat necesare vieții ei, cum își poate cineva imagina că *mulțimea*, care în democrație trebue să se conducă pe ea, va putea înțelege cele mai dificile legi naturale, va putea intui cele mai fine și mai imperceptibile norme de conducere omenească, norme care o depășesc pe ea, viața ei, necesitățile vieții ei, cari nu i se aplică direct ei ci care se aplică unei entități superioare ei: *națiunea?*

Dacă pentru a face pâine trebue să fie cineva specializat, dacă pentru a face ghete, pentru a face pluguri, pentru a face agricultură, pentru a conduce un tramvai, trebue specializare; pentru cea mai grea conducere, aceea a unei națiuni, nu trebue o specializare? Nu trebuesc anumite însușiri?

Concluzia: Un popor nu se conduce prin el însuși, ci prin elita lui. Adică prin acea categorie de oameni născuți din sânul său cu anumite aptitudini și specialități.

După cum albinele își cresc „regina" tot astfel un popor trebue să-și crească *elita* lui.

La fel mulțimea, în nevoile ei, apelează la elita ei, la înțelepții statului.

★

Cine alege această elită? Mulțimea?

Pentru orice „idei" sau pentru orice candidat la guvernare, se pot capta oameni. Se pot câștiga voturi. Dar aceasta, nu depinde de înțelegerea de către popor a acelor „idei", „legi" sau „oameni", ci cu totul de altceva: de *măestria* oamenilor în a capta bunăvoința mulțimii.

Mulțimea e cea mai capricioasă și cea mai nestabilă în păreri. Dela războiu încoace aceeaș mulțime a fost pe rând: averescană, liberală, naționalistă, național-țărănistă, iorghistă etc. Ridicând în slavă pe fiecare, ca după un an să-l scuipe, recunoscându-și prin aceasta propria greșală, rătăcire și incapacitate. Criteriul ei de alegere este: „Să mai încercăm și pe alții". Deci alegerea se face, nu după studiere și cunoaștere, ci la noroc și la întâmplare.

Două idei contrarii. Una cuprinde adevărul și cealaltă minciuna. Se caută adevărul. Adevărul nu poate fi decât unul. Se pune la vot. Una întrunește 10.000 voturi, alta 10.050. Este oare posibil ca 50 voturi în plus sau în minus, să determine adevărul sau să-l nege? Adevărul nu depinde nici de majoritate, nici de minoritate, el își are legile sale și triumfă, după cum s'a văzut, împotriva tuturor majorităților, chiar sdrobitoare.

Găsirea adevărului nu poate fi încredințată majorităților, după cum în geometrie teoria lui Pythagora nu are a fi pusă la votul mulțimii, pentru ca aceasta să-l hotărască adevărul sau să i-l nege. Și după cum chimistul, care voește să obțină amoniac, nu are a se adresa mulțimii pentru a decide prin votul ei cantitățile necesare de azot și de hidrogen. Și după cum un agronom, care a studiat ani de zile agricultura și legile ei, nu are a se prezenta după aceea la vot în fața unei mulțimi spre a se convinge, prin rezultatul votului, de valoarea lor.

★

Poate poporul să-și aleagă elita? De ce nu-și aleg atunci soldații pe cel mai bun general?

Pentru ca să poată alege, acest juriu colectiv, ar trebui să cunoască bine:

a) Legile strategiei, tacticei, organizării etc.

b) Intrucât persoana X se conformează prin aptitudini și știință acestor legi.

Fără aceste cunoștințe nu poate nimeni să aleagă.

Mulțimea, dacă voește să-și aleagă elita, este neapărat necesar să cunoască legile de conducere ale organismului național și întru cât candidații se conformează prin aptitudini și știință acestor legi.

Mulțimea însă, nu poate cunoaște nici aceste legi și nici oamenii. Iată de ce credem că o elită nu poate fi aleasă de mulțime.

A încerca alegerea acestei elite, este ca și cum am avea pretenția de a determina, prin vot și majorități, poeții din sânul unei nații, scriitorii, mecanicii, aviatorii sau atleții.

Democrația, așa dar, bazată pe principiul elecțiunii, alegându-și ea elita, săvârșește o fundamentală eroare din care decurge *întreaga stare de nenorocire, turburare și mizerie a statelor*. Ne găsim la un punct capital. Deoarece dela această eroare de concepție democratică pleacă, am putea spune, toate celelalte erori.

Mulțimile fiind chemate *să-și aleagă elita*, acestea nu numai că nu sunt în stare să-și descopere și să-și aleagă elita, dar mai mult, *aleg, afară de mici excepții, tot ce este mai rău în sânul unei națiuni*.

Deci nu numai că democrația înlătură *elita națională*, dar o înlocuiește cu ce este mai rău în mijlocul nației. Democrația va alege: Pe oameni fără niciun fel de scrupul, deci fără morală. Pe cei cari vor plăti mai bine, deci pe cei cu mai multă putere de corupție. Pe scamatori, șarlatani, demagogi, cari vor ieși mai bine la concursul de scamatorie, șarlatanie, demagogie, din timpul perioadei electorale. Printre ei se vor strecura și câțiva oameni de treabă, oameni politici chiar, de bunăcredință. Vor fi sclavii celor dintâi.

Adevărata elită a unei nații va fi înfrântă, înlăturată, pentrucă ea va refuza să concureze pe aceste teme. Ea se va retrage și va sta ascunsă.

De aici, consecințe funeste pentru stat.

Când un stat este condus de o așa zisă „elită", formată din tot ce are el mai rău, mai nesănătos, mai stricat, este oare admisibil ca cineva să se mai întrebe de ce statul se ruinează?

Iată cauza tuturor celorlalte rele: imoralitate, corupție, desfrâu, în toată țara, jaf și pradă în averea statului, exploatare până la sânge a poporului, sărăcie și mizerie în casele acestuia, lipsa simțului de împlinire a datoriilor în toate funcțiile, desordine și desorganizare în stat, năvala străinilor cu bani din toate părțile, ca la magazinele căzute în faliment, care-și desfac mărfurile pe nimic. Țara se vinde la licitație: „Care dă mai mult"? Până în cele din urmă, aici ne va duce democrația.

In România, dela războiu încoace în special, democrația ne-a creiat, prin acest sistem de alegeri, o „elită națională" de Româno-jidani, având la bază: nu vitejie, nici iubire de țară, nici jertfă, ci vânzarea de țară, satisfacerea interesului personal, mita, traficul de influență, îmbogățirea prin exploatare și furt, hoția, lașitatea, adică doborîrea adversarului prin intrigă.

Această „elită națională" dacă va continua să ne conducă va duce la desființare statul român.

DECI, IN ULTIMĂ ANALIZĂ, PROBLEMA CARE SE PUNE AZI POPORULUI ROMÂN ȘI DE CARE DEPIND TOATE CELELALTE, ESTE INLOCUIREA ACESTEI ELITE, CU O ELITĂ NAȚIONALĂ, AVÂND LA BAZĂ: VIRTUTEA, IUBIREA ȘI JERTFA PENTRU ȚARĂ, DREPTATEA ȘI DRAGOSTEA PENTRU POPOR, CINSTEA, MUNCA, ORDINEA, DISCIPLINA, MIJLOACELE LOIALE ȘI ONOAREA.

★

Cine să facă această înlocuire? Cine să fixeze noua elită la locul ei. Răspund: *oricine înafară de mulțime*. Admit oricare alt sistem înafara „democrației", care văd că mă omoară sigur pe mine, poporul român.

Noua elită românească și orice elită din lume trebue să aibă la bază *principiul selecțiunii sociale*. Adică în mod natural, se selecționează din corpul națiunii, adică din marea masă sănătoasă a țărănimii și muncitorimii, permanent legată de pământ și de țară, o categorie de oameni cu anumite însușiri, pe cari apoi le cultivă. Ea devine elita națională. Aceasta trebue să conducă o națiune.

★

Când poate fi sau când trebue consultată o mulțime? In fața marilor hotărîri cari o angajează. Pentru a-și spune cuvântul, dacă poate, dacă nu poate, dacă e pregătită sufletește sau nu. I se arată cărarea și i se cere să răspundă dacă se simte în stare să meargă pe ea. Este consultată asupra soartei sale. Aceasta înseamnă consultarea poporului. Nu înseamnă alegerea elitei de către popor.

★

Dar repet întrebarea: Cine fixează pe fiecare la locul său, în cadrul elitei și cine cântărește pe fiecare? Cine *constată selecțiunea* și dă *consacrare membrilor elitei noui?* Răspund: *elita precedentă*.

Aceasta nu alege, nu numește ci *consacră* pe fiecare la locul pe care s'a ridicat singur prin capacitatea și valoarea lui morală. Consacrarea o face șeful elitei, consultându-și elita.

Deci o elită *națională* trebue să aibă grija de a-și lăsa o *elită moștenitoare*. O elită înlocuitoare. Dar nu bazată pe principiul eredității, ci numai pe principiul selecțiunii sociale aplicat cu cea mai mare strictețâ.

Principiul eredității nu este suficient în sine.

După principiul selecțiunii sociale, primenită necontenit cu elementele din adâncurile nației, o elită se păstrează totdeauna viguroasă.

Greșeala istorică a fost în aceea că acolo unde s'a creiat o elită bazată pe principiul selecțiunii, aceasta a părăsit de a doua zi principiul care i-a dat naștere, înlocuindu-l cu principiul eredității și consacrând sistemul nedrept și condamnat al privilegiilor din naștere.

Ca o protestare împotriva acestei greșeli, pentru înlăturarea unei elite degenerate și pentru abolirea privilegiilor din naștere, s'a născut democrația.

Părăsirea principiului selecțiunii a dus la o elită falsă și degenerată, iar aceasta a dus la rătăcirea democrației.

★

Principiul selecțiunii înlătură deopotrivă și principiul elecțiunii și principiul eredității. Ele nu pot sta împreună. Intre ele este un conflict, pentrucă din două una: Ori există un anumit principiu al selecțiunii și atunci nu are ce căuta părerea și votul mulțimii, ori alegem noi oamenii și atunci nu mai funcționează selecțiunea.

De asemenea dacă ne servim de selecțiunea socială, nu are ce căuta ereditatea. Aceste două principii nu pot merge împreună decât dacă moștenitorul corespunde legilor selecțiunii.

★

Dar dacă o națiune nu are o adevărată elită, prima care s'o poată fixa pe a doua? Răspund printr'o singură frază, care cuprinde un adevăr indiscutabil:

In cazul acesta elita se naște din războiu cu elita degenerată sau falsă. Tot pe principiul selecțiunii.

★

Așa dar, în rezumat, rolul unei elite este:

a) De a conduce o națiune după legile vieții unui neam.

b) De a-și lăsa o elită moștenitoare bazată nu pe principiul eredității, ci pe acela al selecțiunii, căci ea cunoaște legile vieții și poate judeca întrucât persoanele se conformează prin aptitudini și știință acestor legi.

Ca și un grădinar care își va conduce grădina să și va avea grije ca înainte de a muri să-și lase moștenitor, înlocuitor. Căci el este singurul care poate să spună cine dintre toți cei cu care a lucrat este mai bun pentru a-i lua locul și continua opera sa.

Pe ce trebue să se întemeieze o elită: a) Curățenia sufletească. b) Capacitatea de muncă și de creație. c) Vitejia. d) Viață aspră și războire permanentă cu greutățile așezate în calea neamului. e) Sărăcie, adică renunțarea voluntară de a acumula averi. f) Credința în Dumnezeu. g) Dragostea.

Am fost întrebat dacă activita-

(Continuare în pag. 8-a)

Articol cenzurat acum o lună și jumătate din ordinul lui Urdărianu

Spre o nouă clasă conducătoare

Criza de stat prin care trece astăzi România se datorește în cea mai bună parte clasei noastre conducătoare. Prin aceasta nu înțelg numai pătura propriu zis politică, dar întreaga noastră burghezime și intelectualitate.

Poate în nicio țară din Europa falimentul păturei conducătoare nu a fost mai organic ca la noi, unde lipsa de caracter, lingușirea și incapacitatea au constituit laolaltă cele trei virtuți capitale care au prezidat destinelor României. Un materialism vulgar, o foame țigănească de putere și o sete vicioasă de pompă și de lux au bântuit ca o febră continuă viața morală a societății noastre.

Să recapitulăm numai cei douăzeci de ani care au trecut dela unire și până azi. Ce-au fost ei oare decât o goană și o întrecere după bunuri, după bani, după onoruri, după ministere? Poate să se spuie oare că idealul oricărui Român a fost altul decât acela de a lua parte pentru sine și ai săi la exploatarea acestei țări? Dar să ne aducem bine aminte ce-a fost țărănismul, averescanismul și celelalte formațiuni politice pseudo democratice. Să nu uităm că ori de câte ori un val de înoire trecea prin sufletul țării, tartorii dela București făceau totul, spre a lichida noua mișcare conrupând-o. Și să nu uităm iarăși cu ce foame s'au repezit reprezentanții noilor ținuturi asupra bugetului Statului or asupra întreprinderilor de tot felul, spre a compensa milenara așteptare subt asuprire străină.

In timpul celor două decenii de sabat politic, în care politicianii mari și mărunți participau la degradarea unității naționale, viața morală a României a fost mai mult decât deficitară. Se creiase o Românie mare, nu se isbutise însă a se creia nici o Românie nouă, precum nici una unită. Și nu se isbutise a se creia o Românie unită, fiindcă nu se creiase una nouă. Dimpotrivă, tot ce era bun în vechea și mica Românie fusese nimicit de hăitașul electoral al votului universal.

România veche fusese condusă de o tradițională boerime, care socotea politica și demnitățile publice ca o obligație costisitoare și nicidecum ca o afacere mănoasă și ca un mijloc de procopsire rurală, care a deposedat-o de averi și odată cu desmățul electoral, cerul, cultivat și impus unei țări aiurite de o democrație de fațadă.

Că România se cere înoită moralmente și că problema unei noi elite sociale și politice se impunea ca un adevărat imperativ al vremii, se poate vedea și din întemeierea și desvoltarea treptată a Străjii Țării, al cărei scop este tocmai voința de a da tineretului o educare idealistă și naționalistă.

Innoirea țării și crearea noului om eroic devenise o obsesie a opiniei noastre publice. Lucrul acesta explică creșterea mișcării legionare, care mai ales în Ardeal se arătase una dintre cele mai puternice ridicări de masse din câte a avut România în istoria ei.

Mișcarea legionară constitua cel mai organic fenomen politic, pe care l-a cunoscut România. Nu numai fiindcă a avut în Corneliu Z. Codreanu un conducător fanatic și unic, care s'a identificat cu țăranul, muncitorul și intelectualul, dar fiindcă a isbutit să dinamizeze idealismul românesc, într'o clipă în care se năruia becisnic și batjocorit de cel mai desgustător afacerism, în brațele pluto-democrației noastre.

Astăzi România se găsește la o răspântie. Oamenii vechi — sau hai să le zicem ca Apostolul Iorga oamenii buni și bătrâni — au lichidat. Degeaba fac unii memorii și cer aplicarea răspunderilor. Bieții nu știu că un sincer tribunal al poporului le-ar aplica întâiu lor răspunderile, fiindcă ei și numai ei au condus România în ultimii douăzeci de ani.

România are nevoie spre a se ridica, de o generație eroică. Dar pe omul eroic nu-l poate da decât tânărul care a suferit pentru crezul său. Omul nou nu-l poate da decât tânărul care disprețuește bunurile pământești și urmărește cu fanatism împlinirea visului său politic. Om nou nu poate fi decât tineretul care pentru întâia oară refuză ministerele, după care se frâng toți saltimbancii vieții noastre publice. In sfârșit om eroic nu e decât luptătorul pentru care viața nu are sens, dacă nu e trăită cu gândul de a o jertfi în orice clipă, în slujba crezului său.

Tineretul legionar are sufletul călit de jertfe. El e singurul în stare să dea României noua clasă conducătoare. Fiindcă asupra lui veghează morții care au căzut pentru ideia pe care ei sunt chemați s'o slujească. Odată ce generația celor de cincizeci de ani a fost incapabilă să păstreze România Mare, să trecem răspunderea zilei de mâine asupra acelora, în care nu crede numai unanimitatea țării, dar și puterile Axei, care văd în tineretul naționalist român singura realitate etică și dinamică a ceasului nostru de astăzi.

Ion Sân-Giorgiu

Structura statului naţionalist în concepţia Căpitanului mişcării legionare, Corneliu Zelea Codreanu

(Continuare din pag. 5)

lea noastră de până acum se află pe linia Bisericii Creştine. Răspund:

Facem o mare deosebire între linia pe care mergem noi şi linia Bisericii Creştine. Linia Bisericii este cu mii de metri deasupra noastră. Ea atinge perfecţia şi sublimul. Nu putem coborî această linie pentru a explica faptele noastre.

Noi, prin acţiunea noastră, prin toate faptele şi gândurile noastre, tindem către această linie, ne ridicăm spre ea, atât cât ne permite greutatea păcatelor cărnii şi condamnarea la care am fost sortiţi prin păcatul originar. Rămâne de văzut cât am putut, prin sforţările noastre pământeşti, a ne înălţa către această linie.

INDIVID, COLECTIVITATE NAŢIONALA, NAŢIUNE

„Drepturile omului" nu sunt mărginite numai de drepturile altui om, ci şi de alte drepturi. Pentrucă, există trei entităţi distincte:

1. Individul.

2. Colectivitatea naţională actuală, adică totalitatea indivizilor din aceeaşi naţie, trăind într'un stat la un moment dat.

3. Naţiunea, acea entitate istorică trăind peste veacuri cu rădăcinile înfipte în negura vremii şi cu un viitor infinit.

O nouă mare eroare a democraţiei bazată pe „drepturile omului" este aceea de a nu recunoaşte şi a nu se interesa decât de una din aceste trei entităţi: individul. Pe a doua o neglijează sau îşi bate joc de ea, iar pe a treia o neagă.

Toate trei îşi au drepturile şi datoriile lor. Dreptul de a trăi. Şi datoria de a nu periclita dreptul la viaţă al celorlalte două.

Democraţia nu se ocupă decât de asigurarea dreptului individului. De aceea asistăm în democraţie la o răsturnare formidabilă. Individul crede că poate să impieteze cu drepturile sale nelimitate asupra drepturilor colectivităţii întregi, pe care poate să o încalce şi să o jupoaie. De aceea asistăm, în democraţie, la acest tablou sfâşietor, la această anarhie, în care individul nu voieşte să recunoască nimic deasupra interesului său personal.

La rândul ei, colectivitatea naţională are o tendinţă permanentă de a sacrifica viitorul — drepturile naţiunii — pentru interesele ei prezente.

De aceea asistăm la nemiloasa exploatare sau chiar înstrăinare a pădurilor, a minelor, a petrolului, uitând că în urma noastră sunt sute de generaţii româneşti, copiii copiilor noştri, cari aşteaptă să trăiască şi ei, ducând mai departe viaţa neamului.

Această răsturnare, această rupere de raporturi, căreia democraţia i-a dat naştere, constitue o adevărată anarhie, o desfiinţare a ordinei naturale şi este una din cauzele principale a stării de turburare a societăţii de astăzi.

Armonia nu se poate restabili, decât prin reintronarea ordinei naturale. Individul trebuie subordonat entităţii superioare, colectivitatea naţională, iar aceasta trebue subordonată naţiunii. „Drepturile omului" nu mai sunt nemărginite, ele sunt mărginite de drepturile colectivităţii naţionale, iar drepturile acesteia sunt mărginite de drepturile naţiunii.

★

In sfârşit, s'ar părea că în democraţie cel puţin individul, încărcat de atâtea drepturi, trăieşte minunat. In realitate însăşi aici stă tragedia finală a democraţiei, — individul n'are niciun drept, căci ne întrebăm: unde este libertatea întrunirilor, unde este libertatea scrisului, unde este libertatea conştiinţei. El trăieşte sub teroare, stare de asediu, cenzură, cu mii de arestaţi şi cu oameni ucişi pentru credinţa lor, ca pe vremea celor mai tirani conducători de popoare.

Unde este „dreptul mulţimii suverane" de a decide de soarta sa, când întrunirile sunt interzise, iar dela vot, zeci de mii de oameni sunt opriţi, maltrataţi, ameninţaţi cu moartea, omorîţi.

Veţi zice! Da, dar aceştia vor să schimbe constituţia, să restrângă libertăţile, să întroneze altă formă de stat!

Intreb: Poate susţine democraţia că un popor nu e liber şi nu-şi poate decide singur de soarta sa, de a-şi schimba constituţia, de a-şi schimba forma statului, cum vrea el, de a trăi în libertăţile mari sau mici, pe care le vrea el?

Aici e tragedia finală.

In realitate, în democraţie omul nu are niciun drept. El însă nu şi le-a pierdut nici în folosul colectivităţii naţionale, nici în acela al naţiunii, ci în folosul unei caste politice-financiare de bancheri şi agenţi electorali.

In sfârşit, ultima binefacere pentru individ. Democraţia masonică printr'o perfidie neasemuită se transformă în apostol al păcii pe pământ. Dar în acelaş timp proclamă războiul dintre oameni şi Dumnezeu.

„Pace între oameni" şi războire contra lui Dumnezeu.

Perfidia stă în aceea că întrebuinţează cuvintele Mântuitorului: „Pace între oameni", transformându-se în apostol al „păcii", iar pe El condamnându-L şi arătându-L ca vrăjmaş al omenirii. Şi în fine perfidia stă în aceea că prefăcându-se a voi să apere viaţa oamenilor, în realitate nu-i duc decât la pierderea vieţii. Prefăcându-se că vor să-i apere de moartea prin războiu, nu fac altceva decât ating diavolescul scop, acela de a-i condamna la moarte veşnică.

Neamul

Când zicem neamul românesc, înţelegem nu numai pe toţi Românii trăind pe acelaşi teritoriu, având acelaşi trecut şi acelaşi viitor, acelaşi port, aceeaşi limbă, aceleaşi interese prezente.

Când zicem neamul românesc, înţelegem: toţi Românii vii şi morţi, cari au trăit dela începutul istoriei pe acest pământ şi cari vor mai trăi şi în viitor.

Neamul cuprinde:

1. Toţi Românii aflători, în prezent, în viaţă.

2. Toate sufletele morţilor şi mormintele strămoşilor.

3. Toţi cei ce se vor naşte Români.

Un popor ajunge la conştiinţa de sine, când ajunge la conştiinţa acestui întreg, nu numai la aceea a intereselor sale.

Neamul are:

1. Un patrimoniu fizic, biologic: carnea şi sângele.

2. Un patrimoniu material: pământul ţării şi bogăţiile lui.

3. Un patrimoniu spiritual care cuprinde:

a) Concepţia lui despre Dumnezeu, lume şi viaţă. Această concepţie formează un domeniu, o proprietate spirituală. Fronţierele acestui domeniu sunt fixate pe marginile strălucirii concepţiei lui. Există o ţară a spiritului naţional, ţara viziunilor lui, obţinute prin revelaţie şi prin proprie sforţare.

b) Onoarea lui ce străluceşte în măsura în care neamul s'a putut conforma, în existenţa sa istorică, normelor isvorâte din concepţia lui despre Dumnezeu, lume şi viaţă.

c) Cultura lui: rodul vieţii lui, născut din propriile sforţări în domeniul gândirii şi artei. Această cultură nu este internaţională. Ea este expresia geniului naţional, a sângelui. Cultura este internaţională ca strălucire, dar naţională ca origine. Făcea cineva o frumoasă comparaţie: Şi pâinea, şi grâul, pot fi internaţionale ca articole de consumaţie, dar vor purta pretutindeni pecetea pământului în care s'au născut.

Toate aceste trei patrimonii îşi au importanţa lor. Pe toate un neam trebue să şi le apere. Dar cea mai mare însemnătate o are patrimoniul său spiritual, pentrucă numai el poartă pecetea eternităţii, numai el străbate peste toate veacurile.

Grecii antici nu trăiesc prin fizicul lor, oricât de atletic, — din el n'a mai rămas decât cenuşă — şi nici prin bogăţiile materiale, dacă le-ar fi avut, ci prin cultura lor.

Un neam trăieşte în veşnicie prin concepţia, onoarea şi cultura lui. De aceea conducătorii naţiilor trebue să judece şi să acţioneze nu numai după interesele fizice sau materiale, ale neamului, ci ţinând seamă de linia lui de onoare istorică, de interesele eterne. PRIN URMARE, NU PÂINE CU ORICE PREŢ, CI ONOARE CU ORICE PREŢ.

Ţelul final al neamului

Este viaţa?

Dacă este viaţa, atunci nu interesează mijloacele pe care neamurile le întrebuinţează spre a şi-o asigura. Toate sunt bune, chiar şi cele mai rele.

Se pune deci problema: După ce se conduc naţiunile în raport cu alte naţiuni? După animalul din ele? După tigrul din ele? După legea peştilor din mare sau a fiarelor din pădure?

Ţelul final nu este viaţa. Ci Invierea. Invierea neamurilor în numele Mântuitorului Isus Hristos. Creaţia, cultura, nu-i decât un mijloc, nu un scop, cum s'a crezut pentru a obţine această înviere. Este rodul talantului, pe care Dumnezeu l-a sădit în neamul nostru, de care trebuie să răspundem. Va veni o vreme când toate neamurile pământului vor învia, cu toţi morţii şi cu toţi regii şi împăraţii lor. Având fiecare neam locul său înaintea tronului lui Dumnezeu. Acest moment final, „învierea din morţi", este ţelul cel mai înalt şi mai sublim către care se poate înălţa un neam.

NEAMUL ESTE DECI O ENTITATE CARE IŞI PRELUNGEŞTE VIAŢA ŞI DINCOLO DE PAMANT. NEAMURILE SUNT REALITAŢI ŞI IN LUMEA CEALALTA, NU NUMAI PE LUMEA ACEASTA.

Sfântul Ioan, povestind ceeace vede dincolo de pământuri, spune:

„Cetatea n'are trebuinţă nici „de soare, nici de lună ca s'o „lumineze; căci o luminează „slava lui Dumnezeu şi lumi-„nătorul ei este mielul".

„Neamurile vor umbla în lu-„mina ei şi împăraţii pământu-„lui îşi vor aduce slava şi cins-„tea lor în ea". (Apocalips, 21, „23 — 24).

Şi în altă parte:

„Cine nu se va teme, Doamne, „şi cine nu va slăvi numele „Tău? căci numai Tu eşti sfânt „şi toate neamurile vor veni şi „se vor închina înaintea Ta, „pentrucă judecăţile Tale au fost „arătate". (Apocalips 15, 4).

★

Nouă, Românilor, neamului nostru, ca orişicărui neam din lume, Dumnezeu ne-a sădit o misiune, Dumnezeu ne-a hotărît un destin istoric.

Cea dintâi lege pe care un neam trebue s'o urmeze este aceea de a merge pe linia acestui destin, împlinindu-şi misiunea încredinţată.

Neamul nostru n'a dezarmat şi dezertat de la datorie, oricât de grea şi de lungă i-a fost calea Golgotei lui.

Şi acum, ni se ridică în faţă obstacole înalte ca munţii.

Fi-vom noi oare generaţia debilă şi laşă, care să lăsăm din mâinile noastre, sub presiunea ameninţărilor, linia destinului românesc şi să părăsim misiunea noastră ca neam în lume?

MONARHIA ŞI LEGEA MONARHIEI

In fruntea nemurilor, deasupra elitei, se află monarhia.

Resping republica.

In istorie s'au văzut monarhi buni, foarte buni, slabi sau răi. Unii s'au bucurat de onoruri şi dragostea popoarelor până la sfârşitul vieţii, altora li s'a tăiat capul. N'au fost, deci, toţi monarhii buni. MONARHIA INSA, A FOST TOT-*DEAUNA BUNA*. Nu trebue să se confunde omul cu instituţia, trăgându-se concluzii false.

Pot fi preoţi răi, dar pentru aceasta, nu putem trage concluzia, că trebue să desfiinţăm Biserica şi să ucidem pe Dumnezeu cu pietre.

Sunt, desigur, şi monarhi slabi sau răi, dar nu putem renunţa la monarhie.

In agricultură, avem un an bun şi un an rău, sau unul bun şi doi ani răi; cu toate acestea, lumii nu i-a trecut încă prin gând, să se lase de agricultură.

★

Un monarh face ce vrea? Atunci când e mare şi când e mic? Când e bun şi când e rău?

Un monarh nu face ce vrea. Un MONARH E MIC, ATUNCI CAND FACE CE VREA ŞI E MARE, ATUNCI CAND FACE CE TREBUE.

Există o linie a vieţii neamului. Un monarh e mare şi bun, atunci când se menţine pe această linie. E mic sau rău, în măsura în care se îndepărtează de această linie a vieţii neamului sau i se opune. Iată legea monarhiei. Sunt şi alte linii care pot ispiti un monarh: linia intereselor personale, linia intereselor unei clase, linia intereselor unui grup, linia intereselor străine (dinăuntru sau din afara hotarelor).

El trebue să le înlăture pe toate şi să urmeze linia neamului.

Ştefan cel Mare, de o jumătate de mie de ani, străluceşte în istorie şi Românii nu-l mai uită, pentrucă s'a confundat perfect cu linia de viaţă a neamului.

Regele Ferdinand, împotriva oricăror legături şi interese, s'a plasat pe linia neamului, a îndurat cu el, a făcut jertfă alături de el, a izbândit cu el. Prin aceasta, el este mare şi nemuritor.

Insemnări sociologice

A apărut revista de doctrină şi ştiinţă socială legionară „Insemnări Sociologice" de sub conducerea profesorului universitar Traian Brăileanu.

In primul număr, care se găseşte de vânzare la toate librăriile şi la toate chioşcurile, colaborează d-nii: Vasile Băncilă, P. P. Panaitescu, G. Racoveanu, Ion Turcan, Barbu Slusanschi şi Profesor Traian Brăileanu.

Numărul viitor apare la 15 Septembrie.

Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, Str. Uranus 23 A. Abonamentul pe an 150 lei.

Ce pregătesc teatrele noastre

TEATRUL REGINA MARIA

● Anunţă deschiderea stagiunii cu „Fântâna Blanduziei" a lui V. Alecsandri, în regia d-lui Victor Bumbeşti, cu următoarea distribuţie: Tony Bulandra (Horaţiu), G. Storin (Mecena), V. Maximilian (Postumus), D. Sireteanu (Scaur), I. Talianu (Zoil), G. Sion (Glutu), A. Rogalski (Hebro), I. A. Manolescu (Gallus), Elvira Petreanu (Getta), Dina Cocea (Neera), Stan Iorga (Manes), C. Vârtejeanu (Strobil), G. Voinescu (Gebal), R. Niculescu (Coeran).

● In reluare, se va da marele succes „Papa se lustrueşte", comedia lui Spiros Melias, în care maestrul V. Maximilian are o creaţie desăvârşită. In restul distribuţiei: I. A. Manolescu, A. Rogalski, Stan Iorga şi d-na Tantzi Căpăţână, Elvira Petreanu, Florence Lupescu, etc. Regia: Vasile Maximilian.

● In repetiţie s'au pus: „Onoarea" de Herman Sudermann, în regia d-lui Ion Şahighian, cu următoarea distribuţie: G. Storin, Tony Bulandra, V. Maximilan, I. A. Manolescu, I. Talianu, Stan Iorga, G. Sion, G. Voinescu, Elvira Petreanu, Gaby Antoniu şi frumoasa Doina Missir.

● In proect, „Regele Lear" de Shakespeare, cu G. Storin în rolul titular. Regia: Ion Şahighian.

TEATRUL DIN C. A. ROSETTI

● Reprezintă „Titanic Vals", comedia de mare succes a d-lui T. Muşatescu, în regia d-lui I. Aurel Marian, cu următoarea distribuţie: Ion Talianu, I. V. Teodoru, Victor Handoca, Stelu Popescu, Ec. Ionescu, Celia Marion, Virginia Theodoru, Victor Antonescu, Jenny Ioanin, Jules Cazaban, Roland de Jassy, Radu Beligan, Sion Pherechide, El. Saviani, Nineta Gusti.

COMOEDIA

● In fiecare seară, comedia „Nu divorţez" cu: Silvia Dumitrescu, Aurel Munteanu şi Tanti Cocea.

TEATRUL COLOS

● Reprezintă comedia muzicală „Un vals ca pe vremuri" de P. Constantinescu cu: Gh. Timică, Ion Dacian, N. Gărdescu, Niculescu-Buzău, Tantzi Căpăţână, Florica Demion, etc.

NOU! NOU!
A apărut cartea d-lui
ŞT. VERŞESCU-SANDOMIR
TOANCE
care prezintă două episoade dramatice din viaţa de chin şi mizerie a plutaşilor moldoveni.
Preţul lei 55

Profetica spovedanie a lui Octavian Goga

în ultima şedinţă a consiliului de miniştri, ţinută de membrii guvernării naţionaliste din Ianuarie 1938

Publicăm cuvântarea rostită de Octavian Goga în şedinţa dela 10 Februarie 1938 a consiliului de miniştri, cuvântare care până acum n'a fost publicată şi care azi, după întâmplările cunoscute, capătă o teribilă semnificaţie.

Am fost astăzi în audienţă de lucru la M. Sa Regele. M. Sa, după ce a examinat întreaga situaţie politică, mi-a făcut cunoscut că în momentele actuale crede util ca un guvern nou să se formeze. Un guvern naţional, la care să participe toţi foştii prim-miniştri ai ţării, urmând să fie suspendată Constituţia, să se octroieze o Constituţie nouă, să se dizolve partidele politice şi să se înlăture alegerile.

Am răspuns M. Sale făcând obiecţiunile mele, pe care vi le voi înfăţişa şi d-vs. Am fost invitat la rândul meu, ca în acest guvern prezidat de I. P. S. Sa Patriarhul să iau şi eu parte, ca fost prim-ministru, dimpreună cu câţiva membri ai guvernului actual în calitate de tehnicieni. Am răspuns că nu pot să primesc, fiindcă sunt convins că se face o profundă greşeală politică. Nu văd consecinţele unei asemenea hotărîri, nu văd ceeace ar putea să urmeze, şi fără să pun în joc o sensibilitate de ordin individual pe planul politic sunt convins că se săvârşeşte o mare eroare. Amplific acum în faţa d-vs., obiecţiunile mele, ca o justificare a atitudinei pe care am luat-o.

După ce face o recapitulare a împrejurărilor cari au dus la alcătuirea guvernului său, Octavian Goga a continuat:

S'a constituit guvernul. Problema se punea astfel: Ce trebuie să facă acest guvern? Să pregătească alegerile, să înlesnească astfel constituirea unui Parlament şi să repare breşa pe care o suferise ideia de autoritate, normalizând situaţia. Am spus dela început M. Sale cum îmi închipui acest program, ca o satisfacţie dată mişcării naţionaliste şi ca o uşurare adusă în existenţa masselor populare. O rectificare a conştiinţei obşteşti în sens sufletesc cu biruinţa ideii naţionale trebuia să ne dea câştig de cauză în alegeri.

Ne-am ţinut de cuvânt. Pe linia trasată din primul moment, am realizat lozincele naţionaliste, pe care M. Sa Regele le-a aprobat în mod public.

Care a fost efectul? In ţară s'a creiat o atmosferă de efervescenţă proprie începuturilor de viaţă nouă, dar şi de robustă sănătate în sens naţional. In politica externă am dobândit o necontestată acumulare de prestigiu. Sunt cinci săptămâni de când am venit la guvern. Am mers în etape spre ţinta finală. Am menţinut ordinea, am avut frânele în mână, am păstrat neştirbite finanţele ţării, mărind considerabil încasările faţă de anul trecut. Mai erau 22 zile până la alegeri. Am stăpânit mişcarea electorală. Au fost câteva incidente, pe care le regretăm cu toţii, doi oameni au murit, împotrivindu-se jandarmilor, dar nu mai departe decât eri, şeful mişcării care era socotită primejdioasă pentru ordinea publică, a făcut declaraţii liniştitoare. Nici un fel de agitaţie nu era în ţară. Judecând obiectiv, situaţia guvernului s'a întărit tot mai mult, dispărând elementul iritant, cetele răzleţe care produceau dezordine.

Mai era un moment greu: recursul la Curtea de Casaţie împotriva constituţionalităţii legei electorale. Şi acest moment greu a trecut, Curtea de Casaţie a respins recursul.

Aici ne găseam. In acest timp s'au găsit însă oameni, cari au schiţat gesturi de nevroză, de îngrijorare personală pentru ziua de mâine. Partidul liberal a fost acela, care a canalizat aceste frici. Am avut contact cu mai mulţi fruntaşi liberali. I-am găsit într'o postură foarte ciudată. Sub pretextul că vom înregistra un eşec electoral, mi-au cerut să nu mai fac alegeri, să guvernez cu formule dictatoriale. Curioase îndemnuri, din partea unui partid democrat... D. Dinu Brătianu a cerut audienţă la Palat, am fost atunci întrebat asupra acestei audienţe şi am arătat că n'am nimic împotrivă. D. Dinu Brătianu a fost primit alaltăeri. A dat şi d. Iuliu Maniu un memoriu. Rezultatul este situaţia actuală.

S'o analizăm în scurte cuvinte. Am declarat că nu particip la această încercare. Cum apare schimbarea care se pregăteşte, cu înlăturarea Constituţiei? Apare, cel puţin, ca o tendinţă de înoire? De satisfacţie pentru mulţime? E un desgust faţă de supralicitaţia partidelor? Se doreşte desfiinţarea lor, pentru intronarea unei guvernări în spirit de ordine şi autoritate? Lucrurile nu par să fie astfel... Vin din nou la cârmă toţi foştii prim-miniştri, oamenii cari au fost răspunzători de situaţia de astăzi. Ce înoire aduc ei, în numele trecutului lor? E o răzbunare a morţilor. Vor fi adunaţi toţi laolaltă, şi pe cadavrele lor, în temeiul certificatului lor de neputinţă, se va lansa o nouă îndrumare a Statului... ACEASTA NU E O REFORMA, NU E O RESURECŢIE, E UN PARASTAS.

Iată atitudinea partidelor vechi în faţa viitorului, căzând ar voi să atragă după ele şi pe celelalte formaţiuni politice tinere, cari pot să fie haotice, dar reprezintă o mişcare sufletească a ţării şi ar putea să fie canalizate în slujba Tronului, pentru o guvernare normală.

NU CRED CA SE VA PUTEA ADUCE ORDINE IN ŢARA. Ce o să reprezinte ca unitate de credinţă aceste clişee disparate, care vin cu ceeace a mai rămas dintr'un cântec ce s'a cântat...

Oameni răsufflaţi, entităţi eterogene, fără nici o legătură între ele. Un partid reprezintă cel puţin un angrenaj de oameni în toată ţara. Prefectul dela Chişinău sau dela Cluj reprezintă, nu numai simbolul autorităţii publice, dar şi o legătură cu de-aproape, un fluid care circulă dela om la om.

Aş înţelege să se facă o dictatură cu mâna pe sabie, care să dea la o parte toate partidele politice, punând în mişcare în sensul ideii de ordine forţa executivă până la redresare a autorităţii Statului. Dar nu se face aşa. E CEVA HIBRID, CARE NU POATE SA DUREZE.

Ceeace spun nu izvoreşte dintr'o sensibilitate personală, nu e o amărăciune individuală. Am stat cinci săptămâni pe baricadă, am dat tot ce-am avut mai bun, în sufletul meu, am găsit o rezonanţă în sufletul ţării, n'am săvârşit nici o greşeală de un milimetru... Cu toate acestea, n'am făcut recriminări. Respectul meu pentru Coroană e intact.

Dar trebue să am accente de spovedanie. E o greşeală, la care nu pot să particip. Mă retrag dela guvern. Consecinţele vor fi grave. Mulţimea va cerceta şi va [illegible], de ce s'a întâmplat aceasta? Totul se va prezenta într'o înlănţuire logică, anevoie de înlăturat. Cine au fost nemulţumiţi de noi şi de guvernarea noastră? Elementele îndușmănite cu ideia naţională. Cine a câştigat acum? Un guvern al naţionalismului românesc n'a fost lăsat nici până la alegeri, tocmai fiindcă în alegeri avea garanţii de izbândă. Iată de ce am căzut. Iulian Apostatul când s'a prăbuşit, cu săgeata în spate a strigat: „Galileu, ai învins". Astfel suntem noi şi căzând vom spune la rândul nostru: „Israel, ai învins"...

E potrivit acest cânt sufletesc pentru ziua de azi? Nu. Noi n'am făcut greşeli, am mers pe drumul onoarei şi al utilităţilor naţionale, rămânând mereu în sfera înaltă a problemelor de Stat. Dacă au fost mici tulburări locale, ele n'au avut niciodată un caracter îngrijitor, necum catastrofal. La marile prefaceri dintr'o ţară, curge adesea sânge, sunt zguduiri... Sub noi n'a fost nimic din acestea.

Aşa dar, repet. Cu douăzeci de zile înainte de a crea Parlamentul, care avea să ne dea o majoritate masivă pentru o operă de guvernare în spirit naţionalist, trebuie să plecăm. Nu regret pentru mine. Viaţa mea de o lună şi mai bine era un adevărat chin, căci am fost servitorul tuturor. ÎMI PARE RĂU PENTRU VIAŢA NOASTRĂ DE STAT, CĂCI VĂD GREŞEALA CARE SE FACE. In starea mea sufletească vă spun: acţiunea mea politică nu va mai avea un caracter protestatar. Nici nu voi avea o acţiune politică.

RĂSPUNDEREA CADE ASUPRA VECHILOR PARTIDE, cari au căutat să întunece orizontul şi să provoace o hotărîre păgubitoare pentru ţară. Eu îmi spăl mâinile. Am făcut faţă tuturor îndatoririlor mele, eram în plină desfăşurare a muncii mele ordonate, gata să arunc în cumpănă tot rostul existenţii mele pentru triumful unei idei.

Eu nu sunt Kerenski, care a fugit după ce a desorganizat o ţară. EU PLEC TURBURAT ÎN MUNCA MEA. Plec cu fruntea sus, stau în faţa istoriei şi a ţării, cerând să fiu judecat după faptele mele. Nu voi fi socotit drept un om care a lipsit dela datorie.

Vă mulţumesc pentru ajutorul dat. Plec să-mi prezint demisia M. Sale.

„Realitatea de mâine, tot realitatea naţională va fi",

spunea acum 35 de ani creatorul naţionalismului totalitar românesc, d. A. C. Cuza

La acest început de Ev nou românesc, se cuvine să ne întoarcem cu veneraţie la altarul credinţei naţionalismului totalitar românesc, pe care A. C. Cuza l-a ridicat acum 40 de ani şi i-a slujit fără prihană până în zilele noastre, spre a lua puteri noui. Găsim aici, în această glorioasă anticipaţie doctrinară a izbânzii depline de azi, temeiurile faptei noastre pe ziua de mâine şi îndreptar statornic pentru destinele descătuşate ale românismului.

In prefaţa, pe care A. C. Cuza o scria sub semnul unei profetice coincidenţe „IN ZIUA DE SFINŢII ARHANGHELI", la 1905 primei ediţii din „Naţionalitatea în Artă", patriarhul naţionalismului nostru spunea aceste cuvinte, atunci neînţelese şi socotite himerice, dar astăzi o cuprinzătoare realitate:

„Adevărul e naţionalitatea.

„Tot ce există, prin ea s'a făcut. Tot ce se va face de-acum înainte, printr'însa se va face.

. . . .

„Poporul român nu are dar alt mijloc de a se devota intereselor umanităţii, decât servind cauza naţionalităţii sale.

„Principiul de cunoştinţă, al naţionalităţii în artă, se rezolvă în principiul de acţiune, al desvoltării naţiunei române.

„Aceasta implică în momentul de faţă:

„Intărirea clasei rurale, rămasă în urmă din cauza vitregelor împrejurări; înfiinţarea, putem zice, a clasei de mijloc naţionale, prin eliminarea străinilor, cari împiedecă formaţiunea ei; întemeierea unei culturi curat româneşti, pe care în tot cazul, nu vor fi în stare să o creeze decât românii de sânge. Şi ei nu o pot aşeza pe alte baze ideale, decât pe temelia statornică — pe care stă de veacuri, neclintită în evlavie, naţia românească — a credinţei creştine.

„In sfârşit: unirea tuturor Românilor.

„Acestea sunt principiile superioare şi normele comune de conducere a intereselor poporului român, în faza actuală a desvoltării lui. Şi altele nu pot fi.

„Nu ne rămâne decât SA ÎNŢELEGEM ŞI SA MUNCIM.

„Şi în ce ne priveşte suntem liniştiţi.

„Dacă astăzi aceste învăţăminte nu vor fi înţelese — mâine, prin propovăduire nepregetată, ele vor trebui să însufleţească munca tuturor. Şi ne vor duce la izbândă.

„Mântuirea noastră se va înălţa la cer, ca un pom înflorit — răsărind din sâmburii IDEII NAŢIONALE, ce va încolţi în conştiinţe."

. . . .

După 35 de ani, viziunea profetică a lui A. C. Cuza e în plină lumină a izbânzii. Sămânţa doctrinei lui a încolţit, a spart ţelina indiferenţei şi a vrăjmăşiilor, înălţă pom înflorit de nădejdi realizabile. Pentru fapta creatoare ce urmează, principiile călăuzitoare tot dela A. C. Cuza le tragem. Iată, tot din „Naţionalitatea în Artă", această Carte Sfântă a românismului totalitar, altă anticipaţie tot aşa de întreg valabilă azi (p. 78-84):

Pentru noi, ca naţionalişti, ori ce popor care lucrează în mod cinstit la desvoltarea naţionalităţei lui — în marginele teritoriului său — ni este deopotrivă de scump. Şi de aceea tocmai nu putem admite existenţa neamului de traficanţi cosmopoliţi al jidanilor, cari trăesc — nu din muncă pozitivă întrupată în lucrări utile, care să fie expresia propriei lor individualităţi, undeva pe pământ — ci băgându-se în pielea altor neamuri, şi trăind din exploatarea muncei lor, despreţuiţi şi urîţi, oriunde — banul fiind patria lor ambulantă. Un asemenea mod de a fi e de-adreptul protivnic intereselor umanităţii reale — care nu poate propăşi decât prin desvoltarea liberă a naţiilor, pe teritorii anumite.

Şi nu trebue multă filosofie pentru a vedea că realitatea de astăzi e realitatea naţională. Veacul nostru e mai cu deosebire veacul naţionalităţilor: ideea naţională a creat şi păstrează încă toate naţiile moderne. Grecia, România, Italia, Germania, Serbia, Bulgaria — sunt creaţiuni recente ale ideei naţionale, producte ale naţionalităţei. Popoarele cele mai închegate, mai conştiente, mai aprinse de credinţa în sine, mai naţionaliste într'un cuvânt — sunt şi popoarele cele mai puternice, care desvoltă o cultură mai sănătoasă şi mai bogată. Dovadă Germania, Anglia, Japonia. Şi din contra, popoarele compuse din elemente eterogene, care nu se pot contopi, sunt acele a căror existenţă e mai nesigură, şi a căror cultură e mai sărăcăcioasă. Dovadă Austro-Ungaria şi Rusia.

Să ne întrebăm puţin: ce a produs Austro-Ungaria în domeniul culturei, în raport cu numărul poporaţiei ei, şi în comparaţie cu Germania, de pildă? Dar cine să producă? Germanii, Ungurii, Românii, Cehii, Polonii, Italienii, Slovacii, Sârbii, Rutenii, Jidanii — încurcându-se unii pe alţii, şi mişcându-se în forme de cultură străine lor? Lipsind individualitatea naţională stăpână pe destinele ei — ca în Germania, sau în Anglia — lipseşte şi cultura corespunzătoare, se înţelege.

Din alt punct de privire, aceea ce a triumfat pe câmpiile însângerate ale Manciuriei, ca şi în ceasul fatal dela Tsushima, a fost naţionalitatea unitară, conştientă, asupra maselor incoherente şi indiferente de naţionalitatea lor. Şi puterea naţionalităţei e în continuă lucrare.

Cu siguranţă matematică putem prevedea soarta imperiilor compuse din mai multe naţii: ele se vor descompune. Monarchia Austro-Ungariei se află tocmai în frigurile prefacerei — mâine violentă — din cauza naţiunilor, care năzuesc la viaţa de sine stătătoare: diferitele idei naţionale tind a se înfăptui pe deplin, în cultura lor originală. Şi nu va trece mult şi va veni rândul Rusiei.

Putem dar să fim siguri: REALITATEA DE MÂINE — TOT REALITATEA NAŢIONALĂ VA FI.

Naţionalitatea — aceasta este adevărul, clar ca lumina zilei, şi în lumina lui trebue să se cultive neamurile, care voesc să existe.

Şi noi suntem o naţie — un principiu de cultură bine definit — şi o putere capabilă de a o realiza. In limba, în obiceiurile, în podoabele, în jocurile, cântecele, poveştile, poeziile sale.

(Continuare în pag. 13-a)

Cronica externă

Ultimul nostru sacrificiu pentru asigurarea păcii şi bunei înţelegeri în Europa dunăreană şi sud-estică s'a consemnat în acordul semnat la 7 Septembrie la Craiova, între delegaţii guvernului bulgar şi guvernului român. Acordul stabileşte, pe baza principiului schimbului de populaţie, cedarea judeţelor, până acum ale României, Caliacra şi Durostor, cu clauza formală, ca cele două state semnatare ale actului diplomatic dela Craiova „să nu ridice niciodată vreo pretenţie teritorială unul contra altuia". Vom retrage din aceste teritorii populaţia românească şi vom trimite în schimb populaţia bulgară din judeţele Tulcea şi Constanţa ale Dobrogei româneşti. Rămâne facultativ schimbul cu populaţia română şi bulgară din celelalte regiuni ale celor două ţări. Bulgaria s'a obligat să plătească României o despăgubire de un miliard lei pentru investiţiunile făcute în teritoriul cedat şi pentru acoperirea cheltuielilor necesitate de transferul de populaţie românească, la care s'a obligat.

In toate compartimentele lui, acordul dela Craiova are nepreţuitul merit de a fi clar, precis şi în spirit juridic. Aceste calităţi îi întăresc valoarea lui politică, care stabileşte condiţiunile celei mai bune şi rodnice vecinătăţi între ţările semnatare.

*

Ca totdeauna, sunt de o înaltă semnificaţie politică ultimele declaraţiuni ale Fuehrerului Adolf Hitler, rostite zilele trecute, la solemnitatea inaugurării ajutorului de iarnă, la Berlin. Ele afirmă voinţa Germaniei de a duce războiul până la victorie. Fuehrerul a spus, că după respingerea ultimului său apel la cuminţenie, adresat Angliei, altă soluţie nu există pentru a asigura o lungă perioadă de pace în Europa istovită de frământări, decât înfrângerea Angliei, cu toate consecinţele continuării războiului. Si a precizat:

„Prefer în prezent să lupt până la o soluţie clară şi definitivă. Şi această soluţie nu va fi decât aceea ca regimul aţâţătorilor mizerabili şi infami să fie îndepărtat pentru totdeauna şi ca să se creeze o situaţie în care să nu mai fie posibil ca o naţiune să tiranizeze întreaga Europă pe viitor.

„Germania şi Italia vor lua asupra lor de a face astfel ca asemenea lucruri să nu se mai repete în istorie. Toţi aliaţii Angliei şi toate planurile lor nu vor putea schimba nimic din aceasta. Suntem gata pentru tot şi bine hotărîţi a acţiona oricând.

„Mai presus de orice, nu ne este frică de nimic. Noi, naţional-socialiştii germani, am trecut prin şcoala cea mai aspră care există în lume. Nimic nu ne va putea intimida, nimic nu ne va putea surprinde".

Iar în ceea ce priveşte poziţia ce se rezervă în viitor Angliei, şi situaţia ei în noua aşezare a lumei, pe care o pregătesc puterile Axei Berlin-Roma, d. Adolf Hitler a făcut această declaraţie:

„Lumea aceasta, a spus Fuehrerul, va fi eliberată. Va trebui să înceteze acest sistem permiţând unei naţiuni să blocheze în mod arbitrar un continent întreg. De aci înainte va trebui să se împiedice ca să fie posibil ca un stat de piraţi să poată din când în când, după bunul său plac, să arunce 450 de milioane de persoane mai mult sau mai puţin în sărăcie şi în mizerie. Imi pare insuportabil ca o naţiune de 85 de milioane de oameni să poată fi ameninţată oricând în existenţa sa de un alt popor, când în această privinţă îi vine ideea unei bande de plutocraţi".

O asemănare stranie

Cum arăta Cheoslovacia înainte de desmembrare şi cum arată Ungaria după luarea în administraţie a nordului Ardealului?

Alcătuită din mai multe popoare şi având numeroase minorităţi, creaţiunea diplomatică a statului Cehoslovac n'a rezistat şi s'a desmembrat în părţile ei componente

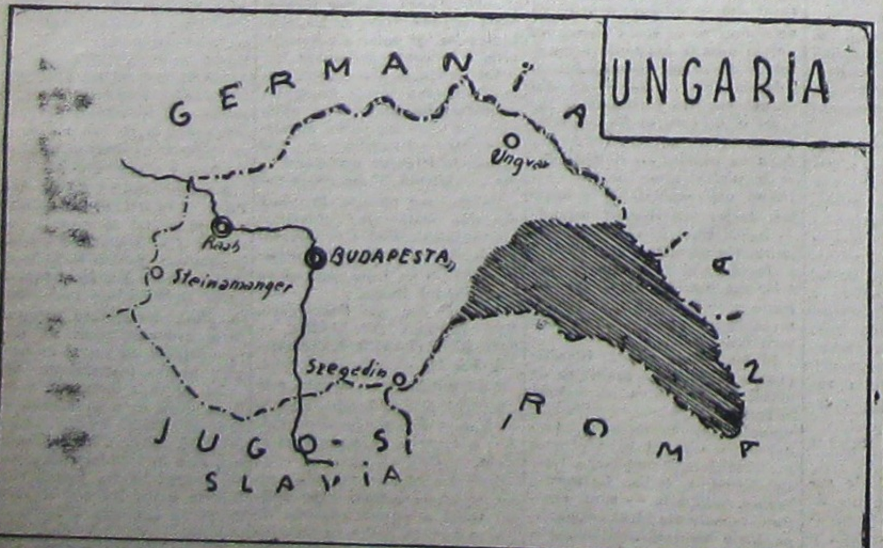

Ungaria a luat în urma ultimelor prefaceri toate aspectele fostului Stat Cehoslovac, formă geografică şi structură demografică

Războiu sau Pace?

Potenţialul de războiu al Germaniei

Cum au evoluat uzinele de avioane Heinkel, cum se lucrează în ele, în timp de războiu? Efortul comun al tuturor energiilor unui popor, pentru a-şi asigura victoria

In momentul când aviaţia germană a înteţit marea operaţie de pregătire a atacului decisiv contra Angliei, în recente şi intense bombardamente asupra centrelor militare de peste Canal, credem interesant să reproducem acest articol apărut în suplimentul ilustrat al lui „Frankfurter [...]tung", care se ocupă de evoluţia [...] activitatea de războiu a [...] Heinkel, cari au dat armatei [...]ne formidabilele aparate de [...] o aşa de variată şi eficace [...] militară:

Uzinele Heinkel

In anul 1934, pe când cele dintâi patru avioane de tipul Heinkel-Blitz străbăteau distanţele europene cu o viteză de 380 km., distanţe care până atunci fuseseră parcurse numai cu o viteză pe jumătate, numele de Heinkel-Blitz deveni pentru întâia oară o realitate. Cinci ani mai târziu, îl auziră mulţi dintre Englezi într'un chip cu totul neplăcut. Căci erau bombardierele Heinkel, care asvârliră în toamna şi iarna lui 1939 bombe asupra insulelor Orkney şi Shetland, risipind avioanele Fleet. Puţini ştiu că de acest nume se leagă o tradiţie, care ajunge, trecând peste anii de sbor obişnuit din timpul păcii, până la războiul mondial, când hidroavioanele lui Heinkel, pe vremea aceea fabricate de uzinele Hansa-Brandenburg, porneau la atac dela Mole din Zeebrügge — locul de unde-şi luau sborul hidroavioanele germane în Flandra — asupra frontului englez.

Actualul general al aviatorilor, generalul Christiansen, care se afla pe vremuri în Zeebrügge, a descris odată surpriza avută când au venit din ţară noile maşini cu viteza fantastică pe vremea aceea de 200 km., purtând o „grea" povară de armament, dela două până la trei mitraliere. „Acum se schimbă dintr'o lovitură imaginea (inferiorităţii de material). Cu aceste aparate staţiunea de hidro-avioane dela Zeebrügge recâştigă poziţia ei dominatoare pe coasta Flandrei şi a Mării Nordului, poziţie care îi fusese smulsă.

Drumul de atunci până astăzi este din mai multe considerente o curbă evolutivă de proporţii extraordinare.

Ea ne poartă direct în uzinele [...]kel. Vedem aci cea mai mare [...]laţie de acest fel, deoarece con[...] şi hidro-avioane şi aeroplane, [...] nevoie nu numai de două in[...] deosebite, ci şi de două aero[...]. Aici s'a pus problema sborului [...]pede. Când în 1932, pilotul [...]

Un avion de bombardament Heinkel

[...]voi să încerce noul H 70 — [...] Heinkel-Blitz. — şi dori să [...] după prima încercare de sbor [...] portul uzinei se arătă a fi prea [...] pentru viteza la care se ajunse[...] lotul sbură către un alt aeroport [...] acolo avea un spaţiu mult mai [...] Aceşti factori: o fabrică pentru [...]vioane ca şi pentru hidro-[...] dorinţa de a se ajunge la o viteză mai mare, după toate posibilităţile tehnicei, au dat uzinei o înfăţişare unică, cum nu se mai întâlneşte [...] această ţară a experimentului [...]ţiei, care e Germania.

Portul de hidro-avioane

Un aeroport se obţine în general prin retuşările de mică importanţă pe care le aduce inginerul suprafeţei câmpului: se nivelează colinele, văile şi povârnişurile şi se construeşte un drum de asfalt sau beton dealungul câmpului neted. Un port de hidro-avioane nu se poate obţine însă decât cu sprijinul deplin al naturii.

Marea, un fluviu sau un lac, trebuie să aibă un mal potrivit pentru aşa ceva în apropierea uzinei. Constructorul nu face altceva decât să afle locul bun pentru a-şi trimite animalele lui aquatice în elementul lor. Dintre toate industriile, aceea a aviaţiei a schimbat cel mai puţin înfăţişarea peisagiului, în care s'a instalat. Din înălţimea norilor, în care ne poartă avionul, vedem curgând fluviul larg şi liniştit. Hangarele uzinei şi celelalte clădiri se arată de aici ca nişte aşezări gospodăreşti între câmpul verde şi dunga de oţel a fluviului. Oricât s'ar ciocăni acolo, s'ar nitui şi s'ar suda, oricâte clădiri s'ar alătura, de sus se vede un peisaj fără fum, în care activitatea maşinilor se alătură fără nimic bătător la ochi agriculturei. La orizont se deschide lacul, neted ca o tavă fin lucrată. Ne întoarcem sburând într'un rotocol lin. Un hidro-avion se pregăteşte să amerizeze. Ca o pasăre, care din poziţia ei orizontală, atingând celălalt element se ridică încă odată pieziş în aer, tot astfel trunchiul avionului se ridică puţin cu botul în sus. Acum plutitoarele se aştern pe apă şi taie o linie albă în albastrul lacului. Sunt amfibii obişnuite să trăiască în amândouă elementele, dar trecerea din aerul mlădios în greutatea apei se face cu prevedere, cu zăbavă şi chiar cu teamă. Plutitoarele s'au afundat cu totul în valurile mici şi dense. Avionul face o curbă şi în timp ce [...]rul produce un sgomot puternic [...] îndreaptă spre stâlpul de ancorare [...]mal.

AVIOANELE DE VÂNĂTOARE

Avionul de vânătoare poate [...]tuş considerat ca cea mai de[...]şită formă a aparatelor de sbor [...] reoe scapă ideii greutăţii [...] metalice. Se desprinde uşor şi [...] fulgerător de repede de pământ [...] fige ca o săgeată în aer, se[...] pluteşte, cade şi-şi schimbă [...] în curbă direcţia şi drumul [...] mai mult pasăre decât [...] acele corăbii de transport [...] aerului, către cari au d[...] bardierele şi aparatele far[...]

Un aspect al uzinelor Heinkel

[...] de o inteligenţă: de [...] bărbat şi nu de jocul rân[...]torilor, pentru observarea [...] cărora e nevoie în gre[...] mari de o mulţime de [...]dărătul mai mult tempe[...] scop, folosinţă, povară, [...] luptă. Este, cum s'a [...] sborul în sine. In timp [...] avionul de vânătoare în [...]du-se şi pornind să[...] pământ, pentru ca să dis[...] numai decât în depărtarea [...] pare că vedem nimic [...] o pasăre răpitoare.

FABRICA

[...] este o fabrică modernă, [...] aibă în încăperile inte[...] puternică necesară [...] lucrări ale artei meca[...] au pereţi de sticlă şi o [...] deplină, cum nu au alte [...] râd la lucru şi femei în[...] la ultimele montaje, la [...]burilor şi sârmelor, la [...] plăcilor de tablă. In hala[...]stre, siluetele delicate ale [...] că nu se deosebesc de [...] bărbaţilor, cari îndeplinesc [...] grele. La nituit, la aran[...] şi a părţilor com[...] tablă se cere dela meşter [...] putere şi atenţie o mai [...] a degetelor pe care [...]

[...]ierului, de unde maisto[...]ghiază instalarea aripelor, [...] grupul femeilor de [...] In mâinile lor sunt [...] mici, dar se vede cât de [...] schimbă. Zumzetul mo[...] agomotul tablelor [...]citura burghiurilor în me[...] toate acestea produc o [...] din tonuri înalte, [...] în auz mult timp [...] părăsit fabrica. Este un [...] pentru un om să cons[...] schelet hotărît pentru o [...] viaţă deosebită. Este un [...] creatoare, care e să[...] de unul singur, ci de mii [...] cari lucrează indepen[...] totuş conduşi spre acelaş [...] într'un chip tainic. Oare se [...] oamenii aceştia la avionul [...], gata să sboare, sau [...] părţile alcătuitoare, la can[...], la salariu şi, la contract? [...] dela amiază îi duce într'o [...] largă: cantina. Linguriţele [...] lovind farfuriile. Se vor[...], repede, dar se mănâncă [...], cu o penibilă economie, [...] au ajuns după o lungă de[...] La mijlocul pauzei, se în[...] obloanele laterale, lu[...] Domneşte o tăcere intu[...] în timp ce pe peretele din [...] luminează o pânză şi mega[...] împrăştie în încăpere [...] unui film scurt. Unii se duc [...] aer curat. Mulţi rămân să [...] care e fie un jurnal săp[...] fie o comedie, uneori chiar nişte sfaturi pentru a evita accidentele de lucru şi sbor.

O casă adăposteşte un dentist, un doctor, surori de caritate, băi, care sunt puse la dispoziţia lucrătorilor. Sunt băi bine asortate: greco-romane, băi de aburi, duşuri calde şi reci, băi de masaj, chaise-longuri pentru odihna necesară după marile eforturi. Se mai găsesc băi à la Kneipp, care pot fi luate fără mari pregătiri, numai cu pantalonii sumeşi, îndată după lucru. Rasa mecklemburgneză, din care fac parte în general lucrătorii, afară de puţini veniţi din Würtemberg, este un soi de oameni prevăzători, şi ca toţi sătenii de aici mai curând neîncrezători. Dar treptat încep experimentele: o baie, un masaj, şi, dacă e nevoie, chiar un dentist şi o baie de soare. S'au adus deci nu numai formele de lucru ale lumii tehnice în acest colţ de ţară, ci şi mijloacele mântuitoare ale acestei lumi pentru locuitorii lui.

Montarea unui avion de bombardament

Plăci incendiare

BERLIN, 10 (Rador) — Agenţia D. N. B. arată din izvor autorizat, că un nou mijloc de luptă a început să fie întrebuinţat de forţele aeriene britanice.

Dela 11 August, aviatorii englezi răspândesc în timpul raidurilor lor nocturne pe deasupra Germaniei, nenumărate plăci mici incendiare, făcute din celuloid, mari de 5/5 centimetri şi având la mijloc o gaură în care se află material incendiar. Plăcile se aprind sub influenţa oxigenului sau a soarelui şi dau o flacără înaltă de un metru, menită să incendieze tot ce atinge.

Este inutil de arătat, declară cercurile competente, că aceste plăci incendiare nu pot în nici un caz să atingă obiective militare. De altfel, departe de a izbuti să provoace pagube la obiectivele militare prin acest mijloc, nu s'a încercat nici odată să se incendieze vreo instalaţie militară în felul acesta. Este evident că se întrebuinţează această armă cu intenţia de a distruge prin ea obiective pentru care aviaţia britanică n'a voit să sacrifice bombe incendiare, adică ferme, hambare, lanuri coapte, păduri, etc.

CHEMAREA VREMII

Cronica militară

Deasupra Londrei se dă cea dintâi bătălie aeriană mare, dela începutul campaniei germane contra Angliei. Se pare că, ceeace s'a părut la început că e o acţiune de represalii, ca răspuns din partea Germaniei la bombardamentele engleze de-asupra oraşelor deschise şi nemilitare ale Reichului constitue o etapă decisivă în acţiunea de pregătire a armatei germane înaintea debarcării sale în insulă.

Un fapt, care constituie numai prin el însuşi o considerabilă victorie pentru formidabila aviaţie germană, este că flotilele de luptă şi de bombardament au pătruns până în inima Londrei, nimicind barajul protector alcătuit din reţeaua aeriană de cabluri susţinute de câteva mii de baloane captive. Au fost lansate torpile în City, cartierul marei finanţe iudaice şi pe Whitehall, sediul guvernului, mărturisesc chiar comunicatele engleze. Ceeace înseamnă că nimic nu mai poate opri elanul formaţiunilor aeriene germane. Relaţiile publicate de către ziarele americane, suedeze, finlandeze, dela corespondenţii lor dela Londra, sunt categorice în a recunoaşte înfrângerea suferită de Anglia şi în această fază a războiului. Corespondentul lui „New-York Times" face această categorică destăinuire:

„La Londra, scrie corespondentul, multă lume a început să se întrebe cum se face că avioanele germane pot să se plimbe în voe pe deasupra capitalei engleze. Ziarele engleze se grăbesc să explice cititorilor lor că e mai bine să se facă economie de muniţii decât să fie irosite împotriva unor obiective invizibile".

Efectul demoralizator asupra maselor populare, atât din cauza groaznicelor rezultate materiale ale bombardamentelor cu torpile, cât şi din cauza absenţei mijloacelor de apărare, este incalculabil. Londra e un oraş de oameni înebuniţi. Acuzaţiile ce se ridică din toate părţile contra conducătorilor demască un dezastros divorţ între opinia publică şi guvernul care se încăpăţânează să continue războiul. Cunoscutul scriitor H. G. Wells, într'un interview acordat ziarului „New-York Times" formulează critici aspre contra conducătorilor militari, spunând, că ministerul de război şi înaltul comandament al forţelor armate n'au mai învăţat nimic dela 1918 încoace, ba au uitat chiar şi ceeace ştiau. Personalul acestor instituţii este alcătuit din indivizi leneşi, membri ai unei clase abrutizate, cari nu sunt nici măcar elita propriei lor caste şi cari se încăpăţânează în a nu voi să înveţe nimic din lecţiile istoriei. Wells scrie textual:

„Când a început invazia în Norvegia, generalul Ironside ne-a îndopat cu bluffiul inevitabilei înfrângeri a lui Hitler. Nu vom ierta niciodată acestui general gluma proastă că „Hitler a pierdut autobusul". Poporul a răspuns acestui bluff printr'o glumă mult mai reuşită, spunând că „Hitler va fi pierdut autobusul, dar a luat avionul".

Va fi desigur mult adevăr în aceste rânduri, dar critica e subiectivă şi evită miezul chestiunei. Ori ceea ce ruinează azi Anglia şi o duce inevitabil, la înfrângere, e faptul istoric constatat, că niciodată armata engleză n'a fost în stare să lupte cu un adversar serios, cu atât mai puţin cu o armată de proporţii formidabile ca cea a Germaniei de azi. Welington comanda o coaliţie de armate la Waterloo, nu armata engleză, iar victoria lui contra lui Napoleon e o poveste, care trebuie revizuită.

Ceea ce e cert e că Bursa din New-York proclama victoria germană, în scăderea vertiginoasă a valorilor engleze după ultimele bombardamente dela Londra.

După arbitrajul de la Viena

Opiniile ziarului Bukarester Tageblatt

Reproducem două articole apărute în ziarul „Bukarester Tageblatt", fiindcă ele reprezintă lucid opinia grupului german din România, solidar cu durerile noastre de azi, dar în acelaş timp lipsit de orice subiectivism. Găsim aici un punct de vedere extrem de interesant, nu numai în ceea ce priveşte justa apreciere a momentului, cât mai cu seamă în sugestiile lui pentru viitor. Iată, în traducere, textele din „Bukarester Tageblatt":

Punctul nostru de vedere: Reproşuri nejustificate

România trăeşte actualmente fără îndoială ceasuri grele, cari arareori sunt hărăzite unui popor în cursul istoriei sale şi înţelegem pe deplin durerea pe care îndeosebi cercurile sale naţionaliste o încearcă. Este tot atât de uşor de înţeles că în aceste cercuri se desbate cu pasiune chestiunea răspunderii situaţiei prezente a ţărei noastre şi se cer măsuri de pedeapsă pentru aceia cari timp de două decenii au dus ţara la ruină.

Totuşi, nici cea mai mare durere naţională nu trebuie să ne ispitească a acuza oameni cari nu au făcut altceva decât să arate curajul de a trage singurele consecinţe posibile de pe urma realităţilor moştenite din vina altora.

Este de sigur vorba de o altfel de nedreptate atunci când se aduce un cap de acuzare ministrului nostru de afacerile străine Mihail Manoilescu pentru faptul că a acoperit cu numele său recunoaşterea sentinţei arbitrale dela Viena. Căci, pe cât de sigur sentinţa dela Viena „reprezintă, între altele, ispăşirea pentru prostia criminală a guvernelor iudeo-democratice române anterioare" — pentru a întrebuinţa cuvintele directorului ziarului „Porunca Vremii", d. Ilie Rădulescu, — pe atât de unitară este în acelaş timp şi convingerea în cercurile naţionaliste române, că respingerea verdictului dela Viena ar fi avut urmări cu mult mai grave pentru ţară, decât primirea lui.

La Viena domnul Mihail Manoilescu a acţionat cu desăvârşire în interesul ţării.

Şi chiar dacă rolul său la Viena a fost destul de ingrat, totuşi românii naţionalişti nu ar trebui să uite că el le-a dat, prin iscălitura sa, şi posibilitatea unei activităţi viitoare. De aceea el nu ar merita numai recunoştinţa întregii naţiuni române, ci în primul rând a părţii naţionaliste a acesteia — însă nicidecum vre-un reproş pentru faptul că împrejurările l-au silit să ispăşească vina înaintaşilor săi.

Intrebarea de ce d. Manoilescu nu a lăsat în seama personalităţilor democratice de până aci să ia asupra lor sentinţa dela Viena ne face bineînţeles o impresie de totală lipsă de seriozitate. Făcând abstracţie de faptul că acei oameni nu mai făceau parte din guvern ar fi şi greu de presupus că un Gafencu sau un Titulescu ar fi reuşit să obţină garanţia puterilor Axei, care garanţie a fost anume acordată unei Românii naţionaliste şi credincioasă Axei.

Continuitatea politicei externe

Politica externă a concepţiei totalitare, se distinge de politica externă a democraţiei, prin faptul, că linia continuităţii este păstrată prin constanţa regimului. Slăbiciunea politicei externe, condusă de un regim parlamentar, este, că şefii ei trebuie să pună în socoteală la hotărîrile lor nu numai interesele superioare ale ţării, dar şi curentele partidelor politice şi opoziţia internă.

Ministrul democratic de Externe, nu este în stare de a lua o măsură necesară dar nepopulară, căci printr'o asemenea măsură el îşi riscă cariera. El poate fi comparat în consecinţă cu un dansator pe sârmă, care este ameninţat din toate părţile cu prăbuşirea. In consecinţă nu poate să se concentreze asupra misiunei sale. Oscilările politicei externe a puterilor apusene democratice, precum şi eşecurile acestei politici, se datorează acestui fapt.

Este deci natural că ministrul de Externe al unui Stat autoritar, trebue să aibă autoritatea să acţioneze chiar şi atunci când este vorba de hotărîri nepopulare fără a lua în considerare opinia curentă a maselor.

Niciodată el nu trebuie sacrificat în cazul unei depresiuni de politică Externă, pe altarul unei mase sgomotoase. Asemenea procedee sunt obişnuite în ţările democratice. Dar tocmai în timpurile unei crize exterioare, continuitatea politicei externe trebuie să fie legea supremă a unui Stat primejduit.

Aceste constatări principiale, apar în interesul României, absolut necesare în clipa aceasta când şi cercurile naţionale, încearcă să manifeste durerea lor, din cauza pierderilor suferite, într'un mod cu totul nejustificat, învinuind persoane izolate.

Arbitrajul dela Viena a fost recunoscut şi primit de România naţionalistă ca singura alternativă actualmente posibilă. Şeful Statului a interzis orice discuţie necuviincioasă în această materie. Este deci logic ca în interesul politicei externe româneşti alături de puterile Axei, să nu se tragă nici în politica internă a României concluzii inutile. România nouă n'are nevoie să se desorienteze pentru resentimente. In schimb ea va încerca să dovedească că priveşte realitatea şi condiţiile politice, în mod rece şi clar. Numai această concepţie, va asigura locul României alături de puterile Axei, care va face tot posibilul să asigure o politică externă de succes. Recunoaşterea acestei probleme centrale a politicei externe româneşti, este: Trecând peste resentimente se va încerca realismul clar, să se câştige încrederea puterilor Axei în continuitatea orientărei româneşti după arbitrajul dela Viena.

Orice prieten sincer al ţării trebuie să recunoască, că prin jeluirile şi protestările asupra arbitrajului dela Viena, nu se câştigă nimic pentru România; se pune însă în joc încrederea Berlinului şi a Romei. In acest sens politica externă a României va trebui să urmeze calea ei realistă spre Axă, bazată pe arbitrajul dela Viena. Această continuitate după Viena se va răsplăti în viitor, deşi acest lucru pare astăzi, chiar unui naţionalist, greu de realizat.

In curând o
* Antologie a prozei germane contemporane în româneşte *
prezentată de
Alexandru şi Ion Roman

Premiu I de nuvelă al revistei „Chemarea Vremii"

INTOARCEREA DE PE URMA

de V. COPILU-CHEATRA

II

O noapte grea, ca un val de smoală, se lăsase peste munți, învăluind pădurile și valea Arieșului. Tărîmpoc se lăsă în voia murgului, care nu lăsa inima drumului. Se simțea mai în siguranță când lăsa hățurile slobode. De altfel nu vedea nici un căluș înainte. Lămpaș avea la căruță, dar nu se îndura să ardă gazul de pomană. Ghicea limba râului după vuet și umezală. Uneori, când Arieșul zognea în vre'o răstoacă, stropii îi piesneau obrazul cu apă miloasă. Când Arieșul lăsa pentru o clipă drumul de mână, Tărîmpoc auzea cum pârăesc pietrele sus în glezna muntelui, spintecând tufele și izbind în coapsele brazilor, ce se înfiorau, vojăind prelung din cetină în cetină.

Tărîmpoc amorțise în căruță sub cherhan. Calul, simțind că se apropie de casă, pășea mai întins, răsuflând regulat și înnotând uneori prin apa Arieșului, care-și împingea din loc în loc brațele până'n părețele muntelui. Dar nici el, nici stăpânul său, nu se frământau cu grijile acestea mărunte, bucuroși că revăd țara de piatră, din care știu când pleacă, dar nu pot socoti niciodată dacă și când se vor mai întoarce. Deaceea întoarcerile acestea în pragul iernii, pe moină sau pe timp sbicit, mustesc în toată tristețea lor, de bucurii mari.

Tărîmpoc tresări. Aude aievea, sau numai i se împare, un geamăt de car? Calul se opri speriat, cârmind căruța spre râu.

— Ho! boală, da ce, amu te-a apucat strechea?

Prinse hățurile și vru să-l pornească însă calul nu mișcă din loc. Tărîmpoc sări de pe ceglău și se duse să pipăie drumul. Nu făcu însă câțiva pași și se împiedecă de un bolovan rostogolit în mijlocul drumului.

— Hm! A început să cură muntele în drum?, Tărîmpoc, vorbind cu animalul istovit în ham, încearcă să urnească bolovanul, dar nu-l poate nici să-l clintească.

— Hei! care-o legat acolo drumul, tune dracu'n el?

— Ba l-o legat bala aia spurcată. Uite c'o început să urle muntele la vale și s'o culcat în irma drumului. Nient hai mai bine și-mi ajută să urnesc steiu ista de aici! Omul veni aproape și pipăindu-se:

— Tu ești Partenie?

— Eu mă Tărîmpoc, da de unde gii?

— Din țară...

Opintindu-se amândoi, rostogoliră bolovanul în apele Arieșului, care-l înghițiră lăcomoase.

— Vezi mă Tărîmpoc, să nu meri și tu după el, că tomna în Turda îți facem comândarea.

— Doară m'o feri Dumnezeu drăguțu și-alduitu de bai și prilej.

Murgul, simțind drumul slobod, porni fără alt îndemn, dar se opri ciulind urechile și tremurând din picioare. Cei doi bărbați rămaseră înlemniți. Brazii vuiau, zognind din colț în colț, din molid în molid, o stâncă se prăvălea, cu pietrișul după ea. Unde? Chiar de-ar fi fost ziua, n'ar fi văzut-o. Dintr'o săritură, Tărîmpoc se trânti la poalele unui stei, trăgând și pe Partenie după el. Stânca se apropie și săltând, izbi carul lui Partenie, aruncând grinzile țăndări, în mijlocul Arieșului. Boii au rămas, în mijlocul drumului cu jugul sugrumat și ruda carului flendurită după ei. Boii rumegau liniștiți ca și când nimic nu s'ar fi întâmplat. Partenie se repezi să-și caute carul. Tărîmpoc aprinse lămpașul și văzură că n'a mai rămas din car, decât o roată strivită ca o ceapă sub pumnul unui pălmaș.

— Mulțam lui Dumnezeu, că mi'o cruțat batăr iosagul. N'am ce mai căuta la târg. Și mai zice hăla și'n legea hăluia, că Dumnezeu nu bate cu bota.

— Mare-i puterea tatălui — se gândi Tărîmpoc. Dacă mai făceam un pas, toată truda de cinci luni, mi-o scălda în Arieș. Mi-o făcea păsat la mrene și păstrăvi. Iși făcură cruce amândoi deodată și porniră spre casă, cu boii înainte și murgul după ei.

Se crăpa de ziuă. Tărîmpoc deshămă calul, îi puse straița cu grăunțe în bot și după ce se mai uită odată la căruță, să vadă dacă n'o plouă sub șopron, porni spre casă, cu merindarea în care ducea turte și jimble albe la copii, subsuoară. Casa lui Tărîmpoc, ca toate casele moților, era spânzurată sub muruna unui munte, lângă cer. Cu căruța nu mai putea face un pas. Bucatele le căra în spate, sau în desagi pe spinarea calului. Săptămâni întregi, cele câteva zeci de mierță de bucate erau suite în spinare până în tinda casei. Bine că le văd aici se gândea Tărîmpoc. Deacum încolo nu mă doare capul de ele. Și Tărîmpoc se trezi fluerând țopăită, ca un prășcau de șeaptezeci ani.

Se și vede între copii, împărțindu-le turte dulci, pui de miere și covrigi cu miere de stup. Ce sărbătoare pe ei și pe Uliana lui.

Cu gândul la bucuriile acestea simple, i se pare că drumul e prea lung și calcă pe jar. O teamă nelămurită îl învăluie oridecâte ori se apropie de casă. Asta în toți anii, întotdeauna fără să și-o poată lămuri. Poate unde nu știe de-ai lui câte-o sută, două de zile, nimic. Nici o scrisoare, nici o veste, în tot acest timp, nu-l întâmpină în drumul său prin țară, de acasă. Și într'o sută de zile, câte nu se pot întâmpla? Se prăpădește omul dela o zi la alta, dela o clipă la alta, dar într'o sută, două, de zile.

Când a plecat, Saveta, fătuța lui, era bolnavă de lingoare. Dar dacă a închis ochii? Cui duce el cerceii și mărgelele? Tărîmpoc nu mai fluera. Neliniștile l-au tulburat și l-au îmbătrânit.

Zorii se jucau de-a mijul, prin iesla de răsărit a munților. Ceața se urca din vale vălătuc, acoperindu-i casa și învăluind ograda, ca 'ntr'un val de pânză scos la 'nălbit. Deschise vranița și privi casa lui, sorbind cu nesaț aierul ogrăzii lui, pe care a ridicat-o cu sudoare și chin, spintecând muntele și bdicașeii. Un val de poftă îi umplu pieptul, simțind nevoia pătimașe de-a chiui din toate pungile pieptului, ca să răsune munții, să se cutremure văile de chiotul său. Să se trezească muierea, să-i sară în brațe copiii și să se tăvălească cu ei prin iarbă și muhuști, ca atunci când era țangău și nu știa ce's grijile și năcazurile vieții. „Oare de ce când ești sus în munte, te asemeni steilor de piatră și-ți vine să înfrunți cerul, și să săruți glema lui Dumnezeu?" se întrebă Tărîmpoc, lipind sarica pe gardina târnațului. „Acolo, jos în câmpie, nu-ți vine să-ți ieși din piele, să apuci țâțânele cerului, cu pofta de a le zgudui, de să se scuture toate stelele de pe năframuța cerului, ca niște prune de argint".

Tărîmpoc își punea tot felul de întrebări și simțea că niciodată n'a fost mai îmbucurat ca de întoarcerea aceasta. Și-i veni o poftă de vieață cum n'a mai simțit-o din copilăria-i pădureață.

Privirile i se opriră pe un tulnic nou nouț, răzimat de streașină, pe care mai picurau încă stropii de ploaie de peste noapte. Il apucă în mâini și înlocuind chiotul ce-i clocotea în piept, se dărui ecoului pe care-l stârni cetera aceasta din doage, fără limbă, a moțului. Văile vuiau, cetinele se însuflețiră și pădurile de brazi somnoroase și grele de ploile tomnatice, se însuflețiră în cântecul tumultos și barbar. Tărîmpoc învârtea tulnicul în cele patru colțuri de țară, ca să se audă, să se știe că-i acasă, că s'a mai întors la vatra lui, la Uliana lui.

— Dar de ce nu s'a răscolit încă Uliana? Să nu fie acasă? Un junghiu, ca un piron i se înfipse în inimă. Vru să se repeadă în casă, dar pruncii treziți de cântecul neobișnuit al tulnicului se rescoliră din nutreț și coborîră din podul poeții în șură, sbengiindu-se prin grădele la ei. Alergă la ei și cuprinzându-i în brațele lui largi, cât o țară, le sorbi somnul din ochi.

Retezul dela ușa tindei căzu. Uliana apăru în prag în poale, cu glesnele goale. Scotocind cu ochii prin ogradă, făcu semn cu mâna și o mogâldeață se strecură, sărind târnațul, în tufele din dosul casei. Tărîmpoc, uluit, mușcat de sângele înfierbântat, în tâmple, se repezi peste vraniță, prin tufe, la vale.

Sus în tărnaț, Uliana rămase cu falca în palme, râncedă și fără piuit. Copiii plângeau buburuz, sguduiți de spaimă.

***

In cârciumă, Partenie întreba mereu, pe toți care intrau, dacă nu l-au întâlnit pe Tărîmpoc. Nu știa nimeni, nimic.

— N'o și urlat încă mai omule la vale, îi spuse într'un târziu Culaie. A ajuns și el la praznic mă, că i-o și vremea de când s'a dus. Până-l scaldă Uliana, îi schimbă izmele și să mânjește omul cu o leacă de dedulceală, că nu-i ușor să postești de muiere nici pântru mine că-s bătrân, d'apoi pentru el bărbat în toată șirea.

— E'o și culcat și el lângă poale și nu să poate deslipi de sâul Ulienii, adăugă Vârtan, cuscru lui Partenie.

— Mai tacă-vă fleura mă momârlanilor! Treaba lui ce face, da ni milă de iosag, că nu mai are o mână de ogrinji la gură.

Tărîmpoc intră sarbăd la față și se nărui pe-o laviță. Partenie văzându-l cătrănit se așeză lângă el.

— Se vede că nu te-o așteptat muierea cu plăcinte, că tare ești zolit.

— Da' ce-o dat cu piciorul, mă Tărîmpoce, de nici nu ne mai vezi? îl întrebă Vârtan.

Tărîmpoc țâșni și trântind pumnul în masă, paharele începură să joace ponturi ca și niște prașcăi.

— De nu în înfundați fleurile, vă sugrum pe toți ca pe niște iezi? Patrafirul vost care v'o spovedit! și apucând de piept pe Partenie îi sâsâii în urechi:

— Ce-ai face dacă ai găsi pe Ana, acum când mergi acasă, în pat cu gornicul, tăvălindu-se și ignid sub el?

— Pftiu! împuie-te-ai în chietrii drace, ce vorovești mă cuscre, lucruri slabe, că amu săruți pământul. Ferească-mă Vergura Maria de păcat.

— Nu te schioli ca un smârc tătă ziua și spune-mi ce-ai face? Ai închide ochii? Te-ai brînca din umeri, ca să nu pui mâna pă țopin și să-l toci, unde l-o țucat moașa?

— Mă cuscre! Hai să rumegăm vorbele. Ți s'o năzărit ceva?

— Că doară nu vorbesc de florile mărului.

— Ce mă tot ciocănești la cap ca o țarcă mă Tărîmpoc? O cunosc pe Uliana, mă cuscre, mă cunosc pe mine, cum cunosc pe Ana mea. Asta nu-i făcută ca s'ajungă o buleandră.

— Cuscre Andrei, asară era să mă flendurească bolovanul ahăla care ți-o sfărîmat caru. De ce nu m'o lăsat Dumnezeu, pă mine, să-i ies în cale? Să mă facă plăcintă. Să nu fi văzut ce-am văzut. Io nu știam cum s'ajung mai degrabă acasă, să-mi văd copiii și pe ea, bestia, îi culcă în podul poeții ca să-și poată face mendrele în casă cu toți handrălăii. Și urlam cuscre, de bucurie când am intrat în ogradă, că m'am văzut acasă și ea buleandra se brățălea cu drăguțul în pat, boncăluind de plăcere. Pentru cine mi-am tigorit oasele prin țară, să strâng de dulceală? Ca să aibă când își târși rușinea la toate zăbârnaicile din munte? Să-și arate dinapoia la toți gornicii și țangăii. Da i-o cântat cucu. Am să-i stâng soarele ca la o bidiganie inveninată.

Tărîmpoc scrâșni din măsele, scuipând porcelanul pe podele

— Adă-mi bade Cercel, o vadră de jinars. Vreau să cură jinarsul astăzi prin făgădău ca la ospăț. Să nu-ți mai rămână nici de sămânță în cheinări.

Partenie îi apucă brațul:

— Ascultă-mă cuscre. Nu mai crâșca! Merem la mine acasă și mai vorovim. Muierea-i făcută din păcat. Și păcatul trebuie să-l iertăm ori cui, da mai cu seamă, cum a spus hăla și'n legea hăluia cu atât mai mult, trăbă să-l iertăm, cui ni-i drag. Și ție ți-i dragă Uliana. Poate n'a păcătuit cum crezi tu. De ce să-ți spurci dragostea?

— Frate Partenie! Mi-a fost dragă ca lumina ochilor. Când am strâns-o întâi în brâncile aiestea, mirosea a iz de calapăr. Și era mai mândră ca preuteasa noastră. Purta niște cozi încolăcite în jurul capului, mai groase decât pumnul meu. Avea mânurile moi ca niște lână scărmănată.

Când m'am sui la munte întâiași dată la ea, la mutătură, am găsit-o într'o noapte culcată în pădină pă cergă, urmărind stelele. M'am strecurat până la ea. Doamne cât era de frumoasă! Când m'a simțit, a asmuțat câinii la mine la un tâlhar. Dar nu m'am lăsat. Am prins-o. Se zbătea sub mine ca un jder.

— Puți a său de bărbat, îmi spunea ea.

— De aia m'am scăldat în zăr, îi spusăi eu, căutând după zodii.

— Am să-ți smulg mânurile, de nu te ogoi, și răcădea ea la mine.

— Ba ai să numeri tu stelele când ți-oi sorbi sufletul, ciută hicleană. Și din noaptea aceia n'am mai văzut-o multă vreme. Mi-a purtat sămânța o jumătate de an, când a venit la mine acasă. Și doamne pe ce lume mă simțeam, când mă întorceam acasă și mirosea în tindă a ierburi uscate și a lână netoarsă. Uliana motroșea prin casă mai loatră ca o juncuță. Când umblă și-amu măi frate Partenie, i se leagănă șoldurile la dreapta și la stânga de gândești că cerne farina. Era așa de albă de gândești că-i cură omăt prin vine. Nu odată i spuneam:

(Continuare în nr. viitor)

10 Februarie 1938 — 6 Septembrie 1940

Povestea sumară a celui mai negru capitol din istoria politică a României

de ȘTEFAN IONESCU

1937. Se împlinesc 4 ani dela guvernarea liberală și echivocă a d-lui Gh. Tătărescu. Se încearcă formarea unui guvern național-țărănist. Prin condițiile puse de d-nii Iuliu Maniu și Ion Mihalache, nu se reușește. Guvernul este format tot de d. Gh. Tătărescu, având ca ministru de interne pe d. Richard Franasovici. In țară mare fierbere. Ca'ntotdeauna, și de astădată soluția crizei politice este dată împotriva sentimentului țării. Faptul politic dominant: armistițiul electoral Iuliu Maniu-Corneliu Codreanu căruia i se adaugă și partidul d-lui Gh. Brătianu.

Se fac alegeri, ultimele alegeri parlamentare, în ultimul regim democrat, din România Mare. Mulțumită armistițiului Maniu-Codreanu-Brătianu, d. Franasovici este nevoit să facă alegeri corecte.

Rezultatele se anunță uluitoare. Presimțindu-le, Corneliu Codreanu declară într'un cerc intim că ar fi de dorit ca guvernul Tătărescu să ia prima electorală, pentruca mișcarea legionară să poată câștiga timp pentru a se pregăti în vederea guvernării care se apropia.

Lichidarea regimului demo-parlamentar

Sfârșitul lui Septembrie. Pentru prima oară în istoria politică a României contemporane, guvernul nu reușește să ia nici 40 la sută din totalitatea voturilor exprimate, după cum reclama legea electorală, și deci nu poate forma majorității parlamentare. Național-țărăniștii ating 700.000 voturi (cifră obișnuită) iar partidul **„Totul pentru Țară"** numără mai mult de 500.000 voturi. Fapt unic în analele noastre politice. Ar urma să intre în Cameră cel puțin 60 deputați legionari. Curentul popular este în creștere. In continuă creștere. Criza politică rămâne nedeslegată. Ex-regele nu-i dă o interpretare justă. Opune mișcării legionare un guvern Goga cu un ministru de interne de încredere: Armand Călinescu. Se iau primele măsuri cu caracter antisemit. Sunt suprimate foile ovreești din Sărindar. **„In cartea neamului s'a întors o pagină, peste care nu se va putea trece"**, — declară Octavian Goga în ajunul anului 1938, într'o cuvântare radio-difuzată. Ex-regele dă interview-uri cu caracter antisemit presei engleze și americane. La Geneva, d. Istrate Micescu, ministru de externe, obține amânarea discutării problemei evreești. In țară încasările statului se fac normale. In genere liniște. Ici și colo, neînsemnate excese ale cuziștilor. Ciocniri cu legionarii. Se pregătesc noui alegeri. Totă clasa noastră politică înfricoșată de perspectivele unei revoluții legionare care ar urma să se producă, fără vărsare de sânge, pe calea legală a alegerilor. Se încearcă anularea listelor legionare. Ex-regele dă mandat lui Octavian Goga să ia contact cu Corneliu Codreanu. Premierul se execută. Ajunge la o înțelegere cu Șeful mișcării legionare: dacă va fi nevoe, pentru liniștea țării, legionarii se vor retrage din aceste alegeri și se convine ca după ele Corneliu Codreanu să ceară, prin presă, acordarea unei audiențe la Palat. Ințelegerea este perfectată în casa d-lui ing. Ion Gigurtu, de față fiind și d. general Ion Antonescu, pe atunci ministru al Apărării Naționale. In aceleași zile, culisele Palatului lucrau prin Armand Călinescu cu masoneria și iudaismul democrației internaționale, reprezentate prin d-nii André Thierry, ministrul Franței și Sir Reginald Hoare, ministrul Angliei.

Suntem în primele zile ale lunii Februarie 1938. Octavian Goga simte complotul. Cere audiență specială. I se refuză răspunzându-i-se că va fi primit în audiență de lucru în ziua de 10 Februarie. Se duce timid și plin de incertitudine. Este primit de exrege, foarte rece. Intreabă pe Majestatea Sa dacă mai crede oportună audiența de lucru din acea zi. I se răspunde afirmativ. Octavian Goga face un expozeu asupra situației politice și economice a României. Este ascultat cu nervozitate. Când încearcă să vorbească despre politica internă și de înțelegerea la care a ajuns cu Corneliu Codreanu, i se reproșează că nu trebuia să vorbească cu el.

Goga precizează că a avut un mandat. I se replică: Trebuia să fie reînoit. I se prezintă un dosar în legătură cu situația internă. I se atrage atenția că afirmațiile lui sunt în contrazicere cu documentele prezentate de ministrul lui de interne (Armand Călinescu), prin care se constată, în mai multe puncte din țară agitații și dezordini. Goga răspunde că Armand Călinescu nu este ministrul lui de interne și că documentele prezentate sunt fără importanță.

Ex-regele îi declară patetic că pentru a salva țara, este decis să formeze un guvern de mântuire națională, cu participarea tuturor foștilor prim-miniștri, ca miniștri fără portofoliu, sub președinția Patriarhului Miron. Cere și colaborarea lui. Goga refuză sub motiv că dacă este credincios dinastiei nu poate să-și calce credințele lui. Audiența ia sfârșit.

La președinție este convocat un consiliu de miniștri în care Goga anunță demisia guvernului, și în care rostește un discurs politic care va rămâne în analele istoriei noastre politice.

La Palat, sunt primiți, rând pe rând, toți foștii prim-miniștri. Toți, în afară de Iuliu Maniu, acceptă soluția regală. In aceiași seară guvernul Goga demisionează. Guvernul patriarhului Miron, având ministru de interne pe Armand Călinescu, depune jurământul în cursul nopții.

Incepe prigoana și tirania

Se încheie un capitol din istoria politică a României, scris sub semnul unei democrații artificioase. Incepe dictatura infirmă a unui estropiat al soartei, care va însemna prăbușirea unui Rege și mutilarea țării.

In cercurile politice și în presă mare agitație. Alfred Hefter remarcă într'un cerc intim că Patriarhul Miron este în capul lui Corneliu Codreanu! Un ziar cere, din sugestie, construirea unor cazemate, pentru exilarea oamenilor noștri politici, în insula Șerpilor. E un mare reportaj în care sunt arătați și șerpii insulei cum se tăvălesc în soarele livid al stâncilor moarte de pe insula insalubră.

Incepe tirania...

Dela 10 Februarie 1938 până la 24 Februarie se redactează noua Constituție. La 28 Februarie poporul român este chemat să o voteze. Se regisează un adevărat plebiscit național. Quasi-unanimitatea adeziunilor e fortuită. Până în noaptea de 16—17 Aprilie se continuă lupta pentru distrugerea radicală a partidelor. Corneliu Codreanu auto-dizolvă partidul „Totul pentru Țară". Comerțul legionar, care începuse sub auspicii atât de fericite, este înăbușit. Sunt închise restaurante, mari hoteluri, căminuri studențești. Nația este declarată în stare de arest. Șeful mișcării legionare este sfătuit să plece la Roma sau la Berlin, pentru a se salva. Pentru moment acceptă. Iși scoate chiar pașaport și anunță într'o circulară că va pleca la Roma. Dar se răsgândește: nu vrea să fie laș. El nu este ca acei boeri pe cari îi cunoaște mult sbuciumata noastră istorie, cari, cu bani străini făceau agitație politică în țară străină, împotriva Domnului din Moldova sau Muntenia. Preferă să rămână aici. Lângă legionari.

In noaptea de 16—17 Aprilie este arestat sub un motiv oarecare, servit, prompt, de „Apostolul neamului" care devenise instrumentul docil al ticăloșiilor lui Armand Călinescu; comandanții legionari, cu sutele, sunt arestați și trimiși în lagăre, la mânăstiri.

Ziarele „Cuvântul" și „Buna Vestire" sunt suprimate. Redactorii lor ostracizați: ori prin arest, ori prin interzicerea de a mai fi primiți în vreo redacție.

Incepe prigoana cea mare, cu vânătoarea după legionari, cu temnița, cu schingiuirile, cu moartea. Iar dincolo de zidurile Palatului trona „Marele nostru Rege", ca un seigneur medieval care știa că are un serv ascultător, un vătaf de moșie care, pentru a face plăcere stăpânului, este gata la orice...

Procesul lui Corneliu Codreanu

La 18 Mai, procesul lui Corneliu Codreanu. Proces dramatic. I se contestă tot. Ziarele publică pagini întregi cu acte falșificate la ministerul de interne, în cari este scos ca un criminal ordinar. Facsimilele se întrelae pe toate paginile, în toate coloanele. I se contestă românitatea; i se strigă că este vândut nemților, dela cari ar fi primit 30 de milioane pentru propagandă; i se pune în sarcină intenția unei lovituri de stat, a unei revoluții sângeroase. Nu i se permite să se apere.

D. Iorga și ceilalți veterani ai vieții noastre publice stau în umbră și-și freacă mâinile satisfăcuți de opera de rectificare a destinului neamului pe care o realizează dictatură tiranică a infirmului. Iar dușmanii mișcării aplaudă activismul regalității noastre...

La 28 Mai, în noaptea sentinței care avea să trimită — sub forma unei condamnări de 10 ani — în celula morții, pe Corneliu Codreanu, i se dă și lui cuvântul. A vorbit puțin, încheind că justiția militară are în mâinile sale **nu viața lui pe care o dă bucuros, ci onoarea neamului și viitorul tineretului român.**

A doua zi, Corneliu Codreanu ia drumul ocnei, iar viața politică a țării se adâncește, din ce în ce în confuzie, în prăpastie.

La 20 Iunie, sunt condamnați, cu pedepse între 7 și 10 ani, ca antimonarhici, grupul Clime, format din 19 comandanți legionari. In timpul procesului, legionarii comandanți au o atitudine dârză și exemplară. Știu că merg la moarte, dar o preferă decât să facă un act de lichelism. Este numai o excepție. Fără importanță.

MOARTEA LUI OCTAVIAN GOGA

Lagărele sunt pline; legionarii cari au scăpat de prigoană fug în Germania și Italia.

Incepe acțiunea de lichelizare a conștiinței românești și de pustiire a sufletului neamului. In aceste zile survine și moartea lui Octavian Goga, care dela 10 Februarie își poartă, ca 'n anii tinereții de luptă pentru Ardeal, durerea mută a unei lupte pe care nu o mai poate da pentru eliberarea României. Alături de condamnarea lui Corneliu Codreanu, moartea lui Octavian Goga este al doilea asasinat împotriva națiunei. Neamul românesc a trăit atunci zile de uriașă durere. Din inima fiecărui român se rupsese ceva: încrederea în învierea neamului.

Acum dictatura infirmă a estropiatului soartei, este la largul ei. Iși plimbă ochiul stins dela Interne, la Educația Națională și la Apărarea Națională, — unde este chemat să facă ordine. Adică să distrugă pe legionari și spiritul mișcării. La instalarea lui ca ad-interim la ministerul Educației Naționale declară că acțiunea împotriva mișcării legionare constitue salvarea României, pentru că această mișcare este formată din câteva mii de degenerați, de sifilitici, de ftizici...

Cinismul Infirmului nu cunoaște margini. Intr'o consfătuire intimă ține să declare că dacă va fi nevoie va împușca pe toți legionarii. Fără deosebire. Ori el, ori ei.

Ne aflăm în preajma vizitei oficiale dela Londra și Paris și a întrevederii dela Berchtesgaden.

Londra — Paris — Berchtesgaden

Se fac mari pregătiri pentru vizita oficială la Londra. Opinia românească nu înțelegea rostul acestei vizite în capitala Angliei, într'un moment politic în care acțiunea internațională a Germaniei este, pretutindeni, biruitoare. După Anschluss (15 Martie 1938), — la 15 Septembrie regiunea sudeților, Sudetenland, este anexată Germaniei. Cehoslovacia este în descompunere. Mica Ințelegere nu mai există. Tot sistemul juridic internațional țesut de diplomația Parisului și Londrei se desface. In acest moment politic România duce o politică de apropiere de Anglia!

La Londra Ex-regele este foarte bine primit. Vizita durează câteva zile cu mari promisiuni de natură economică pe cari ni le fac englezii și cu multe, multe milioane cheltuite pe piața londoneză. Dela Londra, Ex-regele se duce la Paris unde, nu este primit în vizită oficială, ci ca un vechi prieten. Are întrevederi cu conducătorii Franței. La înapoerea în țară prin intermediul Șefului Casei de Hohenzolern - Sigmaringen se aranjează, la Berchtesgaden, o întrevedere cu Führer-ul. Ne fiind vorba de o întrevedere oficială, pentru a fi satisfacut protocolul, Führer-ul invită la un dejun pe Ex-regele și suita sa, dat fiind că era în trecere prin Germania. La Londra și Paris mare emoție în cercurile politice. La București, la fel. Agenții democrației intră în acțiune.

Intrevederea dela Berchtesgaden rămâne o necunoscută pentru istoria politică a vremii. Cei doi conducători, după ce au dejunat, au lăsat pe ceilalți invitați pe terasa Palatului, ducându-se în parc unde au discutat 3 ore și jumătate. La înapoere, Ex-regele are o lungă și secretă întrevedere cu Mareșalul Goering.

Asasinarea lui Corneliu Codreanu, a Nicadorilor și a Decemvirilor

In țară, frământarea legionară este în continuă creștere. In Bucovina și Transilvania, se semnalează câteva mișcări insurecționale. Se svonește că va fi împușcat Corneliu Codreanu. Nimeni nu crede. Numai el, de acolo, din celulă face un călduros apel către legionari să nu mai întreprindă nici o acțiune pentrucă este în joc viața tuturor comandanților cari sunt în lagăre. La Cluj, se încearcă un atentat împotriva rectorului Ștefănescu-Goangă. In aceiași zi, 30 Noembrie, Ex-regele își făcea intrarea la București. In aceiași noapte, noaptea Sfântului Andrei, Corneliu Codreanu, Nicadorii și Decemvirii sunt împușcați. Cadavrele lor sunt aruncate într'o groapă comună, undeva, la Jilava. Un comunicat stupid și cinic anunță țării că cei 14, pe când erau aduși dela Râmnicu-Sărat, la București, încercând să fugă, la kilometru 31, în apropiere de Capitală, că nu știu ce pădure, au fost executați. Țara este înmărmurită. O emoție uriașă brăzdează sufletul românesc. Bisericile sunt pline până la refuz. Lumea se roagă. D. Victor Iamandi, pe atunci ministru al Cultelor, interzice preoților de a mai pomeni numele de Corneliu...

Căpitanul mișcării legionare moare ca un erou. Numele lui intră în legendă. Ticăloasa și mârșava crimă, de care va avea să răspundă în fața istoriei și a oamenilor toți veteranii politici cari cu neputința lor bătrână și cu prestigiul lor apus au girat fapta lui Armand Călinescu și a d-lui Victor Iamandi, — puteau fi satisfăcuți. D. N. Iorga publică în „Neamul Românesc" articole seriate având aerul de a se desvinovăți...

Urmează o liniște de mormânt. Dictatura Infirmului e la largul ei. Poate face ce vrea. Istoria politică a acestor îngrozitoare zile pătate de sânge acoperit cu smocul bărbii „Apostolului Neamului", va avea să explice cum se poate concepe această ticăloșie tocmai în ziua când Ex-regele venea la București după ce avusese o lungă întrevedere cu Fuhrerul Germaniei.

Presa germană și italiană e furioasă. Se spun cuvinte grele la adresa tuturor conducătorilor României. La radio Berlin se afirmă că România și-a ucis viitorul. O notă oficioasă germană, publicată cu mult mai târziu, afirmă că dacă Germania nu a reacționat atunci, imediat, a fost pentrucă era foarte mult angajată în acțiuni externe.

Din acest moment Germania își fixează atitudinea față de România. Fără a se interesa în vreun fel de țara noastră caută numai să-și satisfacă interesele. Diplomația germană lucrează cu România oficială. Ori care ar fi ea. Germania știa că numai poate avea acum, în țara noastră un bastion avansat împotriva bolșevismului. Este indiferentă. Ea ar fi vrut o Românie sănătoasă și tare, — adică o Românie legionară. Oamenii și ticăloșia din ei au vrut altfel. Acum trebue să începem să suferim.

Având o clasă politică quasi-inexistentă, împușcând pe Corneliu Codreanu, ținând în lagăre pe legionari pe cari îi amenința cu moartea dacă nu dau declarații de supunere, — Armand Călinescu și d. Victor Iamandi erau stăpânii țării. La două zile după crima odioasă este înființat, printr'un decret Frontul Renașterii Naționale, se introduc uniforme și se promovează lichelismul. Se fac alegeri, se improvizează un parlament corporativ, senatorii sunt numiți de Ex-rege sau aleși din ordinul Infirmului. In Italia și în Germania apare în traducere cartea lui Corneliu Codreanu: „Pentru legionari". Frații Tharaud, cari au făcut o mare anchetă politică în România publică o carte despre mișcarea legionară. Neesciudentă și superficială.

ACORDUL ROMANO-GERMAN

Suntem în primăvara anului 1939. Politica oficială a României tot iudaizantă și democrată a rămas. Armand Călinescu se pretinde dictator și naționalist și acordă interview-uri presei evreești din Franța. D. Leon Herman, corespondentul lui „Paris-Soir" la București, este la largul lui...

Brusc, în Martie mobilizăm la Vest. Suntem amenințați de un atac maghiar. România oficială, peste vrerea ei, trebue să încheie un acord economic cu Germania pentrucă altfel așteaptă la frontiera Slovaciei nu știu câte divizii germane. Ceeace am fi putut face acum 2-3 ani cu bună înțelegere și prietenie. Germania luându-și și anumite garanții politice facem astăzi în condiții nenorocite. Păcat că nu mai trăește Octavian

(Continuare în pagina 14-a)

Nu ne-a fost dat să trăim bucuria totală a unei biruinţe naţionaliste atunci când ţara era întreagă. A trebuit să ni se ciuntească mai întâi hotarele, să sângerăm în cea mai cruntă pătimire naţională, pentru ca abia acum să vedem izbânda, pe care o aşteptăm de atâta vreme. Poate că e o lege a destinului ca fiecare dram de fericire să fie câştigat prin jertfele cele mai grele. Dar cu siguranţă, mai e ceva. Şi facem această constatare cu inima strânsă: a trebuit o dureroasă încercare pentru ca tot românul să înţeleagă de unde trebue să aştepte mântuirea. Desnădăjduisem, mărturisim, văzând tembelismul servil cu care opinia publică nu numai că primea orice nedreptate dar se alătura corului de proslăviri, care nu mai conteneau pentru toate oribilele farse ale unui regim de minciună şi desmăţ. Nu s'a ridicat nimeni să opună un veto furiei sângeroase de funestă amintire. Nimeni din cei care ar fi avut autoritatea s'o facă. Lucrul e trist: el mărturiseşte însă odată mai mult laşitatea „fruntaşilor" noştri. Mai tristă însă, mai îngrijorătoare, a fost laşitatea celor mulţi, a opiniei publice, care nu a îndrăznit niciodată să-şi arate nemulţumirea şi revolta. Fiecare s'a pus la adăpostul a ceea ce se numea „cuminţenie", prudenţa, interesul, dar mai ales păcătoasa indiferenţă, au fost tot atâtea baricade, în spatele cărora s'au comis toate mârşăviile. Iată de ce bine s'a făcut că s'a poruncit pentru Duminica trecută îngenunchierea întregului popor. Ar trebui să stăm în genunchi zeci de zile şi să batem mătănii cu fruntea de pământul încă ud de sângele martirilor şi să cerem iertare.

E clipa să înţeleagă şi cei mai sceptici că numai prin credinţa noastră mutată într'un ideal se poate ajunge la realizări magnifice. Această credinţă ne-o vestesc sutele de morminte risipite în toată ţara şi ne-o vestesc miile de tineri, care au trecut ca un iureş prin groaznica prigoană. Ceasul mântuirii noastre ca neam a venit. A venit târziu, mult mai târziu decât trebuia, dar a venit. Epoca de afacerism practicat de sus până jos s'a încheiat însfârşit. Carol II a trebuit să abdice. Foştii lui demnitari, foştii noştri oameni de stat, vor fi chemaţi să răspundă grelelor acuzaţiuni pe care ţara descătuşată li le strigă în obraz revoltată. Generalul Ion Antonescu este suprema chezăşie că sancţiunile vor fi date după merit.

Momentul istoric al renaşterii
României naţionaliste

ABDICAREA REGELUI CAROL II

Deşi ziarele au însemnat zi de zi şi uneori chiar ceas de ceas etapele fulgerător de iuţi care au dus la schimbările din temelii ale zilelor ce au trecut, vom înfăţişa în câteva rânduri, un istoric sumar al acestor etape. Vom alcătui astfel un document care va avea meritul că reprezintă o privire sintetică asupra acestui mare moment istoric pe care l-am trăit.

In ziua în care se părăsea prima zonă din pământul cedat al Transilvaniei, o ediţie specială a enunţat că generalul Ion Antonescu, omul în jurul căruia se concentrase întreaga încredere şi speranţă a neamului, dar pe care-l ştiam prigonit, a fost însărcinat cu alcătuirea guvernului. A doua zi gazetele aduceau proclamaţia noului preşedinte de consiliu, care cuprinde o primă făgăduinţă:

„Nu este un guvern nou, ci un regim nou.

Nu vorbe, ci acţiune.

Nu şovăire, ci faptă.

Un trecut grav şi dureros s'a închis.

Peste el nu voi trage vălul uitării, ci al dreptăţii".

Noi am ştiut să cetim dincolo de rândurile acestea care sunau, în conciziunea lor lapidară altfel decât obişnuitele manifeste politice şi am aşteptat. ORDINEA TREBUIA FACUTA SUS". Şi ordinea aceasta ne-au anunţat-o ediţiile speciale de Vineri, 6 Septembrie, când proclamaţia fostului Rege ne vestea că a abdicat. O bucurie neţărmurită se putea ceti în ochii tuturor. Se sfărâmaseră în sfârşit cătuşele, lanţurile, porţile închisorilor. Toate acestea rămâneau în coşmarul celor care au scăpat vii din mâinile călăilor acum puşi în derută. Grupuri compacte de cetăţeni ceteau „zdrobitorul act de acuzare, prin care **Garda de Fier** a smuls abdicarea lui Carol II. Păcatele fostului rege ajungeau astfel, la cuvinte precise, la cunoaşterea tuturor:

Actul abdicării aducea confirmarea sfârşitului unui trist deceniu:

„Vremuri de adâncă tulburare şi îngrijorare trec peste scumpa Mea Ţară.

De acum 10 ani când am luat locul de adâncă răspundere de a fi cârmaciul patriei Mele, fără preget, fără odihnă şi cu cea mai desăvârşită dragoste M'am străduit de a face tot ce conştiinţa Mea îmi poruncea pentru binele României.

Azi, zile de vitregie nespusă îndurerează Ţara, care se găseşte în faţa unor mari primejdii.

Aceste primejdii, vreau din marea Mea dragoste pentru acest pământ în care am fost născut şi crescut, să le înlătur trecând astăzi fiului Meu, pe care ştiu cât de mult îl iubiţi, grelele sarcini ale Domniei.

Făcând această jertfă pentru salvarea patriei, înalţ cea mai caldă rugăciune ca ea să-I fie cât mai folositoare.

Lăsând poporului Meu pe scumpul Meu fiu, rog pe toţi Românii să-L înconjoare cu cea mai caldă şi mai desăvârşită credinţă şi dragoste, ca să poată găsi în ele reazemul de care are atâta nevoie în greaua-I răspundere ce de azi înainte apasă asupra umerilor săi fragezi.

Ţara Mea să fie păzită de Dumnezeul Părinţilor noştri, care să-i hărăzească un cât mai falnic viitor.

Trăiască România!

CAROL R^II.

Bucureşti, 6 Septembrie 1940.

La rândul său, d. general Antonescu făcea cunoscut ţării cum a cerut abdicarea regelui, prin următorul comunicat:

ROMÂNI,

Pentru întâia oară în viaţa mea a trebuit să înşel, să mint, să calc un jurământ solemn, cerând abdicarea Regelui, căruia îi jurasem credinţă.

Am făcut-o pentru a scăpa Naţia de o îngrozitoare umilinţă şi de o inevitabilă şi totală catastrofă.

Am făcut-o deschis, cerându-i în scris abdicarea.

Dumnezeu, voi şi istoria mă veţi judeca.

Pentru ştiinţa voastră a tuturor, public textul scrisorii ce am trimis-o fostului Suveran, la ora 4 din dimineaţa de 6 Septembrie.

SIRE,

M'am angajat să apăr cu trecutul, cu cinstea şi cu viaţa mea Ţara şi Tronul.

Incercările mele de a găsi oameni cu adevărat patrioţi şi pricepuţi cu care să fac o echipă nouă de redresare a Statului şi de reînfrăţire a Majestăţei Tale cu Ţara, au eşuat.

TOŢI CER ABDICAREA MAJESTAŢII TALE.

In faţa acestei situaţii şi a agitaţiilor pe cari eu nu pot să le înec în valuri de sânge pentru a arunca Ţara într'un războiu civil şi a determina ocupaţia străină, mă simt dator să supun şi în scris Majestăţii Tale, glasul Ţării.

CINE AFIRMA ALTFEL, FACE O CRIMA.

Atrag însă serios atenţia Majestăţii Tale în privinţa răspunderilor grave cari vor apăsa pe vecie asupra Majestăţii Tale, dacă nu dă ascultare imediat şi fără ezitare, cererii mele, care este a armatei şi a Ţării.

General I. ANTONESCU,
prim-ministru

Suirea pe Tron a M. Sale Regelui MIHAI I

La 6 Septembrie, la orele 9.30 dimineaţa, Majestatea sa Regele Mihai I a depus jurământul în faţa domnului general Antonescu, Şeful Statului şi Preşedinte al consiliului de miniştri, a I. P. S. Nicodim Patriarhul României şi a domnului D. G. Lupu, Primul Preşedinte al Inaltei Curţi de Casaţie.

Jurământul Majestăţii Sale a fost următorul:

„Jur credinţă Naţiunii române.

„Jur să păzesc cu sfinţenie legile Statului.

„Jur să păzesc şi să apăr fiinţa Statului şi integritatea teritoriului României.

„Aşa să-mi ajute Dumnezeu".

După aceasta, domnul general I. Antonescu a depus în faţa Majestăţii Sale următorul jurământ:

„Jur credinţă Regelui Mihai I, Statului şi Naţiunii române.

„Aşa să-mi ajute Dumnezeu".

După depunerea jurământului, domnul general Antonescu a rostit următoarea urare:

SIRE,

Dumnezeu să ajute Ţării, Majestăţii Tale şi mie".

Au fost de faţă d-nii: prof. Mihail Manoilescu, ministru al Afacerilor Străine; general David Popescu, ministru de Interne; I. V. Gruia, ministru al Justiţiei; Nichifor Crainic, ministru al propagandei; Vasile Stoica, subsecretar de stat la Propagandă; general Ioaniţiu, şeful Marelui Stat Major şi Casa civilă şi militară a Majestăţei Sale.

O telegramă trimisă de conducătorul Statului chiamă în ţară pe M. S. Regina mamă Elena.

★

Tot Vineri, 6 Septembrie, armata şi toţi funcţionarii publici au depus jurământul pentru noul Rege.

★

Reglementarea succesiunii la Tronul României se anunţă în aceeaş zi prin următorul decret-lege:

General Ion Antonescu, Şeful Statului Român şi preşedinte al Consiliului de miniştri.

Având în vedere prevederile decretului-lege Nr. 3.052 din 5 Septembrie 1940, art. 1, 2, lit. g şi art. 3 din decretul Nr. 3.053 din 5 Septembrie 1940;

Având în vedere actul de abdicare al M. S. Regelui Carol al II-lea, din 6 Septembrie 1940;

Având în vedere raportul ministrului nostru secretar de stat la Departamentul Justiţiei Nr. 120.737 din 6 Septembrie 1940;

Având în vedere că succesorul la Tron în linie coborâtoare bărbătească directă şi legitimă, a M. S. Regelui Carol al II-lea de Hohenzollern Sigmaringen, este Măria Sa Marele Voevod Mihai de Alba-Iulia;

In virtutea puterilor ce-mi sunt încredinţate prin decretele-legi sus arătate şi în numele Naţiunii Române.

Am decretat şi decretăm:

DECRET-LEGE

privitor la reglementarea succesiunii la Tronul României a Marelui Voevod Mihai de Alba Iulia

ART. I. — Măria Sa Marele Voevod de Alba-Iulia, în virtutea drepturilor, titlurilor şi prerogativelor ce-I revin şi de care se bucură ca urmaş la Tronul României, va depune jurământul de credinţă în condiţiunile arătate în acest decret, devenind astfel Mihai I-u, Rege al României.

ART. II. — Jurământul de credinţă se va depune în prezenţa Şefului de Stat Român, preşedinte al Consiliului de Miniştri, Inalt Prea Sfinţiei Sale Patriarhului României şi primului preşedinte al Inaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie.

ART. III. — Jurământul de credinţa are următorul cuprins: „Jur credinţă Naţiunii Române. Jur să păzesc cu sfinţenie legile Statului. Jur să păzesc şi să apăr fiinţa Statului şi integritatea teritoriului României. Aşa să-Mi ajute Dumnezeu".

ART. IV. — Orice dispoziţiuni în legile organice protivnice cuprinsului acestui decret rămân fără fiinţă.

Dat în Bucureşti la 6 Septembrie 1940.

Şeful Statului Român şi preşedintele Consiliului de Miniştri
General **Ion Antonescu**
Ministrul Justiţiei, **Ion V. Gruia**

ŢARA IN SARBATOARE

Vestea suirii pe tron a Voevodului Mihai, vestea unei înoiri pure şi primăvăratice a adunat mii de oameni în faţa palatului regal. Am asistat la explozia unui entuziasm, cum nu au cunoscut niciodată străzile Capitalei, chiar când se regizau strigătele de ura de altădată. Ovaţii nesfârşite, imnul regal, prigonitele cântece legionare, irumpeau sub cerul de o seninătate neobişnuită anul acesta atât de întunecat şi trist. Poate s'a trecut în acea împrejurare peste anumite orânduiri şi deprinderi ale Gărzii. Dar în faptul acesta se vădea ceva nespus de îmbucurător: poporul întreg lua parte la bucuria care era a noastră a tuturor. Dar dacă această bucurie a fost oarecum sgomotoasă, ea nu a trecut limitele unei discipline cu adevărat de fier. Nu s'a produs nici-un incident. Toate svonurile răspândite în străinătate de anumite posturi de radio despre unele dezordini au fost minciuni. Nu s'a făcut nici-un exces. Şi la ordinul dat de sus, chiar manifestările au încetat în Bucureşti. Ceea ce a caracterizat revoluţia sărbătorească pe care am trăit-o a fost ordinea.

S'a dovedit astfel că vechile noastre deprinderi pot fi anulate dintr'odată prin pilda disciplinei care vine de la cămăşile verzi. De aceea apelul d-lui general I. Antonescu a avut rezonanţa cuvenită în toată ţara. Iată apelul acesta:

ROMÂNI,

Ordinea făcută sus, cere ordin jos.

Numai ordinea poate să fie răspunsul pe care-l dă azi Naţiunea actului pe care l-a primit.

Nicio zbuciumare.

Ajunge.

Tineretul a sângerat desigur şi a suferit adânc. Am suferit şi eu.

Dar sângele nu poate fi răscumpărat cu sânge şi nici suferinţa prin noui suferinţe.

Nu-şi iubeşte ţara, nu cinsteşte Neamul şi nu respectă ceasul, cel ce face altfel.

Nicio violenţă. In contra nimănui. Cu atât mai puţin în contra nevinovaţilor soldaţi sau gardieni aflaţi la datorie.

Aceasta nu este o faptă, ci o crimă pe care nu pot decât să o pedepsesc grav şi imediat.

Pentru ca ordinea să fie imediat dobândită şi niciun duşman lăuntric să nu încerce să folosească dezordinea, opriţi manifestaţiile şi nu lăsaţi pe provocatori să calce în numele vostru prima lege: disciplina.

Români, Tineret.

Cinstiţi lecţia pe care a dat-o destinul şi meritaţi-o.

General ION ANTONESCU
Preşedintele Consiliului de Miniştri

Conducătorul statului recomanda evitarea oricărei violenţe. In contra nimănui. A fost destul de greu pentru cei care au suferit toate violenţele, toate cruzimile. Dar ordinul a fost ascultat. Legiunea a dovedit tuturor că ştie să aibă încredere şi să asculte. Ştie totodată că toţi vinovaţii îşi vor primi răsplata faptelor lor pe cale legală. Iată cum se răspunde celor care au călcat toate legile. In împrejurarea aceasta, cu calm şi hotărâre, s'a păşit la cele dintâi măsuri de atâta vreme aşteptate. Mai întâi s'a decis ca fondurile cu afectaţiune specială, în valoare totală de peste două miliarde să fie blocate de către ministerul de finanţe urmând să fie integrate în bugetul ordinar al Statului pentruca plăţile din aceste fonduri ce se desfiinţează să se facă numai potrivit dispoziţiunilor legii contabilităţii publice. In acest fel s'a suprimat orice cheltueli fără respectarea legilor în vigoare.

S'au luat de asemenea măsuri caşi anumite fonduri secrete din care se făceau cheltueli fără control să fie restrânse şi justificate la fel cu toate cheltuelile.

INCHINARE LA INCEPUT DE DOMNIE NOUA

Duminică, 8 Septembrie, s'a oficiat la ora 11 un Te-Deum la toate bisericile din ţară pentru sfinţirea urcării pe tron a M. S. Regelui Mihai I şi închinarea tuturor românilor pentru acest început de domnie nouă.

La sfârşitul serviciului divin s'a citit următoarea chemare a d-lui General Antonescu către ţară:

ROMÂNI,

După zbuciumări adânci care ne-au dus la sfâşierea Naţiunei, la pătarea onoarei şi la ameninţarea existenţei Statului, Dumnezeu ne-a ajutat să curmăm o stare care tulbura grav destinul românesc.

Astfel, un trecut dureros s'a închis. El nu se va mai deschide decât pentru judecarea răspunderilor, — nu din dorinţa răzbunării, ci pentruca aceasta să servească drept învăţământ generaţiilor ce vor veni.

Am arătat Ţării întregi, cu toată conştiinţa şi cu toată durerea, lupta pe care a trebuit să o dau pentruca să pot izbăvi Ţara.

In acest ceas, am îngenunchiat alături de voi toţi fiii Neamului ce v'aţi adunat în bisericile credinţei, pentruca să vă rugaţi Domnului să ajute şi să lumineze viitorul Ţării şi al Regelui Mihai I.

Simţiţi-mă lângă fiecare din voi. Simţiţi că tot ceeace am făcut este pentru a izbăvi Neamul şi a-i asigura viitorul.

In această unire a suferinţei şi a credinţei noastre, din topirea pioasă a gândului nostru închinat Domnului şi Ţării, să iasă sufletul de mâine al acestui Neam.

Această unire să oprească orice vrajbă, de oriunde şi prin oricine.

Mă îndrept spre inimile voastre şi vă cer iubirea pentru Ţară.

Mă adresez cugetelor voastre şi vă cer încredere în Neam.

Imi unesc puterea de puterile voastre şi vă cer să daţi Patriei munca şi fapta voastră.

Am început totala înoire a Statului nostru.

Am decis cercetarea trecutului, pentruca acei care ne-au dus la umilire şi la pierderea graniţelor, la sărăcie şi la risipă să-şi primească răspunsul faptei lor.

Citiţi măsurile pe care le-am luat şi aşteptaţi cu încredere pe acelea ce le voiu lua încă, pentruca Statul să fie salvat şi Naţiunea să-şi regăsească puterile.

Iar acum, în Casa Domnului, jur, în faţa lui Dumnezeu, a nesfârşitelor cohorte de martiri şi de eroi ai Neamului şi în faţa voastră a tuturor, că voiu servi şi de acum înainte cu fanatică dârzenie, cu neţărmurită energie şi cu neclintită voinţă linia dreaptă pe care m'am aşezat dela începutul carierei mele şi dela care până azi nu m'a putut abate nici o furtună.

Credinţa şi dreptatea, legea şi munca, cinstea şi conştiinţa, ordinea şi omenia vor fi de azi înainte dela cel de sus până la cel mai jos servitor al Patriei, cartea sfântă a îndatoririlor noastre.

Plecat cu smerenie spre trecutul de glorie de altă dată şi privind cu încredere deplină către viitor, nu voiu înceta lupta şi nu voiu opri fapta, până când nu vom ajunge să avem o altă Ţară, un alt suflet şi o altă conştiinţă.

Aşa să-mi ajute Dumnezeu!

General
ION ANTONESCU

Cei care nu au putut lua parte la Te-Deum au îngenunchiat la ora 11, ori unde se aflau. Toată ţara a îngenunchiat şi s'a rugat şi şi-a cerut iertare. Noua conducere a statului începe deci prin rugăciune. Dar nu prin solemnitatea oficială de sec formalism a trecutului, ci prin smerenia întregului popor. Ce făgăduia chemarea conducătorului Statului acestui popor îngenunchiat pentru rugăciune? Cercetarea trecutului şi sancţiunile celor vinovaţi.

PRIMELE REALIZARI ALE NOULUI CONDUCATOR AL STATULUI

In aceeaş zi apăreau în ziare cele dintâi decrete-legi care realizează practic această făgăduinţă. Un decret lege priveşte controlul averilor foştilor demnitari ai statului.

Celelalte decrete privesc controlul acordării şi întrebuinţării devizelor de către Banca Naţională a României, controlul fondurilor întrebuinţate pentru înzestrarea armatei, regimul Sfatului Ţării, uniformele şi semnele, controlul comenzilor efectuate pentru C. F. R. în ultimii 8 ani. S'a alcătuit o comisie care va ancheta procesele politice din ultimii ani. Alte comisiuni lucrează pe lângă Preşedinţia consiliului de miniştri

Continuare în pag. 13-a

Al treilea Reich

Oameni de mâine

de Ion Ţânţăreanu

Tineretul german

In inima Bucegilor, sus, la şapte ceasuri de cărare, la cabana de bârne, am regăsit şi anul acesta copiii germanilor din România, veniţi cu organizaţia *Hitlerjugend*.

S'au strâns aici, băeţi şi fete din toate păturile sociale. Unul e fiu de lucrător din Braşov, care câştigă câteva sute de lei pe săptămână, şi altul, conte, are acasă două limuzine şi avion.

Cei care pot, îşi plătesc întreţinerea în tabără, iar celor nevoiaşi, care au şi ei dreptul la viaţă în concepţia naţional-socialistă, le plăteşte patria-mamă, prin legaţie.

Săraci sau bogaţi, nimic nu îi deosebeşte la îmbrăcăminte. Aceiaşi bocanci, pantaloni negri, cămaşe brună, curea cu diagonală. Atât. Nici o podoabă, nici o zorzoană, nici un fleac bătător la ochiu şi costisitor, care să arunce în sufletul copiilor, germenele trufiei. O îmbrăcăminte trainică, sobră, totuşi armonioasă şi elegantă, împlinită cu raniţa reglementară în armata germană...

— Câteva săptămâni, le-am urmărit zilnic programul, m'am trezit în zori cu ei, i-au privit mergând în formaţii milităreşti pe plaiu, le-am ascultat cântecele, şezătorile de seară, înţelegând din fiecare pildă a ceasurilor trăite lângă acest tineret, ce oameni creşte Germania de azi.

Deschid *„Mein Kampf"*, şi citesc:

„Statul rasist va veghia ca scopul principal al educării tineretului să fie sănătatea trupească, şi apoi, cultivarea calităţilor intelectuale. Dar şi aici, în primul rând va sta *formarea* caracterului, şi mai cu osebire puterea voinţei şi hotărârea; tineretul va fi deprins să primească bucuros răspunderea faptelor lui. Instrucţiunea propriu zisă nu va veni decât la urmă.

„Mai înnainte de orice, tânărul sănătos trebue să înveţe înfruntarea oricărei lovituri: scopul sportului nu stă numai în întărirea trupului, ci trebue să formeze bărbaţi vrednici de a purta greutăţile vieţei şi clipele grele ale ei".

Acestea sunt liniile largi, cu rezonanţă romană şi spartană, pe care se desfăşoară creşterea copiilor Germaniei.

Organizaţia care le aplică, se numeşte *Hitlerjugend* = tineretul lui Hitler, şi ea e divizată, după sex şi vârste, în câteva subgrupe.

BĂEŢII, dela zece la patrusprezece ani, sunt cuprinşi în *Deutches-Jung-Volk* (D. J.) = Tineretul Poporului german. Impărţiţi în cuiburi mici, fiecare cuib are şeful său, pentru a da la câţi mai mulţi copii, un început de obişnuinţă în comandă şi răspundere. Programul zilnic, care începe la şase dimineaţa şi se închee la 9 seara, tinde la întărirea fragedelor organisme, prin viaţa în aer liber, gimnastică şi sport, jocuri războinice, marşuri, uşoare dar serioase exerciţii militare, trageri la ţintă cu arme cu aer comprimat, aruncarea grenadei, etc.

Sufletului îi sunt dăruite *misiunile* de încredere şi răspundere. Am văzut, făcând de straje la poarta taberei, veghind somnul celorlalţi, noaptea la trei, copii de 12 ani...

Prin exemple, încercări şi atentă grije, se insuflă viitorilor bărbaţi, sentimentul cinstei depline, a curajului, dreptăţei, răspunderei de faptele bune sau rele. Tânărul german *nu trebue să mintă*, şi mai ales, *nu trebue să pârască*. Fiecare zi petrecută în tabără, întăreşte în inima copilului, simţimântul încadrării depline în morala şi comunitatea poporului german.

Această zidire sufletească se desăvârşeşte prin cântecele care întovărăşesc desfăşurarea întregului program. Şi toate cântecele lor, spun iubirea fanatică de ţară, mândria de a fi german, onoarea de a lupta până la jertfă pentru viaţa în veşnicie a neamului...

Dela 14—18 ani, se continuă, mai strâns, lucrarea de întărire trupească şi a bărbăţiei, şi se începe desvoltarea puterilor minţei. *Istoria Germaniei*, cu toate faptele-i războinice, cu arătarea influenţei ei asupra evoluţiei poporului german, este subiect zilnic de şezătoare, împreună cu citirea unui pasagiu din „Mein Kampf". Tânărul soarbe apa vie a trecutului glorios, din pildele căruia răsar izbânzile de mâine, şi înţelege veacul, din gândirea politică a celui mai genial conducător ce l-a avut omenirea.

Lucrări culturale, muzică, reprezentaţii teatrale, aduc fiecare o notă deosebită în cursul timpului. Formaţii speciale de gimnastică, universală sau de campionaj, de aeronautică, marină, sporturi cu motor, cavalerie, contribuesc la formarea unui adevărat bărbat, capabil să reziste la toate încercările vieţei, să fie un vrednic soldat. La intrarea în oştire, tânărul german astfel pregătit trupeşte şi sufleteşte, nu mai are decât să-şi asimileze partea technică a armelor moderne, pentru a fi un ostaş întreg.

Ceeace m'a uimit cu deosebire, a fost când am văzut tabăra de 75 de copii, comandată de un tânăr de... 17 ani! Dar atâta seriozitate, grije de cei încredinţaţi lui, şi hotărîre în acţiuni, rar am întâlnit. Şi copilul — şef, mi-a explicat, că deviza organizaţiei este „Tineretul să fie condus de tineret".

FETELE germane sunt educate în organizaţii proprii, cu metode şi programe potrivite scopului urmărit, care este limpede arătat de Führer, în *„Mein Kampf"*:

Nu trebue să pierdem niciodată din vedere, că scopul educaţiei femenine stă în pregătirea tinerelor fete pentru viitoarea lor misiune, de *a fi mame*".

Este vorba aşadar de a susţine şi a îndruma copilele pe drumul hărăzit lor de Dumnezeu, şi fără de care o femee nu este niciodată desăvârşită şi fericită. Doar democraţiile, care deformează şi spurcă totul, au încercat să facă din predestinatele mame, şofeuri, pompieri, aviatoare şi poliţiste, cu rezultate desastroase şi funebre...

Fetele germane sunt, ca şi băeţii, împărţite în câteva grupe, după vârstă.

Dela 10 la 14 ani, diviziunea poartă numele de *Jung-Mädel* (J. M.).

— Fetiţele primesc o educaţie fizică apropiată, fără exerciţii militare, educaţie care tinde la formarea de trupuri normale şi sănătoase, iar nu a crea „sportive". Invaţă cântece, istoria Germaniei, a naţional-socialismului, a organizaţiei *H. J.*, citesc despre din afară de patrie... adânca înţelepciune a lui Hitler, a încredinţat inimelor tinere, tezaurul permanentei grijii de fiii neamului care nu au norocul să trăiască pe pământul Germaniei.

— Şi fiecare fetiţă, trebue să ştie că este o înnaltă onoare, de a se numi *Hitlerjugend*, de a face parte din organizaţia care poartă numele Führerului...

Educaţia morală este, ca şi la băeţi, ajutată şi desăvârşită prin joc.

Dela 14—18 ani, fetele alcătuesc grupa *Bund-Deutsches-Mädel* (B. D. M.) = Asociaţia fetelor germane.

Continuă educaţia fizică, potrivită vârstei, şi începe cultivarea intelectului, cu studiul literaturei germane şi a istoriei ei. Ocupă un loc larg, descrierea frumuseţilor pământului Reichului. Se studiază viaţa *Führerului*, din *Mein Kampf*. Pe la 14 ani, studiază germanismul din lumea întreagă, unde, câţi sunt şi cum trăesc germanii şi igiena poporului, *fără atingerea chestiunilor sexuale*.

In războiul actual, fetele din B. D. M. au lucrat zi şi noapte, ciorapi şi rufărie pentru ostaşi.

Dela 18—21 ani, fata germană trece în diviziunea *„B. D. M. Werk - Glaube und Schönheit"* (Credinţă şi frumuseţe).

Incepe învăţământul puericulturei, paralel cu cunoştinţele de bucătărie, higienei, îmbrăcămintei, organizarea gospodăriei. Educaţie artistică, muzicală.

Un an, durează cursurile şcoalei *„B. D. M. Haushaltungsschule"* = Şcoala de gospodărie, adevărată Academie de ştiinţa căminului şi a vieţei familiare. Programul cuprinde lucrarea, câte o lună, la:

— bucătărie;
— copii mici, la Maternitate;
— copii mai mari, la Grădiniţă;
— cusut haine şi rufe;
— rânduiala gospodăriei;

şi aşa mai departe, douăsprezece luni cu tot atâtea ramuri ale vieţei de familie. La sfârşit, se dă o diplomă.

Şcolile acestea — câteva *sute* în Germania, sunt totdeauna pline, locurile fiind toate ocupate. Fetele doritoare să le urmeze trebue să se înscrie cu un an mai innainte.

Invăţământul lor e gratuit, pentru cine nu are.

Alarmă nocturnă în Bucegi...

Noaptea a coborât din turnurile cetăţei Zănoaga, s'a urcat din valea Brăteiului-acum e stăpână pe Bolboci.

Toate glasurile şi svonurile au tăcut, nu se mai aude decât foşnetul aspru al vântului pe vârfurile brazilor. Cabana doarme.

Insomnie. Ceasul două, către zi. O lună roşie, cu raze verzi, pluteşte treaz deasupra ferăstrăului stâncilor. Ascult cum trece vremea.

Văd o luminiţă. Şeful taberei a coborât din cămăruţa lui spre odaia în care doarme grupa de băeţi. La intrare, sentinela, un puştiu de zece ani, îl opreşte punându-i în piept suliţa de aruncat cu care e înnarmat, somându-l să-i dea parola.

Un fluerat scurt — un ţuit ca de greer, se aude până afară. In acelaş clipă aproape, întunericul cabanei e tăiat de micile proectoare ale lămpilor electrice de buzunar.

Mă uit la ceas: la două minute de la alarmă, băeţii încep să iasă în curte, echipaţi din cap până în picioare, cu raniţa în spate. Nici un sgomot, nici o vorbă, numai ronţăitul bocancilor pe pietre. Se aliniază în faţa şefului, se înnumără cu glas înnăbuşit, şi evoluând scurt, trec în formaţie de marş şi pleacă la vale, spre plaiu.

Pornesc pe urma lor.

Grupa a ajuns în valea Ialomiţei, pe şleaul care duce la Peşteră. Aici luna umple întreaga vale cu un praf luminos, aprinzând pe vârful fiecărui ac de brad o fulgerare de oţel. La baraj, apa urue înnăbuşit, ca un ecou de bombardament îndepărtat.

Copiii s'au oprit, s'au strâns în careu, şi cântă acum, încet, de parcă le-ar fi teamă să nu strice farmecul nopţii de August.

Ascult, îi privesc cum răsare fiecare, în lumina lunei, şi copiii de zece — douăsprezece ani îmi par deodată nişte uriaşi, strânşi laolaltă pentru o rugăciune, innainte de a porni la cine ştie ce luptă.

Cuvintele cântecului lor amintesc numele celor jertfiţi pentru izbânda naţional - socialismului, martirii mişcărei, în note grave şi puternice, ca un final din Niebelung, apoi izbucnesc în sonorele acorduri care spun triumful tineretei, bucuria de a lupta pentru un conducător genial şi o nobilă şi mare idee, preamăresc jertfa, o cer, ca un drept sfânt al celor credincioşi, chiamă spre viitor privirile celor de acelaş sânge. După lungile fraze muzicale, minunat articulate, refrenul, acelaş refren, îşi ia sborul către înălţimi, ca un jurământ, ca un apel al rasei:

„Germania
„Germania
„Germania!"

Ascult, şi înţeleg.

Un om trimis de Dumnezeu a arătat poporului lui drumul vieţei, şi pe adevărul acesta se urzeşte viitorul unui neam mare — un neam de stăpâni.

Mulţumiri:

D-rei Nele-Maria Bickerich din Braşov şi d-lui Heinz Rhein din Bucureşti, pentru lămuririle date.

O amintire bună lui Gernot Almaug.

„Realitatea de mâine, tot realitatea naţională va fi",

Continuare din pag. 7-a

poporul român — ca massă generală, din instinctul naţionalităţei, şi nu prin reprezentanţii săi, poate din imitaţia neamurilor străine — a creat o adevărată comoară de forme, de simţiri şi de cugetări originale, o civilizaţie proprie, dovedind că este o individualitate etnică, cu însuşiri bine definite, capabilă de cultură şi de rezistenţă. Căci trecând prin grele încercări, precum nu mulţi le-au avut, poporul nostru a indurat, în curs de veacuri, vitrege dominaţii străine, a fost încătuşat în forme culturale protivnice geniului său, şi el — tot el a rămas — neschimbat în firea lui, păstrându-se neamestecat cu celelalte neamuri, pururea mândru de origina sa: în haosul barbarilor înconjurători — civis romanus

Faptul acesta, care nu se poate tăgădui, ni impune următoarele două precise îndatoriri, şi condiţii ale existenţei noastre viitoare:

Mai întâiu: trebue să căutăm a păstra fiinţa noastră naţională, fiind siguri că poporul care a dat atâtea dovezi de destoinicie, în împrejurări atât de neprielnice — e popor de cultură, în stare să contribue şi el cu ceva la înaintarea obşteştei civilizaţiuni omeneşti.

Şi în al doilea rând: trebue să ne silim a desvolta cultura noastră naţională din ideea naţionalităţei române — păstrându-i caracterul ei curat românesc.

Din acest punct de vedere putem zice că avem încă mult de făcut.

In relaţii cu alte neamuri, înstrăinarea care a cuprins o bună parte a claselor dirigente, se întinde ca o paralizie progresivă asupra massei poporului. Părăsirea datinelor strămoşeşti, schimbarea portului, înlocuirea cuvintelor băştinaşe — sunt pe atâtea semne de decădere. Şi mai păgubitor e duhul de franţuzire, care stăpâneşte societatea noastră în genere — în saloane ca şi în viaţa publică — cu atât mai periculos, cu cât el nu izvorăşte din cultura reală a poporului francez, astfel precum ea apare în operele nepieritoare ale geniului său — pe care franţuzii noştri adeseori nici nu le cunosc — ci din miasmele unei societăţi în descompunere, precum e Franţa decadentă a Parisului cosmopolit. Lumea semi-civilizată a „monşerilor" şi „maşerelor" noastre confundă: batjocurile ziarelor jidoveşti, scrise în franţuzeşte, şi productele bolnăvicioase ale unei literaturi de istoviţi — cu literatura franceză; pornografiile greţoase, pe care le desfăşură pe scenele noastre cabotinii ambulanţi — cu teatrul francez; îmbrăcămintea e x t r a v a g a n t ă şi smintiturile cocotelor internaţionale — cu moda franceză, înţelegem, cu bunacuviinţă a femeei cinstite din Franţia. Astfel că ajungem a fi numai nişte caricaturi, după aceste modeluri — ale ruşinei franceze. Oricum, un lucru e sigur: în contact cu civilizaţii senile, popoarele tinere nu se cultivă, ci se conrup.

Dar o atingere încă şi mai gravă a principiului conservărei naţionalităţei noastre, e desigur înstrăinarea pământului românesc, prin aşezarea în mijlocul nostru a unui prea mare număr de străini, de altă rasă, de altă religie, cu alte obiceiuri, cu alte concepţii de viaţă, cu ale aspiraţii, şi cu două morale — ei înşişi o naţiune — Jidanii.

Momentul istoric al renaşterii
României naţionaliste

(Continuare din pag. 12-a)

pentru aducerea la îndeplinire a amintitelor decrete şi a celor care urmează, privitoare la: blocarea tuturor acţiunilor, proprietate a ex-regelui Carol II, împiedicarea evaziunii titlurilor nominative, desfiinţarea Partidului Naţiunii şi a Gărzilor lui, desfiinţarea instituţiei consiliului de coroană, modificarea legii înaintărilor în armată, cercetarea gestiunii secretariatului palatului regal, organizarea consiliului legislativ.

In cele dintâi zile ale biruinţei legionare, recunoscători camarazilor ucişi, s'au oficiat mai multe parastase în toată ţara pentru martirii din Spania şi pentru nenumăraţii martiri de aici, ale căror morminte va trebui să le căutăm, să le cunoaştem, ca să le putem cinsti cum se cuvine.

★

Plini de încredere într'un viitor mai bun, aşteptăm orânduirile noi care se vestesc. Ţara regăsită, îndurerată de sfârtecarea hotarelor ei, află totuş puterea — şi în aceasta stă mântuirea ei — să spere. „Este însă o speranţă activă, fiindcă am înţeles însfârşit că nu se poate face nimic decât prin muncă necontenită. Până acum am trăit într'o pasivitate, ale cărei roade otrăvite le-am cunoscut. Fiecare comunicat oficial care anunţă evacuarea altei zone din partea cedată a Transilvaniei, ne adânceşte o nouă rană în suflete.

Totodată, în durerea noastră, înţelegem dramatic că împotriva nedreptăţii jelania stearpă nu poate face nimic. Ridicăm de aceea fruntea sus şi strângem pumnul. Sub conducerea înţeleaptă a d-lui general I. Antonescu, animaţi de suflul primăvăratic pe care l-a adus în viaţa noastră publică Legiunea, suntem gata să păşim pe drumul izbânzilor, pe care le aşteptăm încrezători pentru repararea tuturor umilirilor şi suferinţelor ce ni s'au adus.

A APĂRUT
EDITURA APĂ VIE
„LUCREŢIA BUGEAC"
poeme de ION VELICU

Economia şi munca japoneză

Problema suprapopulării Japoniei — de care ne-am ocupat în precedentele articole — nu poate fi înţeleasă în juste proporţii decât pusă în legătură cu unele aspecte ale economiei japoneze. Obiectul acestui articol nu va fi din această cauză de a studia structura economică a ţării, ci mai mult de a vedea în ce măsură „condiţiile" economice legate de solul nipon complică sau — dimpotrivă — înlesnesc rezolvirea a ceeace numisem „problema demografică".

In acest sens amintisem într'un număr trecut raportul existent între suprafaţa totală, cea cultivată şi cea cultivabilă, raport cu consecinţe atât de grave pentru economia japoneză. De altfel, gravitatea cu care sărăcia solului japonez influenţează viaţa economică a acestui stat, rezultă destul de clar dintr'o statistică a Ministerului de Agricultură, prilejuită de un proect de raţionalizare agricolă. In anul 1926 s'a întocmit în adevăr un plan, pentru 30 ani, cu scopul ca — prin mecanizarea şi îmbogăţirea inventarului agricol cu cele mai perfecţionate maşini — să se ajungă la un maximum de randament pentru agricultură. Dar, chiar în această ipoteză, specialiştii au ajuns la concluzia că începând cu al 31-lea an, Japonia va trebui să renunţe a-şi hrăni locuitorii 1).

Pentru o ţară cu atât de sumbre perspective economice, agravate de mărirea procentului de creştere a populaţiei, desigur că industrializarea apare ca o necesitate. Este un drum pe care de mult încă a fost îndrumată economia japoneză. Numai că deopotrivă solului, subsolul lipseşte economia ţării aproape complet, de materii prime. Ceeace determină caracterul general al acestei economii deci este numărul mic de articole destinate exportului. 2)

In rece judecată economică, aceste premize ar fi trebuit să ducă la o singură concluzie: economia japoneză să rămână în strictă dependenţă de economia marilor ţări capitaliste occidentale, începând cu U. S. A. şi Anglia. Cu toate acestea şi împotriva tuturor legilor economice — profitând bineînţeles şi de schimbările politice pricinuite în Pacific de războiul din 1914-1917 — Japonia a pornit o masivă ofensivă economică, având drept ţel cucerirea pieţelor Extremului-Orient.

Concludente şi semnificative pentru tenacitatea cu care Japonia a dus lupta de afirmare economică, sunt indicele calculate de d. Jean Dessirier; luând drept bază anul 1913 (1913=100), d-sa a calculat că indicele producţiei industriale, în 1913, a scăzut pentru Anglia la 80, a scăzut pentru Germania la 71, ridicându-se în acelaş timp pentru Japonia la 378. 3)

Lupta aceasta industrială, dată de o ţară lipsită de materii prime, ar putea să apară de neînţeles dacă n'ar fi încadrată în acel proces demografic şi agricol de care aminteam. Dacă ea a dat, chiar în aceste împrejurări, rezultate care astăzi tind să devină din ce în ce mai evidente, faptul se datoreşte desigur şi nesocotinţei care a făcut ca adeseori ţările occidentului european să privească cu oarecare dispreţ eforturile pline de tenacitate ale economiei nipone. Sunt, în această privinţă, foarte interesante câteva rânduri dintr'o carte, mai de mult apărută, a lui André Bellesort, rânduri care sintetizează o atitudine, explicând, în acelaş timp un succes. Intrebându-se dacă poate fi industria occidentului pusă în pericol de „supraproducţia mediocră" cu care Japonia inundă piaţa Extremului Orient, autorul citat îşi răspunde:

„Este adevărat că lor nu le lipseşte nici răutatea, nici abilitatea şi că sunt în acelaş timp irezistibili în privinţa contrafacerilor. Dar să nu uităm nici sărăcia lor şi nici faptul că nu cu beţe de chibrituri se poate cuceri universul. Uşurinţa de imitaţie, care sperie pe industriaşii noştri, trebue dimpotrivă să ne liniştească. Ei ne imită: putem dormi liniştiţi." 4)

Putem dormi liniştiţi! Poate la acest suprem stadiu de satisfacţie, i-ar fi putut îndemna şi faptul că balanţa economică — în toiul acestei lupte gigantice — a fost deseori defavorabilă Japoniei. Şi totuşi, ea a continuat pe acest drum...

Se pare că prima dată când „pericolul galben" a devenit o realitate în industrie, este momentul când începe „dumpingul" care a iritat într'atâta industria engleză. Nu vom examina aici cauzele care au determinat acest dumping, nici măsura în care devalorizarea „genului" a putut să influenţeze această lovitură economică.

Ceeace ne interesează aici, sunt rezultatele acestei industrializări. Şi ele sunt ilustrate de câteva date care pot înlocui orice discuţii. Astfel Marocul — aflat în imediata apropiere a centrelor industriale occidentale — cumpără, în anul 1933, din Japonia pentru suma de 160 milioane franci, vânzând în schimb în aceiaşi ţară pentru 40.000 franci. 5). Şi nu este un caz izolat; aceiaşi situaţie mereu mai favorabilă în raporturile cu Indochina, India, Indiile Olandeze, urmate de o importantă serie de convenţii cu Noua Zelandă, Canada, Australia care au început schimburi regulate între ele şi Japonia pe baza cunoscutului principiu „do ut des".

Evident în faţa acestui pericol, formula: „Ne imită: să dormim liniştiţi" nu mai putea fi valabilă. In aceste împrejurări ia naştere „Liga economică contra concurenţei Japoneze", care va avea apoi în sprijinul ei boicotul important şi înverşunat al Chinei, aflată sub influenţa U. S. A.-ului şi Angliei. Şi este necesar să amintim că nu era vorba de o „ligă" rămasă la proecte; din contra, ea s'a tradus prin elaborarea unor serii de legi în contra produselor japoneze, în India, Indochina, etc.

Aşa cum e natural însă, lupta industrială n'a putut rămâne fără urmări în visteria Statului. Importul care îngreuna atât de mult balanţa economică a ţării în aceşti ani, a determinat un export de aur în străinătate, cauzând astfel o importantă scădere a stokului aurifer; proces echilibrat de creşterea impresionantă a circulaţiei biletelor 6). Optând pentru o formulă **realistă** care să înlocuiască vechile „mituri" economice, politica japoneză a contribuit la aglomerarea aurului în anumite ţări; fenomen care la rândul său impune, în actuala conjunctură politică, lupta pentru distrugerea rolului **director** pe care atâta vreme aurul l-a jucat în viaţa economică a omenirii. O revoluţie economică ce nu poate fi decât în favoarea finanţelor japoneze, cu stokul de aur scăzut de necesităţile politicei industriale.

Apariţia marilor centre industriale a absorbit desigur o bună parte din populaţia rurală a ţării, fără a rezolva însă prin aceasta problema suprapopulaţiei; dimpotrivă agravând-o, ea mai dădea naştere unei probleme: cea a vieţii şi organizării muncitoreşti.

In privinţa acestei vieţi: a muncitorului japonez s'au scris lucrările cele mai felurite şi în acest punct au ţintit atacurile cele mai violente ale scriitorilor occidentali. In fond datorită preţului redus al mâinii de lucru, industria a putut realiza „dumpingul" economic care a lovit industria occidentală; de aici necesitatea de a specula asupra mizeriei condiţiilor de lucru ale muncitorului japonez.

Faptele nu trebuesc totuşi considerate în aspectul lor cel mai nefavorabil. Este sigur că standardul de viaţă al muncitorului japonez pare a fi mai scăzut decât al celui european, dar regimul de muncă nu pare a fi nici insuportabil, nici inuman. Cel puţin, aşa rezultă din cărţile a doi buni cunoscători ai Japoniei: Julian Grande 7) şi Anton Zischka 8). De asemeni raportul lui Moretti, care a făcut o cercetare ca trimis al Biroului Internaţional al Muncii, dă indicaţiuni preţioase: orele de lucru par a fi între 50-60 pe săptămână, cu repaos săptămânal, concediu plătit, asigurări, etc. 9). Insăşi plata mică a mânii de lucru este compensată de ieftinătatea traiului, de frugalitatea lor care — după unii autori — este „o condiţie de viaţă moştenită".

In fine, chiar în privinţa organizării timpului liber şi asigurarea sănătăţii muncitorilor sunt amintite de călătorii care se întorc din Japonia, fabricele în aer liber, parcuri, serbări, jocuri, distracţii, etc. Iar dacă regimul de muncă este ceva mai sever decât în industria europeană de pace, desigur lucrul se datoreşte şi lipsei asociaţiilor muncitoreşti care să pună bariere între patron şi lucrător; cei doi muncesc cot la cot, până la epuizare — fără a fi stânjeniţi de **economia** de energie a popoarelor europene... Dar este probabil că ţinând seama de aceste „socoteli" energetice, bătălia economică a industriei japoneze nu ar fi dat roadele pe care le-a dat.

Revenind la discuţia noastră, trebue să observăm că determinantele economice ale Japoniei, cu consecinţa lor firească: industrializarea, au fost departe de a înlesni rezolvirea problemei suprapopulaţiei. In unele privinţe ea a accentuat criza, ceeace apare extrem de logic dacă ne gândim la fenomenul simetric petrecut în Europa în epoca industrializărilor. Şi totuşi, industria japoneză nu rămâne streină problemei demografice; mai mult chiar, i se alătură şi — prin tendinţa de cucerire a pieţelor extrem orientale — devine încă unul din factorii activi ai imperialismului nipon.

Costin I. Murgescu

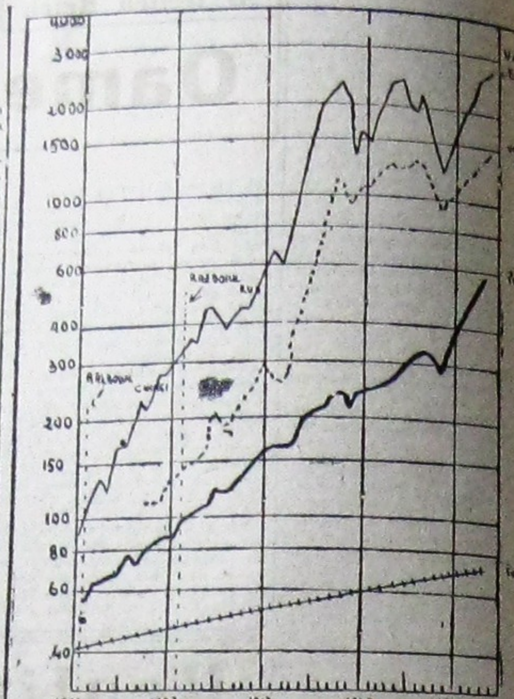

EXPANSIUNEA ECONOMICĂ A JAPONIEI

(după volumul: Le conflit sino-japonais et les ressources financières. Ed. Baudinière-Paris).

Calcule făcute: pentru populaţie, în milioane; pentru valoarea mărfurilor exportate în milioane de yeni; venitul naţional apreciat în zece milioane yeni; volumul producţiei anul 1905=100.

1) Cifre după Julian Grande: La place de Japon dans le monde.
2) Deşi numărul articolelor este mic, cantitatea fiecărui articol exportat reprezintă cifre importante; astfel pentru 1928 în industria de mătase, Japonia exporta 55,9% din producţia mondială; exportul de bumbac este deasemeni important pentru economia ţării, ca şi industria cotonieră care rivalizează cu vechea industrie engleză (conf. J. Grande: op. cit.).
3) Conf. G. Bouthoul: La population dans le monde (pag. 70-71).
4) André Bellesort: La société japonaise, pag. VIII.
5) G. Bouthoul; op. cit.
6) Vezi articolul publicistului şi conferenţiarului economic Toshie Obama, conducătorul ziarului **Chugai Shogo Shimpo** (Noutăţi comerciale mondiale) în broşura: „Le conflit et les ressources financières". Paris, 1939, pag. 16—21.
7) La place de Japon dans le monde, Paris, Parisis Editions.
8) Japan in der Welt. Leipzig, Goldman Verlag, 1939.
9) L. Barthélemy: Le Japon et nous.

Povestea sumară a celui mai negru capitol din istoria politică a României

(Continuare din pag. 11)

Goga şi păcat că Profesorul Nae Ionescu, nu poate vorbi!

La 15 Martie dispare Cehoslovacia. Diplomaţia Axei domină Europa. România tot nu înţelege nimic.

Cu prilejul încheierii acordului economic româno-german, d. V. V. Tilea comunică la Londra că d. Wolhtat, şeful delegaţiei germane, a dat un ultimatum României. Mare emoţie în cercurile politice londoneze. D. Chamberlain, în Camera Comunelor şi Lordul Halifax, în Camera Lorzilor, ne oferă garanţiile Angliei care, în caz că vom fi atacaţi, ne va ajuta cât îi va sta în putinţă. Faptul se produce la 13 Aprilie. După o zi aceleaşi garanţii, pe cari nu le cerusem! — ne sunt oferite şi de Franţa.

Armand Călinescu mulţumeşte, plecat, Londrei şi Parisului.

Toată atenţia publică este confiscată de pregătirile de război ale Europei şi de înarmarea noastră. S'ar părea că am uitat totul...

Când deodată, în ziua de Joi 20 Septembrie la ora 2 d. a., o voce emoţionată dar suficient de bine stăpânită, anunţă dela postul de radio că **„d. Armand Călinescu, primul ministru al României a fost executat de un grup de legionari"**.

Emoţie covârşitoare. Propaganda engleză şi franceză afirmă că a fost executat după un plan pus la cale de Gestapo; alţii afirmă că atentatul, organizat la Ploeşti, ar fi fost determinat de Intelligence Service.

In ţară e linişte. Călăul îşi primise pedeapsa. In cercurile oficiale mare îngrijorare. Un asemenea act ar putea atrage o intervenţie străină. Suntem în zilele dezastrului polonez când refugiaţii din fostul stat polon sunt, cu miile, veniţi să se bucure de ospitalitatea românească. Neutralitatea României este grav ameninţată...

Executarea lui Armand Călinescu s'a făcut la Cotroceni. Pe urmă legionarii s'au dus în str. Berthelot, la postul de radio, de unde, prin forţă, au anunţat pe calea magică a undelor, ţării şi lumii, uciderea ucigaşului.

In aceiaşi, după amiază este numit noul prim-ministru, d. General Gh. Argeşanu. Seara, consiliu de miniştri. La sfârşit, d. general Gabriel Marinescu, ministru al Ordinei Publice invită pe reprezentanţii presei să se ducă, în aceiaşi noapte la locul execuţiei pentru a vedea cadavrele acelora cari l-au executat pe Armand Călinescu. Noaptea de 20-21, Septembrie a fost o adevărată noapte a Sfântului Bartolomeu. D. general Bengliu, şeful jandarmeriei trimite, în aceiaşi noapte, câte o telegramă secretă fiecărui comandant de jandarmi din fiecare judeţ cu acelaş text: **„Prindeţi şi impuşcaţi 2-3 legionari"...**

La Mercurea Ciucului cad 47 legionari, la Vaslui 36, la R. Sărat, grupul Clime, la Braşov şi aşa în toate oraşele, sunt impuşcaţi, pe capete legionarii din închisori, din lagăre sau aceia cari nu mai întreprindeau nici un fel de acţiune politică.

După vânătoare a urmat a doua zi, 21 Septembrie, expoziţia vânatului, în toate pieţele publice din ţară. Cadavrele păzite de jandarmi aveau şi o placardă: **„Aşa se pedepsesc trădătorii de ţară"**. Sub cerul României mirosea a cadavru în descompunere. Infamul fusese răzbunat dar şi ireparabilul se creiase...

Regimul instaurat la 10 Februarie 1938 se clatină din toate încheieturile. Guvernele se schimbă mereu. Guvernul Tătărescu încearcă o destindere. E realizată numai formal.

Sunt eliberaţi foarte mulţi legionari. Incep să se lichideze lagărele. Moare profesorul Nae Ionescu. Plâng toţi aceia cari l-au cunoscut. Vine Horia Sima. Nefiind impuşcat este primit în audienţă. Se înfiinţează partidul Naţiunii. Apoi, după falimentul integral şi principial al politicii noastre, vine şi falimentul real: la 26 Iunie 1940 guvernul român primeşte o notă ultimativă din partea guvernului dela Moscova. Cedăm. Basarabia şi Nordul Bucovinei sunt ocupate de armata roşie. Pe urmă a fost schimbată orientarea politicii României. Este numit un guvern Gigurtu. Dăm Cadrilaterul. Vine arbitrajul dela Viena. Pierdem o mare parte din Transilvania. Trăim senzaţia descompunerii. Statul se desface, bucată cu bucată. Neamul sângeră. Inevitabilul pare apropiat. Ca în atâtea rânduri în dramatica istorie a poporului român, şi de astă dată am ştiut găsi în inima noastră puterea de a reacţiona pentru a ne mântui. Generalul Antonescu interpretează exact sentimentul românesc, dinamizat de mişcarea legionară. Regele abdică.

Din propria ei cenuşă, o nouă Românie se naşte: România legionară...

Ştefan Ionescu

Cadran pe 7 zile

M. S. REGINA MAMĂ

Revine în ţară blânda şi buna mamă a tânărului nostru Rege. In emoţionanta sa telegramă, prin care O recheamă lângă Augustul Său Fiu şi Rege, conducătorul Statului, d. general I. Antonescu spune aceste cuvinte, cari au făcut să curgă lacrimi de înduioşată bucurie pe obrajii tuturor românilor:

„Sunt fericit, Majestate, că astăzi cumplitele suferinţe ale Majestăţii Tale au luat sfârşit".

In imensa reparaţiune, care s'a săvârşit în dimineaţa zilei de 6 Septembrie 1940, două mari suferinţe se identifică, aflându-şi un termen de izbăvire: suferinţele poporului românesc încătuşat de tiranie şi suferinţele Mamei exilate din cuibul familiar, din rosturile Ei de mamă şi de Regină.

De aceea în regăsirea de azi, bucuria ţării se confundă respectuoasă cu însăşi bucuria Mamei revenită lângă Augustul Ei Fiu. In regalul cămin atâta vreme pustiit de absenţa Ei zâmbeşte iarăşi fericirea. E puţină tristeţe în acest zâmbet. Au fost atâtea cumplite suferinţe şi răni proaspete încă dor. Dar o nouă viaţă începe acolo sus, unde neamul românesc ridică priviri de bună nădejde pe ziua de mâine.

EXEMPLUL DISCIPLINEI

După iureşul de bucurie, pe care Capitala a manifestat-o în ziua descătuşerii, viaţa a intrat în normal a doua zi. Ordinul dat de comandantul mişcării legionare, d. Horia Sima, a fost executat cu o admirabilă şi impresionantă disciplină de către legionari şi de mulţimea care a înţeles spiritul vremilor noui ce şi-au luat plecare în actul de descătuşare dela 6 Septembrie. Asta înseamnă că regimul de azi are în mână frânele autorităţii, fără silnicie, prin simplul consimţimânt de încredere în mase şi bună credinţă la conducere. Şi în asta stă însăşi garanţia faptei rodnice în ordine şi disciplină naţională.

Regimul începe astfel sub cele mai fericite auspicii. In anticamera conducătorului statului nu se îmbulzesc solicitanţii de portofolii şi strapontine ministeriale şi mai ales nu se îmbulzesc legionarii, cari domină spiritul maselor populare. E alt exemplu de disciplină şi de înaltă înţelegere a lucrurilor în România înoită.

UN CADRU PUR

Lucrurile se desfăşoară într'o perfectă rânduială. Aşezământul sdruncinat al Statului e curăţat gospodăreşte de toate infecţiile corupţiei. Marea reparaţie a început metodic, fără grabă, cu conştiinţa că e vreme şi că treaba trebuie făcută cu temeiu, să dureze. Verificări de conturi, restabiliri de fapte în lumina adevărului, anchete administrative şi de gestiune s'au orânduit pentru stabilirea justă şi aspră a răspunderilor asupra a ceea ce a fost, ca din sancţionarea lor să se salveze ceea ce se mai poate salva şi să se creeze temelii curate pentru înoirile de mâine. Pe putregaiu nu se poate construi nimic durabil. Iată de ce altfel s'a apucat lucrul acum. Generalul Antonescu lichidează mai întâi un trecut groaznic, un trecut de haos şi de ruină. Guvernul de mâine va fi un guvern nou nu atât prin oamenii pe care va socoti să-i cheme în jurul său, cât prin cadrul pur în care el va lucra.

INDARAT LA ŞCOALA CONFESIONALA

Guvernul dela Vichy a făcut un lucru bun. A abrogat legea din 21 Aprilie 1939 pentru protecţia rasei lui Israel contra „defaimărilor" din presă. Datorită acestei legi, conştiinţa franceză era înăbuşită, n'avea voie să ia poziţie, să demaşte şi să judece instigaţiile războinice ale jidanilor. Numeroşi gazetari francezi, spirite luminate şi patrioţi fără prihană, au fost închişi. Era o batjocură, care acum încetează.

Şi a mai făcut un lucru bun. A abrogat legea masonică din 1904 pentru suprimarea învăţământului confesional. Şcoala laică nu admitea concurenţa spirituală a învăţământului predat în spiritul bisericei creştine. Azi se revine, după aproape patruzeci de ani, la libertatea şcoalei confesionale.

Reforma ne interesează şi pe noi. Şcoala românească a imitat sistemul laic al Franţei democrate, înlăturând biserica din funcţia ei de diriguitor în învăţământ. Rezultatele se văd în toate domeniile vieţii noastre intelectuale, unde cele mai strălucit înzestrate minţi sunt totodată şi cele mai perfecte canalii. Rezultatele, sub alt unghiu de privire, le constatăm acum în Ardealul pierdut, unde după unire ne-am grăbit să desfiinţăm şcoalele confesionale înfloritoare ale celor două Biserici, ca să facem nivelaj după sistemul învăţământului laic din Vechiul Regat. Datorită acestei idioate reforme, cei 1,300.000 români întorşi în robie ungurească nu vor mai avea şcoala lor naţională, şcoalele de stat devenind şcoale ungureşti, iar şcoalele confesionale, acele admirabile pepiniere de românism din Ardealul luptelor de desrobire anevoie vor mai putea fi înfiinţate în noua situaţie. Chiar dacă guvernul dela Budapesta va consimţi să creeze secţiuni româneşti în şcoalele statului, aceste secţiuni nu vor putea înlocui niciodată şcoala confesională.

Problema, precum se vede se pune la noi ca şi în Franţa, ca una din principalele preocupări ale epocei de restabilire în naţionalitate ce parcurgem. Şi o semnalăm celor ce azi au şi puterea şi înţelegerea necesară, ca să o facă.

GENERALII NEPUTINŢEI

Vorbind la inaugurarea campaniei pentru ajutorul de iarnă, care este ca acţiune una din cele mai nobile realizări ale solidarităţii naţional-socialiste, Fuehrerul Adolf Hitler a făcut o delicioasă şarjă asupra incapacităţii engleze şi a groteştilor eforturi ale propagandei de la Londra de a masca toată decadenţa în care se sbate sărmana Mare Britanie. Reproducem acest pasaj scânteietor de vervă din discursul Fuehrerului Germaniei Mari:

„Când englezii au intrat în război acum un an, ei şi-au spus: „Avem un aliat: acesta este *generalul Revoluţie*". Iată însă că ei nu au avut nici o idee despre ceeace înseamnă statul naţional-socialist al poporului german. Acest general Revoluţie nu a fost văzut nicăeri.

„Apoi au afirmat că au şi un alt aliat: *generalul Foamete*. Noi am contat de mai înainte pe faptul că aceşti mari filantropi vor încerca, ca şi în războiul mondial, să facă să moară de foame femeile şi copiii noştri şi am luat toate măsurile necesare.

Dar acest general nu era deasemeni decât o falsă speculaţie. Acum s'a descoperit un al treilea general: *generalul Iarnă*.

„Dacă englezii au recurs la asemeni generali, ei nu ar trebuit să uite să numească pe generalul lor cel mai eminent: *generalul Bluff*, mareşal al imperiului britanic. Acesta este unicul lor aliat serios".

O MASURA FRANCEZA DEMNA DE IMITAT

Printr'un recent decret al guvernului din Vichy au fost decăzuţi din drepturile naţionalităţii franceze: Pierre Cot, fost ministru al Aerului, însurat cu o jidancă bogată din America; d-na Geneviève Tabouis ziaristă democrată care a slujit cauza războiului de răsbunare iudaică; Emile Buré, ziarist de aceeaş teapă, care până mai deunăzi ne dădea lecţii de patriotism aici la noi acasă; Amare Geraud, zis Pertinax, ziarist jidan, pe numele lui cel adevărat Grunbach; Edouard de Rothschild, capul marei bănci jidoveşti cu acelaş nume şi unul dintre marii conducători ai Internaţionalei iudaice; Philippe Henri; Moritz zis Maurice Rothschild; Moritz zis Maurice Stern; David Weill; Elie Josub zis Joseph Bois, politicieni, oameni de afaceri şi publicişti democraţi; Ionas Henri de Kerillis, care făcea pe bretonul, ziarist anglofil.

Lista e mică, desigur, dar sugestivă. Haimanalele, cari s'au căpătuit în străinătate după dezastrul provocat în bună parte şi de ei, şi cari mai au îndrăzneala să vorbească pe unde sunt în numele conştiinţei chinuite a poporului francez, îşi vor putea continua mizerabile lor isprăvi de [illegible], dar nu ca francezi.

Faptul ne aminteşte cazul câtorva „români" în aceeaş situaţie. E pe undeva prin lume Smil Hagiman zis Emil Fagure, fugit din România la instituirea guvernului Goga din 1938. S'a gândit cineva să facă aplicarea procedurilor legii pentru dobândirea şi pierderea naţionalităţii române, la rigoare, acestui agitator neobosit contra României? Dar lui Rozental din America? Dar lui Smilovici de la Londra? Dar lui Hefter?

Lista e lungă. Am citat numai câteva cazuri, fiindcă avem de amintit şi pe doi români de sânge, granguri mari, cari stau în străinătate şi se manifestă ostil intereselor ţării. E vorba de N. Titulescu, vechiu agent al iudeo-democraţiei şi marele autor al tuturor dezastrelor din care abia am scăpat. Titulescu s'a expatriat de mai bine de 5 ani. Acaparează totuş o catedră, fără să fi ţinut cursuri de 20 de ani, la facultatea de Drept din Bucureşti. Şi mai e vorba de V. V. Tilea, fostul ministru al României şi agentul de război al democraţiei, care destituit din funcţie s'a angajat speaker la Radio-Londra, ca să giurească lumea şi să convingă pe români că trebuie să se sinucidă cu Anglia deodată, ca desperaţii din amor de la rubrica faptelor diverse.

Legea pentru pierderea şi dobândirea naţionalităţii n'a fost făcută pentru ăştia, dar li se aplică perfect. E timpul să o facem.

ŞI HURTIG VOIA S'O ŞTEARGĂ

Poliţia legionară din Constanţa a surprins pe jidanul Jean Hurtig pe când voia s'o şteargă spre Grecia, încărcat de valori scăpate fraudulos la controlul vamal. (Complicitatea trebuie sancţionată). Acest Jean Hurtig, ginerele Băncii Cornea (să nu vă lăsaţi înşelaţi de rezonanţa românească a firmei) cum i se spune, nu e chiar aşa, un jidan oarecare. Jean Hurtig este proprietarul şi administratorul ziarului „Timpul", care avea angajat ca [illegible] goim pe d. Gr. Gafencu şi care nu ştim prin ce inexplicabilă îngăduinţă a fost lăsat să continue opera nefastă a „Adevărului" şi a „Dimineţii", după suprimarea lor, în timpul guvernării Goga. Se relatează, că la revizia bagajelor lui Hurtig, cerută de legionari, s'a găsit între numeroasele valori ascunse prin tălpi şi tocuri de pantofi, recomandaţii de la feţe simandicoase ale fostei politici din România, către oameni cu influenţă în Grecia, cari trebuiau să înlesnească lui Hurtig scoaterea unui ziar la Atena. E cea mai de preţ descoperire între toate milioanele cecurilor, aurăriilor şi pietrelor preţioase ascunse în sânii balabustei şi săculeţele copiilor fugarului. Ele trebuiesc cunoscute, fiindcă sunt piesele probatorii ale complicităţii vinovate dintre cei ce le-au dat şi cel ce se ducea la Atena să-şi facă treburile lui jidoveşti, desigur, dar şi ale celor rămaşi aici, cu gând ostil regimului naţionalist de acum.

UN FOCAR DE LICHELISM, DE CORUPŢIE ŞI IMORALITATE A DISPARUT

Straja Ţării a fost desfiinţată. Era necesar. Această instituţie a fost o perfectă şcoală de lichelism, în care tineretul fraged al Ţării servea drept pretext de parvenire tuturor seceturilor, râvnitorilor de situaţii nemeritate, ambiţiilor fără scrupule. O mascaradă oribilă, înfiorătoare prin consecinţele ei asupra generaţiei de mâine. Din slugărnicie nu se nasc caractere. Ori tineretul de mâine trebuie să fie crescut în idealurile de jertfă, de omenie, de aspră aderenţă în efortul colectiv al naţiunei spre mai bine. Ceea ce a stricat până acum Straja Ţării din fericire se mai poate corecta. O nouă organizaţie va restabili buna rânduială şi în acest sector.

Un tratat secret iudeo-englez, privind Palestina

Reproducem din „Service Mondial" această senzaţională ştire:

Reprezentantul londonez al lui World Press Union, raportează că la 22 Iunie 1940 s'a semnat la Londra un tratat secret între guvernul englez şi executiva „Agenţiei evreeşti". Documentul poartă din partea englezilor semnătura primului ministru Churchill, a ministrului afacerilor străine şi a lordului păstrător al sigiliului, în timp ce pentru „Agenţia evreiască" ar fi semnat între alţii profesorul Chaim Weizmann şi Mosche Schertok. In preambulul tratatului, se spune că, după spiritul declaraţiei Balfour din 1917, care asigură pentru prima dată evreilor un teritoriu naţional, reprezentanţii Guvernului englez şi al Executivei au decis să reglementeze relaţiile lor într'un chip durabil. In acest scop, a fost încheiată următoarea convenţie:

1. Guvernul englez recunoaşte „Agenţia evreiască" drept guvern al viitorului stat liber evreesc. Stat care va fi încorporat ca dominion în British Commonwealth, cu titlul de parte integrantă liberă şi suverană. Guvernul statului liber al lui Israel recunoaşte pe Regele Angliei ca Rege al iudeilor.

2. Statul liber evreesc va avea toată suveranitatea teritorială şi politică într'un domeniu care este în general determinat de hotarele Palestinei actuale. Partea orientală a Palestinei de sud, locuită exclusiv de arabi numită Negev, va fi transmisă emirului Transjordaniei care, ca supus al Coroanei, ne depinde de oficiul colonial britanic. Statul liber va fi despăgubit prin cesiunea unui teritoriu corespunzător din Siria de sud, ale cărei frontiere vor fi determinate de noua împărţire a ţării sub mandat. De altfel, guvernul britanic se declară gata să pună la dispoziţia statului liber sionist înălţimile platoului Abisiniei, exceptând teritoriul situat în jurul lacului Tana, ca un domeniu de stabilire şi colonizare. Populaţia arabă a Palestinei şi a Siriei de sud va fi transportată într'un teritoriu vecin în cursul a douăsprezece luni după încheerea păcii, acordând indemnizaţii dintr'un fond comun anglo-sionist, care va fi creeat".

3. „Organizarea unei armate proprii sioniste va începe imediat; în acest scop, Anglia pune la dispoziţia ei personalul de instrucţie şi materialul necesar. Armata britanică se va însărcina cu protecţia statului liber pentru cinci ani după încheierea păcii şi în acest scop va ocupa puncte de apărare pentru flotă şi aviaţie, puncte ce urmează a fi hotărâte".

4. Sub garanţia băncii Angliei, o societate (Holding) anglo-sionistă va fi constituită. Ea va regula toate chestiunile provizorii de transit şi ale unei noi edificări. Schimbul economic între Marea Britanie şi Statul liber iudeu va trebui să fie asigurat printr'un tratat de comerţ anglo-sionist".

5. „Guvernul britanic garantează executarea acestui tratat prin toate mijloacele care-i stau la dispoziţie. Tratatul intră în vigoare la sfârşitul negocierilor de război şi va forma o parte constituantă a tratatului păcii viitoare. Măsurile necesare pentru construirea Statului liber sionist vor fi imediat întreprinse".

„Service Mondial" adaogă acest comentariu:

„Acest tratat secret este mai întâi interesant pentru că lămureşte toată perfidia şi lipsa de respect a englezilor. Anglia dispune cu o rece ironie de ţări care nu-i aparţin absolut deloc. Siria este, de pildă, un teritoriu sub mandat francez, în timp ce Abisinia aparţine, după cum se ştie imperiului italian. Deasemenea, cu aceeaş rece ironie, Anglia se îngrijeşte prea puţin de justele revendicări ale arabilor, a căror ţară natală e Palestina.

Faptul că englezii, de la începutul acestui război, au avut intenţia să înşele pe arabi, reese dintr'o mărturisire a lordului Beaverbrook, care scria următoarele în „Daily Express":

„Evreii au o mare şi fermă afecţiune pentru englezi şi englezii pentru evrei. De aceea, totdeauna, evreii au fost legaţi de englezi de mai multe generaţii. Acest fapt lămureşte de asemenea prezenţa noastră politică în Palestina. Ea trebuie să fie astăzi, în timpul războiului, amicală faţă de arabi. Dar evreii ştiu tot atât de bine ca şi noi că războiul va avea un sfârşit. Atunci amiciţia noastră pentru arabi va înceta şi ea".

„Astăzi Anglia se găseşte singură în acest război. Nu mai are decât o aliată: evreimea. Acestei aliate din toate timpurile a Angliei, îi face acum promisiunile cele mai mari pentru a ajunge la o mobilizare totală a evreimii atât de interesată pentru o victorie engleză. Soarta Marei Britanii trebue să fie într'o postură destul de grea.

„Majestatea Sa Regele Angliei, Rege al lui Israel!

Există oare un simbol mai potrivit pentru solidaritatea iudeo-engleză?

Humorul altora

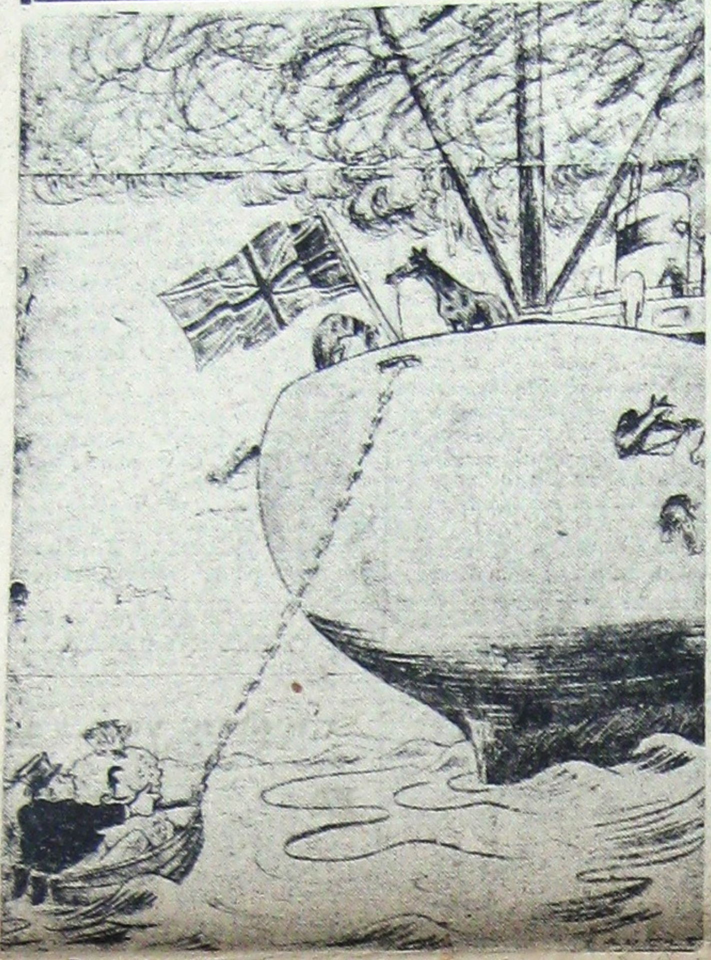

— De pierd copiii, nu-i pagubă; de pierd caii, e ceva pagubă; dar dacă pierd banii, am pierdut totul! *(Lustige Blätter)*

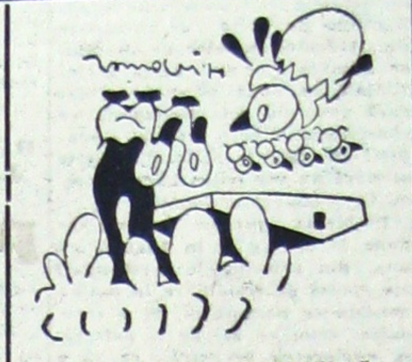

— Uite la asta. A isbutit să spargă blocada. *(Ric et Rac)*

— Ce-o să te faci acum după dizolvarea Lojilor?

— M'am angajat fantomă în-tr'un castel vechiu. *(Gringoire)*

— Ce cămilă magnifică, ce elegantă ținută!... O, dacă Moise ar fi putut să facă o așa paradă în fața lui Faraon! N'am mai fi plecat din Egipt și Anglia n'ar mai fi fost nevoită să ne facă aici armată. *(Rien que la Verité)*

— Dar ăștia cine sunt?

— Cruciații cari se întorc din Palestina. *(Il Travaso)*

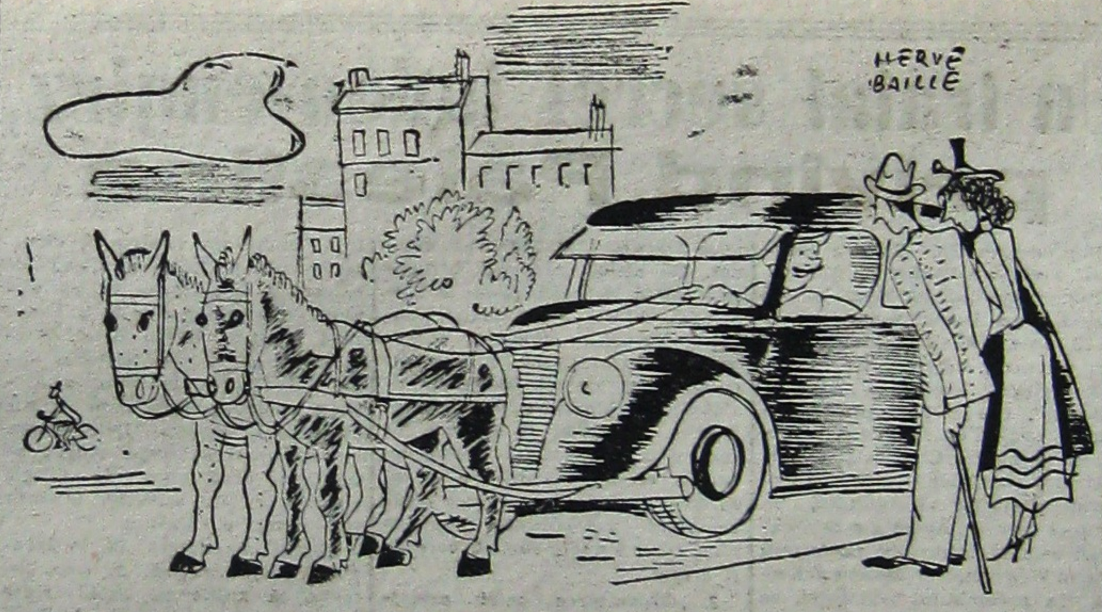

— Mașina mea consumă două măsuri de ovăz la suta de kilometri. *(Gringoire)*

— Oare azi ce nu se mai găsește în prăvălii? *(Marianne)*

— Noul societar va fi scufundat timp de 5 minute în acest butoi cu vin.

— Mie mi s'a spus, că asta ține zece minute. *(Ric et Rac)*

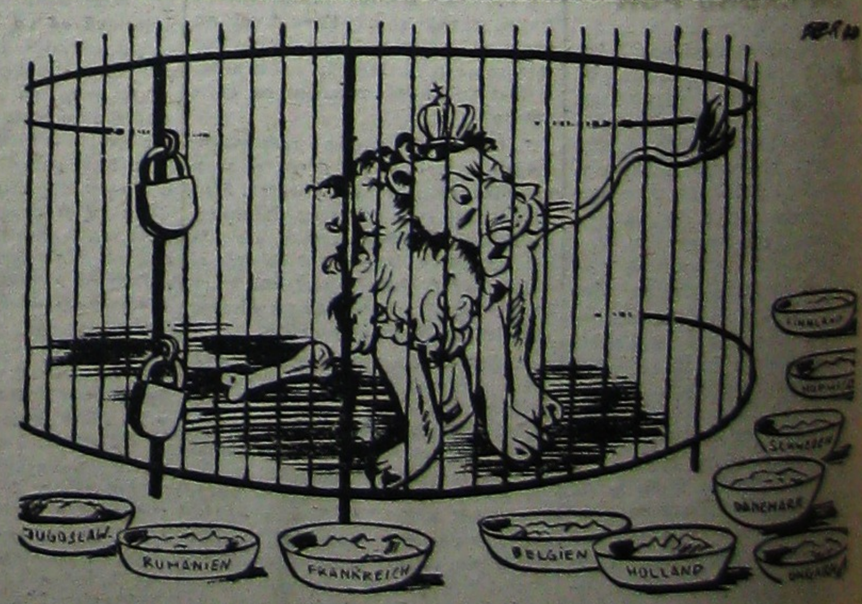

Cum nu și-a închipuit niciodată Anglia, că va fi blocată. *(Muenchener Neueste Nachrichten)*

119 f